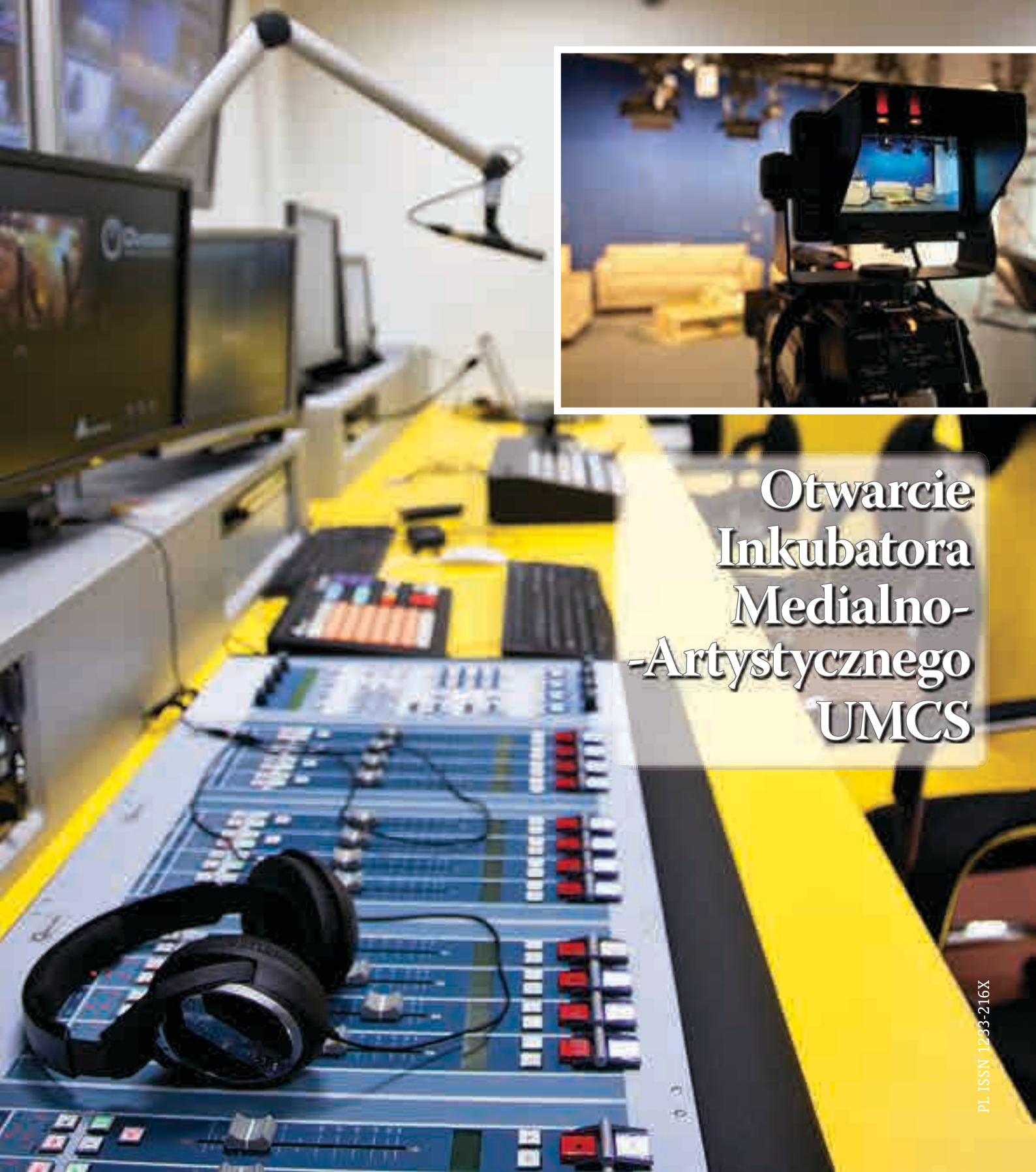

Wiadomości Uniwersyteckie

Otwarcie
Inkubatora
Medialno-
-Artystycznego
UMCS

DWOREK KOŚCIUSZKÓW OTWARTY DLA ZWIEDZAJĄCYCH

Od 4 czerwca można zwiedzać Dworek Kościuszków w Ogrodzie Botanicznym UMCS, a w nim: Salę Kasztelańską, Salę Lubelską, Salę Naczelnikowską i Gabinet Rektorów UMCS. Ekspozycję przygotowano dzięki pomocy pracowników Muzeum UMCS. Szczegóły na: www.dworek.umcs.lublin.pl.

1 Dworek Kościuszków
2 Sala Kasztelańska 3 Sala Lubelska 4 – 5 Gabinet Rektorów UMCS 6 – 8 Sala Naczelnikowska
Fot. 1–7 – Artur Żuchowski;
Fot. 8 – Jerzy Kasprzak

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Adres redakcji:
pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5,
p. 1313, 20-031 Lublin
tel. 81 537 54 19

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.lublin.pl

Redakcja: Ewa Kawałko-Marczuk (redaktor naczelny), Agnieszka Gałczyńska, Magdalena Kozak-Siemńska, Aneta Śliwińska

Współpracownicy: Tomasz Bielecki, Karolina Bronisz, Rafał Czekaj, Monika Gabryś-Sławińska, Jolanta Jarzyńska, Jerzy Kasprzak, Eliza Kosieradzka, Wacław Kostko, Beata

Kozłowska, Paweł Kucharski, Piotr Majewski, Monika Mielko-Remiszewska, Maria Młynarska, Przemysław Mroczek, Monika Pańczyk, Sylwester Spasiewicz, Iwona Wieleba

Okładka: Inkubator Medialno-Artystyczny, fot. Katarzyna Link
Druk: Drukarnia Multipress
Nakład: 630 egz.

Projekt graficzny i skład: Idealit & Grzegorz Zychowicz, idealit@idealit.pl, www.idealit.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za poglądy Autorów oraz treści zawarte w tekstach nie pochodzących od Redakcji.

SPIS TREŚCI

Wydarzenia

Z życia Uczelni.....	4
Na Wydziałach.....	15

Kartka z kalendarza

Prof. dr hab. Emil Chibowski w 70-lecie urodzin.....	22
Wspomnienie o Waldemarze Szyszu	24

Rozmowy

Dobre ustawodawstwo patentowe nie wystarczy	25
Wszystko, co najważniejsze.....	29
„Po co nam magistrzy?”	31

Nauka i ludzie

Inkubator przyszłości.....	36
Wizyta prof. Jaco Vangronsvelda..	38
Haktywizm.....	39
Konferencja TIIM 2013	40
„Errare humanum est”	41
Archeologiczna Konferencja Sprawozdawcza. Sezon 2012	42
Dni Lubelskiej Wyżyny IT.....	44
„Czas na innowacje!”	46
Feeria barw w Ogrodzie Botanicznym UMCS.....	47
Wyjazd socjologów i filozofów do Kijowa	49
Udział pracowników CJKP UMCS w konferencjach.....	49
Wykłady profesorów z Jekaterynburga	50
„Aktualne problemy nauki o przestępstwie w prawie karnym Polski i Ukrainy”	51
„Współczesne media 5. Wartości w mediach – wartość mediów” ..	53
Wizyta prof. Ingeborg Ohnheiser .	53

Sprawy studenckie

Dni Kultury Bałkańskiej.....	54
Sustainable Baltic Region	55
Dzień Kreatywności	56
XXXVII Ogólnopolski Zjazd Studenckich Kół Naukowych Geografów w Toruniu.....	57
„The thin line between law society and novel biotechnology”	58
Studenci UMCS w finale konkursu z dziedziny rachunkowości	59
Romanse w CJKP UMCS	60
XXI Ogólnopolski Zjazd Historyków Studentów.....	60
Sędzia Anna Maria Wesołowska na Wydziale Pedagogiki i Psychologii	62
TYGIEL 2013	63
Międzyuczelniana Konferencja Prawnicza	64
„Media a wartości”	65
Egzaminy z języka polskiego jako obcego w CJKP.....	65
Lekcje muzealne dla studentów Wydziału Artystycznego	66
Od Krzemionek do Sandomierza..	67
„Egzotyczne smaki – Plenerówka w Botaniku”	68
Zawody łucznicze w Radomiu.....	68
Projekt edukacyjny „Wschodnie sąsiedztwo”	69
„Majówka Rodzinna”	70

W świecie książek

Nowe spojrzenie na architekturę Dzielnicy Uniwersyteckiej.....	71
---	----

Życie kulturalne

I Festiwal Chórów Miast Partnerskich Lublina	72
Łodzią po Wiśle w Lublinie.....	74
Bestiarium & Around.....	76

Fot. Magdalena Kozak-Siemńska

222. ROCZNICA UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

3 maja na pl. Litewskim w Lublinie odbyły się obchody 222. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Podczas uroczystości reprezentanci różnych instytucji, środowisk niepodległościowych i kombatanckich, parlamentarzyści, przedstawiciele służb mundurowych, konsulatów, szkół i administracji złożyli wieńce pod pomnikiem Konstytucji 3 Maja. Nasz Uniwersytet reprezentował rektor Stanisław Michałowski wraz ze studentami. W dalszej części obchodów rektor wziął także udział w uroczystym spotkaniu z wojewodą lubelskim, które odbyło się w Urzędzie Wojewódzkim.

Fot. Magdalena Kozak-Siemńska

Z ŻYCIA

Wizyta profesorów z Mississippi State University

W dniach 6–9 maja gośćmi prorektora Ryszarda Dębickiego byli profesorowie z Mississippi State University, USA (www.msstate.edu): dyrektor Centrum Badań Ziemi Darrel W. Schmitz i prorektor ds. rozwoju Gregory Bohach, którzy przyjechali do Lublina w ramach współpracy akademickiej.

Zmarł dr hab. W. Szysz

6 maja zmarł śp. dr hab. Waldemar Szysz. Urodzony 22 lutego 1958 r. w Siedliszczu. Absolwent Instytutu Wychowania Artystycznego UMCS. Od 1987 r. zawodowo związany z Wydziałem Artystycznym UMCS, początkowo jako asystent w Zakładzie Teorii i Metodyki Wychowania Plastycznego, a od 2002 r.

ad. II st. w Zakładzie Grafiki Warsztatowej i Eksperymentalnej. Profesor Europejskiej Akademii Sztuk w Warszawie oraz prodziekan Wydziału Grafiki EAS. Ceniony artysta o bogatym dorobku, autor wielu wystaw indywidualnych. Wielokrotnie nagradzany w konkursach artystycznych oraz odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 10 maja w kaplicy cmentarnej przy ul. Unickiej w Lublinie.

Otwarcie Inkubatora Medialno-Artystycznego

9 maja w ACK UMCS „Chatka Żaka” odbyło się uroczyste otwarcie Inkubatora Medialno-Artystycznego, w którym udział wzięli m.in. rektor Stanisław Michałowski i wszyscy prorektorzy. Relacja z wydarzenia znajduje się na s. 36–37.

Fot. Aneta Słowińska

SPOTKANIE Z AMBASADOREM BUŁGARII

8 maja rektor Stanisław Michałowski, prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz i prorektor Ryszard Dębicki spotkali się z Ambasadorem Republiki Bułgarii w Polsce Jego Ekscelencją

Vassiliym Takevem. Okazją do spotkania były Dni Kultury Bałkańskiej organizowane na Wydziale Humanistycznym UMCS w dniach 8–9 maja. Relacja z wydarzenia znajduje się na s. 54–55.

UCZELNI

Opracowała Ewa Kawałko-Marczuk

Gala Regionalnego Konkursu „Studencki Nobel”

Katarzyna Jaromin-Gleń, studentka inżynierii środowiska oraz inżynierii biomedycznej Politechniki Lubelskiej zajęła I miejsce w województwie lubelskim oraz tytuł Laureata Regionalnego Konkursu „Studencki Nobel”, organizowanego przez Niezależne Zrzeszenie Studentów. Będzie reprezentowała nasz region w rywalizacji o tytuł Najlepszego Studenta w Polsce. II miejsce w konkursie zajęła Agnieszka Barańska (Uniwersytet Medyczny w Lublinie), zaś III – Mateusz Pelc (Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu). Gala Regionalna V edycji Konkursu na Najlepszego Studenta RP odbyła się 10 maja w Lublinie. W uroczystości wzięła udział prorektor Urszula Bobryk.

W V edycji Konkursu na Najlepszego Studenta RP – „Studencki Nobel 2013” zostali nagrodzeni następujący studenci UMCS: Katarzyna Jankowska (tytuł Laureata Uczelnianego za I miejsce w etapie uczelnianym), Olga Kielak (wyróżnienie za II miejsce w etapie uczelnianym), Małgorzata Twarowska (wyróżnienie za III miejsca w etapie uczelnianym), Beata Lewicka, Anna Stelmach, Katarzyna Efner, Katarzyna Twarowska, Bartłomiej Seredyński, Kamil Rodzik, Iga Nowak (wyróżnienia).

Konkurs główny składa się z trzech etapów: uczelnianego, regionalnego i ogólnopolskiego. W województwie lubelskim Regionalnej Komisji Konkursowej „Studencki Nobel 2013” przewodniczyła prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz. Członkami Komisji byli również prorektorzy i przedstawiciele władz KUL, PL, UM, WSPiA oraz UP. Kryteria

oceny obejmowały m.in. osiągnięcia naukowe, znajomość języków obcych, wymiany studenckie krajowe i zagraniczne, studencką działalność naukową i organizacyjną, praktyki, staże i pracę zawodową, udział w konferencjach oraz własne publikacje.

Delegacja z UMCS z rektor uniwersytetu w Drohobyczu Nadiją Skotną i redaktor ze strony ukraińskiej Wierą Meniok

Periodyk *Pogranicze. Polska-Ukraina*

Od kilku lat UMCS, wspólnie z Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym w Drohobyczu, wydaje periodyk *Pogranicze. Polska-Ukraina*, ukazujący się naprzemiennie w Lublinie i Drohobyczu. Z pewnym opóźnieniem drukarnię opuścił tom IV, opublikowany na Ukrainie. Jego myślą przewodnią było lepsze wzajemne poznanie miast, stąd wszystkie teksty nawiązują do ich historii i dnia dzisiejszego. Z strony UMCS zamieszczonych zostało 11 artykułów poświęconych przeszłości naszego grodu, dawniejszych i współczesnych zjawisk literackich, języka współczesnej młodzieży licealnej Lublina, strategii rozwoju Lublina do 2020 r. Na szczególną uwagę zasługuje historyczno-wspomnieniowy tekst prof. Kazimierza Sykuta o przeszłości naszej Uczelni.

Otwarcie wystawy

WYSTAWA KSIĄŻEK WYDAWNICTWA UMCS

8 maja w Muzeum UMCS odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Grafika książki naukowej Wydawnictwa UMCS” połączone z X Ogólnopolskim Tygodniem Bibliotek, który zainaugurował rektor Stanisław Michałowski. W spotkaniu udział wzięł także prorektor Ryszard Mojak.

Wydawnictwo UMCS może pochwalić się 67-letnią historią i tysiącami publikacji (w ostatnich dwóch latach opublikowano blisko 400 tytułów), które zdobywały uznanie w licznych konkursach. Rozpiętość tekstów świadczy o otwarciu na różne formy wypowiedzi: od naukowej, przez publicystyczną i albumową po beletrystykę czy poezję – jednak zasadniczym zrębem są monografie i czasopisma naukowe.

Wystawa „Grafika książki naukowej Wydawnictwa UMCS” przedstawia dorobek oficyny pod względem artystycznym i typograficznym, prezentując wybrane egzemplarze i sylwetki opracowujących je grafików, wybrane nagrody i odznaczenia oraz sam proces powstawania książki (m.in. proofy, szkice, wydruki próbne). Ideą, która przyświecała przygotowywaniu wystawy, była chęć wyeksponowania licznych oryginalnych i nadających niepowtarzalny charakter okładek publikacji Wydawnictwa UMCS.

Zasadniczą uwagę zwrócono na ostatnie lata działalności oficyny. Aby wyraźniej zaakcentować ciągłość prac, wyeksponowano grupę grafików od dłuższego czasu współpracujących z Wydawnictwem UMCS. Na wystawie można dokładniej przyjrzeć się przekrojowi prac: Zofii Kopel-Szulc, Marty i Zdzisława Kwiatkowskich, Jerzego Durakiewicza i Krzysztofa Rumowskiego. Ostatnie dwa lata funkcjonowania Wydawnictwa reprezentuje bardziej liczna grupa autorów typograficznego kształtu publikacji – jest im poświęcona odrębna część wystawy.

Fot. Aneta Śliwińska

Od lewej: dyr. Instytutu Informatyki UMCS P. Mikołajczak, prorektor R. Dębicki, prezydent K. Żuk, prezes Wschodniego Klastra ICT R. Szlęzak

DNI LUBELSKIEJ WYŻYNY IT

O idei oraz programie Dni Lubelskiej Wyżyny IT mówili 10 maja na konferencji prasowej w lubelskim ratuszu: prezydent Lublina Krzysztof Żuk, prorektor Ryszard Dębicki, dyrektor Instytutu Informatyki UMCS Paweł Mikołajczak oraz prezes Wschodniego Klastra ICT Robert Szlęzak.

Zdaniem prezydenta Krzysztofa Żuka, obszar IT pokazuje skuteczność działań strategicznych Lublina. W ostatnich latach stworzono około 500 miejsc pracy w tym sektorze. To najbardziej innowacyjna i przyszłościowa branża. Prorektor Ryszard Dębicki podkreślił, że świat akademicki musi otworzyć się na nowe możliwości, zaś branża IT jest modelem przykładem współpracy Uczelni z samorządem oraz przedsiębiorcami.

14 maja w Instytucie Informatyki UMCS odbyła się uroczysta inauguracja Dni Lubelskiej Wyżyny IT. Uczestniczyli w niej m.in.: prorektor Urszula Bobryk, zastępca prezydenta Lublina Grzegorz Siemiński i prezes Wschodniego Klastra ITC Robert Szlęzak. Więcej informacji na s. 44–45.

Fot. Aneta Śliwińska

Prorektor U. Bobryk otwiera Dni Lubelskiej Wyżyny IT

13 maja w drohobyckim uniwersytecie odbyła się oficjalna prezentacja tomu, w której z udział wzięli: rektor Stanisław Michałowski, dziekan Wydziału Humanistycznego Robert Litwiński oraz były redaktor periodyku Henryk Gmiterek. Ze strony ukraińskiej w prezentacji uczestniczyła rektor Nadija Skotna, redaktor Wiera Meniok oraz liczne grono zainteresowanych pracowników drohobyckiej uczelni. Omówione też zostały plany związane z przygotowaniem kolejnych tomów. Najnowszy zostanie wydany w Lublinie, a jego motywem przewodnim będą ludzie pogranicza.

60-lecie Politechniki Lubelskiej

13 maja w auli Wydziału Mechanicznego odbyły się główne uroczystości z okazji jubileuszu 60-lecia Politechniki Lubelskiej, w których udział wzięli prorektor Ryszard Dębicki. Podczas spotkania nadano: tytuł doktora *honoris causa* PL prof. Eugeniuszowi Świtońskiemu z Politechniki Śląskiej oraz tytuł profesora honorowego PL prof. Tadeuszowi Janowskiemu oraz prof. Włodzimierzowi Sitko.

Koncert taneczny „Impetusa”

Prorektor Urszula Bobryk, na zaproszenie ACK UMCS „Chatka Żaka” oraz Zespołu Tańca Towarzyskiego „Impetus”, uczestniczyła w koncercie tanecznym Kozienalia 2013, który odbył się 14 maja w Sali Widowiskowej Chatki Żaka.

Wizyta monitorująca w programie Tempus

W dniach 14–17 maja prorektor Ryszard Dębicki oraz dr Marcin Smolira z Instytutu Informatyki odbyli wizytę monitorującą w ramach programu Tempus w Państwowym Uniwersytecie Czerkaskim im. Bogdana Chmielnickiego na Ukrainie.

„Opór – protest – wykluczenie”

W dniach 16–17 maja w Pałacu Czartoryskich w Lublinie odbyła się II Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa z cyklu „Wspólne drogi” pt. „Opór – protest – wykluczenie”. Spotkanie, zorganizowane pod patronatem rektora Stanisława Michałowskiego, otworzyła prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz.

Fot. Agnieszka Galczyńska

Od lewej: prof. J. Łosowski, prof. L. Mazur, prorektor B. Hlibowicka-Węglarz i prof. O. Gorbaczow

DELEGACJA Z UNIWERSYTETU W JEKATERYNBURGU

13 maja prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz gościła delegację z Uralskiego Federalnego Uniwersytetu Pierwszego Prezydenta Rosji Borysa Jelcyna w Jekaterynburgu (Rosja) – prof. Ludmiłę Mikołajewną Mazur oraz prof. Olega Witaliewicza Gorbaczowa, którzy przyjechali do Instytutu Historii z wykładami. W spotkaniu udział wzięli prof. Janusz Łosowski z Zakładu Archiwistyki. Więcej o współpracy z naukowcami z Jekaterynburga na s. 50–51.

Debata nt. lubelskiej kultury

16 maja prorektor Urszula Bobryk, na zaproszenie prezydenta Miasta Lublin, uczestniczyła w debacie poświęconej lubelskiej kulturze, która odbyła się w Trybunale Koronnym. Do udziału w spotkaniu zaproszeni zostali radni Rady Miasta Lublin, członkowie Rady Kultury Miasta Lublin, dyrektorzy instytucji kultury, artyści, menedżerowie i animatorzy kultury oraz mieszkańcy Lublina.

Zjazd Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego

Prorektor Ryszard Mojak wziął udział w LV Zjeździe Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego „Samorządy w Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 roku”, zorganizowanym przez Katedrę Prawa Konstytucyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w dniach 16–18 maja.

Dzień Roślin

17 maja na Wydziale Biologii i Biotechnologii, w ramach międzynarodowej akcji Fascination of Plants Day, obchodzono Dzień Roślin, który uroczystie otworzył rektor Stanisław Michałowski. W inauguracji udział wzięły także władze dziekańskie Wydziału Biologii i Biotechnologii – dziekan Kazimierz Trębacz oraz prodziekani: Magdalena Staszczak i Adam Choma, koordynator Ewa Szczuka oraz zaproszeni goście. Do akcji Dzień Roślin przyłączyli się: Liga Ochrony Przyrody, Zamojskie Towarzystwo Przyrodnicze i Ogród Botaniczny UMCS.

Jubileusz 30-lecia pracy M. Drzewińskiego

17 maja w Muzeum Lubelskim na Zamku odbył się wernisaż wystawy prof. Mariusza Drzewińskiego z Wydziału Artystycznego UMCS pt. „Od gestu do geometrii”, zorganizowanej z okazji jubileuszu 30-lecia pracy twórczej artysty. W spotkaniu udział wzięli rektor Stanisław Michałowski i prorektor Urszula Bobryk. Podczas uroczystości autorowi wystawy wręczono Nagrodę

Kulturalną Województwa Lubelskiego. Obrazy zgromadzone na monograficznej wystawie pochodzą z różnych okresów twórczości artysty i pokazują zmiany, jakie zachodziły w jego sztuce.

Małgorzata Piasecka

M. Piasecka redaktorem naczelnym Radia Centrum

Małgorzata Piasecka wygrała konkurs na redaktora naczelnego Akademickiego Radia Centrum w Lublinie. Pracę rozpocznie od 1 lipca 2013 r. M. Piasecka – absolwentka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, znana dziennikarka i reporterka, związana z radiem od ponad 20 lat. Dziennikarstwo uczyła się m.in. od twórcy Radia Zet – Andrzeja Wojciechowskiego. Zaczynała w Radiu Puls. W 1994 r., kiedy Radio Zet stało się rozgłośnią ogólnopolską, została reporterką radia w Lublinie. W 2008 r. w rankingu miesięcznika „Press” zdobyła tytuł Dziennikarza Roku Lubelszczyzny. Aktywnie bierze udział w wielu akcjach społecznych.

Lubelskie Centrum Dokumentacji Historii Sportu

Przy Instytucie Historii UMCS powstało Lubelskie Centrum Dokumentacji Historii Sportu. Jego celem jest gromadzenie, porządkowanie, opracowywanie, digitalizacja oraz udostępnianie w formie elektronicznej dokumentacji oraz prowadzenie badań naukowych dotyczących dziejów lubelskiego sportu i turystyki. 21 maja porozumienie w tej sprawie podpisali rektor Stanisław Michałowski i prezydent Krzysztof Żuk. Miasto Lublin i Uniwersytet będą wspólnie promować jego działalność. Naukowcy apelują do ▶

Fot. Aneta Słowińska

UMOWA O WSPÓŁPRACY Z POWIATEM LUBELSKIM

16 maja w Starostwie Powiatowym w Lublinie rektor Stanisław Michałowski i starosta lubelski Paweł Pikula podpisali list intencyjny w sprawie współpracy, która obejmie m.in. wspólne projekty o charakterze szkoleniowo-edukacyjnym, przedsięwzięcia naukowe oraz wykorzystanie potencjału naukowego kadry UMCS w celu komercjalizacji wiedzy i propagowania postaw innowacyjnych, związanych z funkcjonowaniem samorządu. Porozumienie przewiduje także patronat naukowy UMCS nad szkołami ponadgimnazjalnymi, wspieranie kadry pedagogicznej, realizowanie wspólnych przedsięwzięć sportowych, kulturalnych i promocyjnych.

Porozumienie o współpracy z naszym Uniwersytetem tego dnia podpisały również szkoły ponadgimnazjalne, dla których organem prowadzącym jest powiat lubelski, tj. Zespół Szkół im. M. Kopernika w Bełżycach i Zespół Szkół im. ks. A. Kwiatkowskiego w Bychawie. To dwie największe szkoły powiatowe, w których przeważającą formą kształcenia jest liceum ogólnokształcące.

Podczas konferencji została przedstawiona szersza oferta współpracy UMCS z placówkami oświatowymi różnych szczebli oraz samorządami. W spotkaniu wzięli udział dyrektorzy innych szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjów oraz burmistrzowie i wójtowie.

Fot. Aneta Słowińska

Podpisanie umów partnerskich ze szkołami

Fot. Aneta Śliwińska

SPOTKANIE Z PRACODAWCAMI LUBELSZCZYZNY

 Przedstawienie oferty badawczej Wydziałów tzw. „eksperymentalnych” UMCS (Biologii i Biotechnologii, Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej, Matematyki, Fizyki i Informatyki oraz Chemii), a także wybranych laboratoriów było celem spotkania władz Uczelni z pracodawcami Lubelszczyzny, które odbyło się 20 maja.

UMCS reprezentowali rektor Stanisław Michałowski i prorektor Ryszard Dębicki oraz dziekani i prodziekani Wydziałów. Ze strony pracodawców w spotkaniu uczestniczyli m.in. przedstawiciele branż: informatycznej, ciepłowniczej, energetycznej, grzewczo-wentylacyjnej, spożywczej, uzdrowiskowej i lotniczej, a także pracownicy Urzędów: Miasta oraz Marszałkowskiego.

Zapraszając pracodawców do współpracy, rektor Stanisław Michałowski podkreślił, że potencjał Uniwersytetu wzrasta: dotąd pozyskał on łącznie ze środków UE blisko 500 mln zł na realizację projektów infrastrukturalnych, dydaktycznych oraz informatycznych.

Po części oficjalnej przedsiębiorcy mieli możliwość zapoznania się z ofertą naukowo-badawczą po-

Fot. Aneta Śliwińska

szczególnych Wydziałów: Laboratorium Zakładu Biochemii, Laboratorium Zakładu Biologii Molekularnej, Laboratorium Zakładu Mikrobiologii Przemysłowej, Laboratorium Zakładu Fizyki Powierzchni i Nanostruktur, Laboratorium Zakładu Biofizyki, Laboratorium Analitycznego, Laboratorium Zakładu Zjawisk Międzyfazowych i Laboratorium Zakładu Chemii Nieorganicznej. Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej zaprezentował możliwości wykorzystania skaningu naziemnego (TLS – *Terrestrial Laser Scanning*).

Wydarzenie zostało zorganizowane przez Centrum Innowacji i Komercjalizacji Badań UMCS oraz Dział Organizacyjno-Prawny UMCS.

Dagmara Kociuba

mieszkańców miasta o przekazywanie swoich sportowych archiwów. W ten sposób budowana będzie kolekcja, która udokumentuje sportową historię Lublina. Materiały można przynosić do Instytutu Historii UMCS, pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a w Lublinie.

Spotkanie z Ambasadorem Brazylii

22 maja prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz spotkała się w Ambasadzie Brazylii w Polsce z JE Ambasadorem Jorge Geraldo Kadrim w celu omówienia możliwości współpracy z UMCS oraz spraw konsularnych.

Przeciwdziałanie plagiatom na uczelniach

23 maja w Centralnej Bibliotece Rolniczej w Warszawie odbyła się konferencja „Przeciwdziałanie plagiatom na uczelniach sposobem na poprawę jakości kształcenia. Publiczna baza prac dyplomowych i ogólnopolski system antyplagiatowy w perspektywie zmian w ustawie o szkolnictwie wyższym”. Seminarium, w którym udział wzięli prorektor Ryszard Mojak, zorganizowała Fundacja im. Augustina-Jeana Fresnela.

Zmarł dr J. Kusiak

23 maja zmarł śp. dr Jarosław Kusiak. Urodzony 1 sierpnia 1966 r. w Chełmie. Absolwent Wydziału Matematyki i Fizyki UMCS. Od 1993 r. związany z Wydziałami: Biologii i Nauk o Ziemi, a później Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej, gdzie pracował na stanowisku starszego specjalisty naukowo-technicznego. Ceniony fizyk, geograf, zasłużony pracownik Zakładu Geoekologii i Paleogeografii oraz współtwórca pracowni datowań luminescencyjnych. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 28 maja w parafii św. Ojca Pio w Lublinie.

I Festiwal Chórów Miast Partnerskich Lublina

W dniach 23–25 maja w Lublinie odbył się I Festiwal Chórów Miast Partnerskich Lublina. W organizowanym wspólnie przez Miasto Lublin i nasz ►

Uniwersytet wydarzeniu udział wzięły chóry z Erie (USA), Omska (Rosja) i Timișoary (Rumunia), a także Chór Akademicki UMCS im. Jadwigi Czerwińskiej. Relacja z festiwalu znajduje się na s. 72–73.

Czas na innowacje!

24 maja prorektor Ryszard Dębicki wziął udział w spotkaniu „Czas na innowacje!”, zorganizowanym przez Centrum Innowacji i Komercjalizacji Badań na Wydziale Ekonomicznym, a mającym na celu przybliżenie pracownikom i studentom idei komercjalizacji wyników badań oraz finansowania badań naukowych w nowej perspektywie 2014–2020. Więcej o akcji na s. 46–47.

Współpraca z Kasetsart University, Tajlandia

W dniach 25 maja – 31 maja prorektor Ryszard Dębicki przebywał w Kasetsart University w Tajlandii w ramach realizacji umowy o współpracy naukowej między uniwersytetami. Wziął również udział w konferencji naukowej TIMM 2013. Więcej informacji na s. 40.

Zmarł dr A. Antoszek

26 maja zmarł śp. dr Andrzej Antoszek. Urodzony 7 stycznia 1971 r. w Lublinie. Absolwent filologii angielskiej UMCS. Od 1995 r. związany zawodowo z Instytutem Filologii Angielskiej KUL JP II. W 2004 r. podjął pracę w Zakładzie Lingwistyki Stosowanej w Instytucie Germanistyki Wydziału Humanistycznego UMCS na stanowisku starszego wykładowcy. 29 maja w Kościele Akademickim KUL została odprawiona msza św. w intencji śp. A. Antoszka. Msza św. pogrzebowa została odprawiona 31 maja w kaplicy na cmentarzu przy ul. Lipowej w Lublinie.

Posiedzenie PAN w Lublinie

27 maja w Pałacu Czartoryskich w Lublinie odbyła się 32. Sesja Zgromadzenia Ogólnego Oddziału PAN w Lublinie, w której udział wziął prorektor Ryszard Mojak.

Lubelskie Konsorcjum Naukowe

28 maja na Politechnice Lubelskiej odbyło się posiedzenie Lubelskiego Konsorcjum Naukowego, w którym udział wziął rektor Stanisław Michałowski. Podczas spotkania zaprezentowano działalność LKN w ciągu ostatniego roku, podjęto uchwałę ws. rozszerzenia LKN o Uniwersytet Medyczny w Lublinie, przedstawiono wybrane wyniki badań w zakresie szans i barier rozwoju regionalnego oraz zaprezentowano koncepcję wspólnej osi badawczej konsorcjum jako czynnika strategii rozwoju regionu. Konsorcjum powstało w celu nawiązania współpracy przy opracowywaniu i realizacji projektów w zakresie zdalnego nauczania, szkoleń, systemów informacyjnych oraz innych mających na celu rozwój społeczeństwa informacyjnego.

Współpraca z prowincją West-Agder z Norwegii

28 maja podpisano memorandum dotyczące współpracy naszego Uniwersytetu z prowincją West-Agder z Norwegii. Dokument sygnowali prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz oraz Frans-Arne Stylegar, archeolog kierujący Department of Commerce, Transport and Cultural Affairs norweskiej prowincji. Delegacja z Norwegii przyjechała do Instytutu Archeologii na zaproszenie dyrektora Andrzeja Kokowskiego. Więcej informacji w następnym numerze „WU”.

Posiedzenie Senatu – 29 maja

Obradom Senatu przewodniczył rektor Stanisław Michałowski. Posiedzenie rozpoczęło od uczczenia chwilą ciszy pamięci zmarłych: dr. hab. Waldemara Szysza, dr. Jarosława Kusiaka oraz dr. Andrzeja Antoszka.

Następnie rektor przekazał gratulacje z okazji nadania przez Prezydenta RP tytułu naukowego profesora: prof. dr hab. Jadwidze Woźniak-Kasperek, prof. dr hab. Bożenie Dziemidok-Olszewskiej, ▶

Uczestnicy posiedzenia Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich

POSIEDZENIE KRUP

W dniach 22–24 maja odbyło się posiedzenie Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich, w którym uczestniczył rektor Stanisław Michałowski. Podczas spotkania rozmawiano o problemach i wyzwaniach dotyczących polskiej nauki i szkolnictwa wyższego, w tym m.in. o kwestiach dotyczących podnoszenia jakości kształcenia oraz finansowania badań naukowych. Rektorzy dzielili się także doświadczeniami z monitorowania losów absolwentów i dyskutowali o tym, jak przeprowadzić zaplanowane w 2013 r. podwyżki wynagrodzeń. Omawiano także problemy bezpieczeństwa w szkołach wyższych i efekty realizacji inicjatyw wdrożonych przez KRUP, takich jak Uniwersytecka Komisja Akredytacyjna czy Międzyuniwersyteckie Centrum Informatyzacji. Gospodarzem spotkania był Uniwersytet w Białymstoku. Pierwszego dnia obradowano na Wydziale Prawa UWB, a w kolejnych dniach w Wilnie, gdzie siedzibę ma Wydział Ekonomiczno-Informatyczny UWB. W białostockiej części obrad wzięła udział Daria Lipińska-Nałęcz, podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Fot. Katarzyna Kolbut

Wręczenie nagród

EUROPEJSKIE DNI KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO W ZAMOŚCIU

W dniach 22–24 maja w Zamościu odbyły się Europejskie Dni Kształcenia Językowego, zorganizowane przez Zespół Szkół Społecznych im. Unii Europejskiej w Zamościu pod honorowym patronatem Rektorów Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, skierowane do nauczycieli i uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i licealnych z Zamościa i okolic. Głównym punktem programu każdego dnia był Uniwersytecki Konkurs Języków Obcych przygotowany pod patronatem Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych UMCS oraz Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych KUL. Dla towarzyszących uczniom nauczycieli języków obcych przygotowano warsztaty metodyczne prowadzone przez doradców metodycznych wydawnictw Macmillan i Pearson oraz wykładowców UMCS i KUL. 24 maja prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz wręczyła nagrody zwycięzcom konkursów, a także rozmawiała z dyrektorem Zespołu Szkół Społecznych nt. współpracy między Uczelnią a szkołą.

Fot. Katarzyna Kolbut

prof. dr. Markowi Mądzikowi, prof. dr. hab. Hansowi-Jörgowi Schwenkowi. Rektor wręczył też nagrodę jubileuszową prof. dr. hab. Krzysztofowi Wolińskiemu.

W dalszej kolejności rektor przekazał Senatorom informację o działalności Kolegium Rectorskiego od ostatniego posiedzenia Senatu, w której znalazły się m.in. następujące kwestie: analiza wysokości dotacji z MNiSW, podwyżki dla pracowników, pozycja UMCS w rankingach, otwarcie Inkubatora Medialno-Artystycznego, podpisanie porozumienia o współpracy UMCS z powiatem lubelskim oraz objęcie przez Uczelnię patronatem naukowym dwóch szkół ponadgimnazjalnych (z Bełżyc i Białawy), rekrutacja studentów, rozstrzygnięty konkurs na redaktora naczelnego Akademickiego Radia Centrum.

Następnie przyjęto: sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego za rok 2012, sprawozdanie finansowe za rok 2012 oraz uchwałę w sprawie zmiany efektów kształcenia kierunku studiów turystyka i rekreacja I i II stopnia na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej. Senat uchwalił także zasady przyjęcia na I rok studiów jednolitych magisterskich, I i II stopnia w roku akademickim 2014/2015.

W dalszej kolejności Senatorowie przyjęli uchwałę w sprawie liczby studentów studiów stacjonarnych na UMCS w roku akademickim 2013/2014 oraz uchwały w sprawie nadania medali „Zasłużony dla UMCS” dla: prof. dr. hab. Emiliana Chibowskiego, prof. dr. hab. Romana Lebody, prof. sztuk muz. Urszuli Bobryk, kw. II st. Andrei Jaworskiej, prof. nadzw., prof. sztuk muz. Lucjana Jaworskiego, prof. sztuk plast. Danuty Kołwzan-Nowickiej, prof. sztuk muz. Grzegorza Mazurka, prof. dr. hab. Marii Przychodzińskiej, prof. sztuk muz. Gabrieli Rzechowskiej-Klauzy, prof. sztuk plast. Maksymiliana Snocha, prof. sztuk plast. Adama Styki, kw. II st. Corellego Świecy, prof. nadzw. Senatorowie przyznali także medal

Amicis Universitatis Mariae Curie-Skłodowska prof. sztuk muz. Ryszardowi Zimakowi.

Senat zaakceptował również wnioski i uchwały Rady Wydziałów: Pedagogiki i Psychologii w sprawie zatrudnienia dr hab. Agnieszki Weiner na stanowisku profesora nadzwyczajnego, Artystycznego w sprawie zatrudnienia dr. hab. Mariusza Dubaja na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

Magdalena Kozak-Siemieńska
Rzecznik Prasowy UMCS

Nominowani do Nagrody im. Jerzego Giedroycia

28 maja Kapituła Nagrody im. Jerzego Giedroycia spośród 16 zgłoszonych książek wyłoniła następujące nominacje:

1. A. Engelking, *Kołchoźnicy. Antropologiczne studium tożsamości wsi białoruskiej przełomu XX i XXI wieku*, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2012.
2. A. Franaszek, *Miłosz. Biografia*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2011.
3. J. Hrycak, *Prorok we własnym kraju. Iwan Franko i jego Ukraina (1856–1886)*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2011.
4. E. Janicka, *Festung Warschau*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2011.
5. T. Kosinowa, *Polski mit. Polska w oczach sowieckich dysydentów*, Instytut Książki – Biblioteka Nowej Polszy, Kraków 2012.
6. M. Łuczewski, *Odwieczny naród. Polak i katolik w Żmijęcej*, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2012.
7. G. Motyka, *Od rzezi wołyńskiej do akcji „Wista”. Konflikt polsko-ukraiński 1943–1947*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2011.
8. K. Rokicki, *Literaci. Relacje między literatami a władzami PRL w latach 1956–1970*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2011.
9. A. Sakson, *Od Kłajpedy do Olsztyna. Współcześni mieszkańcy byłych Prus Wschodnich: Kraj Kłajpedzki, Obwód Kaliningradzki, Warmia i Mazury*, Instytut Zachodni, Poznań 2011.

10. M. Zaremba, *Wielka Trwoga. Polska 1944–1947. Ludowa reakcja na kryzys*, Wydawnictwo Znak, Instytut Studiów Politycznych PAN, Kraków 2012.

Zwycięzca zostanie ogłoszony podczas inauguracji roku akademickiego 2013/2014 w UMCS.

Nagroda im. Jerzego Giedroycia została ustanowiona w 2001 r. przez Senat UMCS. Co roku wyróżniani są autorzy książek, którzy twórczo kontynuują przesłanie Redaktora lub prowadzą badania nad dziedzictwem paryskiej „Kultury”. Oprócz dyplomu laureat otrzymuje 20 tys. zł. Kapituła Nagrody przewodniczy Krzysztof Pomian, a w jej skład wchodzi m.in. Andrzej Friszke, Iwona Hofman, Jerzy Kłoczowski, Andrzej Mencwel, Robert Traba, Anna Wolff-Powęska, Franciszek Ziejka.

Justyna Maguś

Pierwszy rok Uniwersytetu Dziecięcego UMCS za nami

Kilkadziesiąt spotkań z naukowcami, tysiące zadanych pytań i rodzące się zainteresowanie światem nauki – tak można najkrócej podsumować pierwszy rok działalności Uniwersytetu Dziecięcego na UMCS.

Przeszło 850 młodych studentów, którzy na co dzień uczą się w przedszkolach i w szkołach podstawowych na terenie województwa lubelskiego, od września 2012 r. zajęło się rozwiązywaniem największych zagadek świata podczas wykładów i warsztatów pierwszej edycji Uniwersytetu Dziecięcego UMCS. Pomagali im w tym nasi nauczyciele akademicki, specjaliści w zakresie nauk humanistycznych, artystycznych, matematycznych i przyrodniczych, którzy musieli zmierzyć się z dziecięcą dociekliwością.

Na każdego wykładowcę czekały liczne i nierzadko intrygujące pytania, stanowiące nie lada wyzwanie. Kiedy powstała filozofia? Dlaczego nie widzimy czarnych dziur? Kto powinien rządzić, aby dobrze się ►

Fot. Aneta Śliwińska

WIZYTA DELEGACJI Z ANGOLI

23 maja prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz gościła delegację z Angoli w składzie: Jego Eksceleńcja dr Domingos Culolo – Ambasador Republiki Angoli w RP, rektor ULAN prof. Samuel Victorino, prof. Carlos Yoba – prorektor ULAN ds. Kooperacji Międzynarodowej, Celeste David – asystentka Ambasadora Angoli, Walter Cassul – szef Działu Ekonomicznego Ambasady Angoli, Salvador Diogo – szef Protokołu Ambasady Angoli. Celem spotkania było podjęcie rozmów pomiędzy naszym Uniwersytetem a Uniwersytetem Lueji A'NKONDE, dotyczących m.in. badań naukowych i wymiany akademickiej. Tego dnia prorektor B. Hlibowicka-Węglarz i rektor Samuel Victorino podpisali memorandum dotyczące współpracy akademickiej. Następnie delegacja udała się z wizytą do czterech Wydziałów: Prawa i Administracji, Matematyki, Fizyki i Informatyki, Chemii i Ekonomicznego, w celu bliższego poznania oferty dydaktycznej i naukowej oraz infrastruktury badawczej.

Fot. Aneta Śliwińska

Fot. Aneta Śliwińska

Fot. Magdalena Kozak-Stemińska

WYKŁAD „JA TU RZĄDZĘ – CZYLI CO MOŻE ZWYKŁY OBYWATEL”

25 maja młodzi studenci Uniwersytetu Dziecięcego UMCS poddali ciężkiej próbie rektora Stanisława Michałowskiego. Podczas wykładu „Ja tu rządzę – czyli co może zwykły obywatel” dzieci udowodniły, że doskonale wiedzą, czym zajmuje się samorząd terytorialny i czego obywatele mogą wymagać od swoich przedstawicieli w samorządzie.

Fot. Magdalena Kozak-Stemińska

nam żyło? – to tylko jedne z niezlicznym zagadnień, które zainteresowały naszych studentów. Wysiłki prowadzących zostały jednak nagrodzone – spotkania UD UMCS kończyły się gromkimi brawami i uśmiechami na twarzach dzieci.

W trakcie pierwszego roku powołana została również pierwsza Filia UD UMCS w Nałęczowie. Wspólnymi staraniami Uczelni i samorządu lokalnego udało się zorganizować bezpłatne zajęcia dla wszystkich dzieci z terenu gminy Nałęczów. To najprawdopodobniej jedyna taka inicjatywa na świecie.

W uznaniu dla małych studentów zorganizowaliśmy też Piknik Naukowy Uniwersytetu Dziecięcego UMCS, który odbył się 23 maja na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej. Przeszło 550 uczniów poznało w jego trakcie tajniki chemii, geografii, geologii, fi-

zyki i astronomii. „Na UMCS jest najciekawiej na świecie” – podsumował jedno z prowadzonych warsztatów nasz ośmioletni słuchacz.

Pragniemy podziękować za okazane zaangażowanie i wsparcie władzom oraz pracownikom naszej Uczelni, a w szczególności Wydziałom: Ekonomicznemu, Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej, Chemii oraz Instytutowi Fizyki, które udostępniały nam pomieszczenia i dbały o odpowiednią oprawę spotkań.

Jednocześnie zapraszamy wszystkie dzieci i rodziców na naszą stronę internetową: www.uniwersytetdzieciecy.umcs.pl.

Życzymy udanych wakacji i zapraszamy na nową wycieczkę po świecie nauki już we wrześniu!

Fotorelacja na s. 77.

**Zespół Uniwersytetu
Dziecięcego UMCS**

Publikacja wspomnieniowa z okazji jubileuszu Uniwersytetu

Szanowni Państwo,

Z okazji Jubileuszu 70-lecia istnienia Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej przygotowywana jest publikacja złożona ze wspomnień pracowników i studentów Uczelni z lat 1945–1955. W związku z tym zachęamy pracowników oraz ówczesnych studentów do napisania własnych wspomnień.

Prosimy o zgłaszanie deklaracji przygotowania takiego tekstu do 30 września 2013 r. Materiały wspomnieniowe należy ostatecznie dostarczyć do 20 grudnia 2013 r.

Tekst o objętości do 1 arkusza wydawniczego (16–20 stron wydruku komputerowego lub maszynopisu). W miarę możliwości prosimy o dostarczanie wspomnień w wersji elektronicznej. Mile widziany jest materiał ilustracyjny, który powinien być odpowiednio opisany (co przedstawia i kto jest autorem lub z którego archiwum pochodzi). Komitet Redakcyjny Wydawnictwa zastrzega sobie prawo wyboru tekstów oraz po uzgodnieniu z autorem dokonywanie skrótów i uzupełnień.

Deklaracje i teksty prosimy nadsyłać mailowo na adres: ewa.kawalko@poczta.umcs.lublin.pl. Można to uczynić korespondencyjnie na adres: mgr Ewa Kawalko-Marczuk (pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, Rektorat, p. 1313, piętro XIII). Teksty wówczas należy dostarczyć na pendrivie lub płycie CD.

**Przewodniczący Komitetu Redakcyjnego
Prof. Ryszard Szczygieł**

NASZE SUKCESY

Dr E. Frelik laureatką międzynarodowego konkursu

Dr Edyta Frelik, pracownik Zakładu Studiów Amerykanistycznych UMCS, została laureatką międzynarodowego konkursu „The Terra Foundation for American Art International Essay Prize” na najlepszy esej o sztuce amerykańskiej napisany przez autora spoza Stanów Zjednoczonych. Konkurs jest organizowany przez Terra Foundation oraz Smithsonian American Art Museum w Waszyngtonie. Nagrodą jest zaproszenie do prezentacji eseju w Muzeum Sztuki Amerykańskiej w Waszyngtonie oraz publikacja w „American Art”, najbardziej prestiżowym periodyku w dziedzinie sztuki amerykańskiej. Dr Edyta Frelik jest pierwszą laureatką konkursu spoza krajów Europy Zachodniej.

Pracownik UMCS w Radzie Młodych Naukowców

Mgr Adam Szot, asystent z Wydziału Prawa i Administracji UMCS został wybrany na członka Rady Młodych Naukowców IV kadencji przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Więcej informacji na www.rmn.org.pl.

Nagroda dla Wydawnictwa UMCS

W Konkursie na Najlepszą Książkę Akademicką i Naukową Academia 2013 wyróżnienie Rektora Uniwersytetu Warszawskiego w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych otrzymała publikacja *Epistemologia komunikacji medialnej. Perspektywa ewolucyjna* autorstwa Jana Pleszczyńskiego wydana przez Wydawnictwo UMCS. Wy-

niki konkursu ogłoszono podczas IV Warszawskich Targów Książki, które odbywały się w dniach 16–19 maja.

Studenci fizyki skonstruowali detektor wyładowań atmosferycznych

Studenci z Koła Naukowego Studentów Fizyki UMCS skonstruowali detektor wyładowań atmosferycznych, który działa przy współpracy z siecią podobnych detektorów rozmieszczonych w całej Europie. Pozwala zarejestrować wyładowania nawet z odległości 3 tys. km. Zarejestrowane dane są przesyłane na serwer główny sieci blitzortung.org, gdzie dokonywane są obliczenia współrzędnych każdego wyładowania. Jak dotąd, sieć detektorów w Polsce była dość słabo rozwinięta. Było ich zaledwie kilka – głównie na zachodzie i w centrum Polski. Dla porównania w Niemczech jest ich kilkaset. Nowy detektor skonstruowany przez studentów z KNSF pozwolił zwiększyć dokładność lokalizacji wyładowań atmosferycznych w Europie Wschodniej.

Posiadanie własnego detektora daje dostęp do danych z całej sieci, dzięki czemu możliwe było utworzenie własnej strony internetowej z informacjami o wyładowaniach atmosferycznych: www.burza.umcs.lublin.pl.

Student UMCS laureatem „Diamantowego Grantu”

Kamil Franczyk, student UMCS znalazł się w gronie laureatów II edycji programu „Diamantowy Grant” Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Został

nagrodzony za projekt „Longitudinalne badanie epidemiologii zjawiska pornografii internetowej w Polsce”.

Program „Diamantowy Grant” został ogłoszony przez prof. Barbarę Kudrycką, by ułatwić wybitnie uzdolnionym studentom szybsze wejście na drogę kariery naukowej. To już druga edycja programu, w którym laureaci otrzymują do 200 tys. zł na swoje badania. Wyłaniani są w drodze konkursu. Mogą być do niego zgłoszone projekty badawcze, stanowiące kontynuację badań naukowych prowadzonych pod kierunkiem opiekuna naukowego, promotora lub promotora pomocniczego przez wybitnie uzdolnionych absolwentów studiów pierwszego stopnia oraz studentów po ukończeniu trzeciego roku jednolitych studiów magisterskich. Wartość grantów przyznanych w drugiej edycji programu to ponad 16,4 mln zł. Spośród 300 wniosków wyróżniono 89 projektów. Środki pozyskane w ramach konkursu są przeznaczone na wydatki związane z prowadzeniem badań, a także na wynagrodzenie dla młodego badacza w wysokości minimum 2,5 tys. zł miesięcznie.

Studenci UMCS na Europejskim Parlamencie Młodzieży ds. Wody

Grupa członków Studenckiego Koła Naukowego Geografów UMCS w dniach 12–19 maja wzięła udział w obradach 11. Europejskiego Parlamentu Młodzieży ds. Wody, który odbywał się w Armenii nad Jeziorem Sewan. Członkami oficjalnej polskiej delegacji byli: Grzegorz Siwek, Małgorzata ▶

Pysznia, Katarzyna Kamińska oraz Maciej Galiński. Wynikiem obrad i pracy młodzieży z 15 europejskich krajów jest deklaracja adresowana m.in. do członków Rady Europy, Parlamentu Europejskiego, Komisarzy oraz pozostałych interesariuszy związanych z zarządzaniem zasobami wody. Parlament został otwarty przez Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego Armenii, a przedstawiciele poszczególnych delegacji mieli okazję spotkać się z premierem Armenii i dyskutować na temat zarządzania wodą. Podczas oficjalnej ceremonii 19 maja została przedstawiona ostateczna wersja deklaracji. Studenci po powrocie z Armenii podejmą zapisane w deklaracji działania dotyczące edukacji i zarządzania zasobami wody.

Złoto dla koszykarzy UMCS

W dniach 10–12 maja drużyna koszykarzy UMCS uczestniczyła w Finałach Akademickich Mistrzostw Polski w Poznaniu. Po zwycięstwie w turnieju półfinałowym zespół osiągnął kolejny wielki sukces, plasując się na czwartym miejscu w klasyfikacji ogólnej, co zaowocowało zdobyciem złotego medalu w klasyfikacji Uniwersytetów. Jest to pierwszy tak duży sukces od ponad 15 lat.

Aż do ostatniego dnia turnieju zespół prowadzony przez Zdzisława Szabałę pozostawał niepokonany, wygrywając kolejno z Politechniką Opolską (71:39), Uniwersytetem Warszawskim (63:28), Uniwersytetem Gdańskim (78:53) i Politechniką Gdańską (67:43). W strefie medalowej zawodnicy UMCS musieli jednak uznać wyższość drużyn AZS AWF Katowice (58:75) i PWSZ Wałbrzych (49:60). Warto jednak zaznaczyć, iż są to zespoły złożone niemal w całości z zawodników występujących na co dzień w czołowych zespołach drugiej ligi (Katowice) oraz moc-

nych zespołach pierwszoligowych (Wałbrzych).

Skład UMCS na turnieju w Poznaniu: Michael Gospodarek, Adam Myśliwiec, Adam Pawelec, Bartłomiej Karolak, Jakub Adamczek, Mikołaj Firmanty, Łukasz Beczek, Michał Mortka, Karol Drabik, Mateusz Kryśko, Paweł Krysa, Dawid Myśliwiec. Trener: Zdzisław „Złoty” Szabała.

Dariusz Gawel

Sukces studentek UMCS w ogólnopolskich zawodach pływackich

Studentki UMCS odniosły sukces w IX Ogólnopolskich Zawodach Pływackich Studentów Niepełnosprawnych Poznań 2013. Aleksandra Nadziej-Wróbel z Wydziału Artystycznego zajęła w kategorii „L” 1. miejsce na dystansie 50 m stylem grzbietowym oraz 3. miejsce na dystansie 50 m stylem dowolnym. Sylwia Wójtowicz z Wydziału Biologii i Biotechnologii zajęła w kategorii „I” 2. miejsce na dystansie 50 m stylem dowolnym oraz 3. miejsce na dystansie 50 m stylem klasycznym.

Sukcesy studentów Wydziału Ekonomicznego

Zespół reprezentujący Wydział Ekonomiczny zajął pierwsze miejsce w I Ogólnopolskim Konkursie „Banrisk – Liga Akademicka”, odbywającym się na przestrzeni sześciu miesięcy.

Konkurs „Banrisk – Liga Akademicka” to szkolenie o charakterze zawodowym dla studentów kierunków ekonomicznych w warunkach rywalizacji konkursowej, z wykorzystaniem gry symulacyjnej z zakresu zarządzania finansowego bankiem – „Bankrisk – The Stanford Game”. Gra została opracowana na Uniwersytecie Stanford w USA, a Warszawski Instytut Bankowości jest jej jedynym w Polsce licencjonowanym użyt-

kownikiem. Projekt jest dofinansowany ze środków Narodowego Banku Polskiego, a patronem jest Związek Banków Polskich, natomiast partnerem Biuro Informacji Kredytowej SA.

Na konkurs składało się dziesięć decyzji – dwie na początku gry oraz osiem realnych. Do rywalizacji przystąpiło 16 drużyn z 12 uniwersytetów. Zespół LIGHT Bank reprezentujący UMCS już od trzeciej realnej decyzji zdeklasował przeciwników i do końca konkursu pozostał na pozycji lidera. Ostateczna cena akcji, jaką udało się osiągnąć drużynie, to 254\$ (z początkowej 113,30\$).

Wydział Ekonomiczny reprezentowała drużyna w składzie: Mateusz Krzysztoń, Bartłomiej Bąk, Bartłomiej Buczma, Tobiasz Kwit oraz Łukasz Lewicki.

Studenti Wydziału Ekonomicznego zajęli III miejsce w ogólnopolskim konkursie „Przedsiębiorczość, Finanse i Zarządzanie”, zorganizowanym przez Fundację Edukacyjną Przedsiębiorczości, który został rozstrzygnięty w dniach 16–18 maja w Łodzi (I miejsce – Uniwersytet Ekonomiczny z Wrocławia, II miejsce – Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu). W rywalizacji udział mogą brać zespoły studentów trzeciego roku studiów stacjonarnych magisterskich w dziedzinie ekonomii i zarządzania, realizowanych w trybie jednolitym lub dwustopniowym. Misją konkursu jest promowanie procesów integracji wiedzy z zarządzania i finansów oraz stosowania aktywnych metod nauczania w procesie dydaktycznym, podstawowym zaś celem weryfikacja wiedzy i umiejętności nabytych na studiach oraz możliwości ich zastosowania w praktyce. Skład drużyny z UMCS: Mateusz Burzak, Łukasz Lewicki, Jarosław Mazur, Rafał Rogoz oraz Agnieszka Rolak.

NA WYDZIAŁACH

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

Goście

W ramach programu Erasmus gościem Instytutu Muzyki w dniach 7–10 maja była prof. PhDr. Eva Jenčková z Uniwersytetu Hradec Králové (Czechy). Podczas wykładów i warsztatów dla studentów i nauczycieli szkół lubelskich, skupiła się na zagadnieniach metodycznych, dotyczących stosowania metod aktywizujących w szkolnej edukacji muzycznej. Przedstawiła bogatą ofertę materiałów metodycznych własnego autorstwa i zestaw prostych instrumentów i „zabawek” muzycznych oraz możliwości ich użycia na zajęciach przed-szkolnych i szkolnych.

23 i 24 maja studenci kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej uczestniczyli w warsztatach wokalnych, prowadzonych przez dyrygentów chórów goszczących na I Festiwalu Chórów Miast Partnerskich Lublina. Warsztaty prowadzili: Rebecca Ryan z Mercyhurst University Concert Choir z Erie (USA), Tatiana Kapustina z Chóru „Lik” Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego w Omsku (Rosja) oraz Cezar Mihail Verlan z Chóru Kameralnego „Cantemus” Uniwersytetu Zachodniego w Timisoarze (Rumunia).

W dniach 27–29 maja w Instytucie Muzyki gościła Sirin Akbulut Demirci, pianistka – adiunkt na Wydziale Sztuki Uludag University Bursa (Turcja). Zaprezentowała wy-

kład nt. edukacji muzycznej w Turcji oraz dwa koncerty w Sali Kameralnej IM – recital fortepianowy i koncert kameralny z udziałem skrzypka Sevala Kadioglu. Wizyta adiunkta Sirin Akbulut Demirci odbyła się w ramach programu Erasmus.

WYDZIAŁ BIOLOGII I BIOTECHNOLOGII

Doktoraty

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 24 kwietnia nadała stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biotechnologii mgr Agnieszce Kuźniar, asystentce w Katedrze Biochemii i Chemii Środowiska KUL JP II. Temat rozprawy: „Potencjał biotechnologiczny układu endofitycznego *Sphagnum sp.-metanotrofy*”. Promotor: prof. dr hab. Zofia Stępniewska (KUL). Recenzenci: prof. dr hab. Mieczysław Błaszczyk (SGGW, Warszawa) oraz prof. dr hab. Wanda Małek (UMCS).

WYDZIAŁ CHEMII

Habilitacje

Rada Wydziału Chemii na nadzwyczajnym posiedzeniu 6 maja nadała stopień naukowy doktora habilito-

wanego nauk chemicznych dr Renacie Łyszczek, adiunkt z Zakładu Chemii Ogólnej i Koordynacyjnej. Temat rozprawy: „Funkcjonalne aspekty polikarboksylianów lantanowców (III): struktura, właściwości termiczne i luminescencyjne”. Recenzenci: prof. dr hab. inż. Barbara Pacewska (Politechnika Warszawska), prof. dr hab. Lechosław Łomozik (UAM, Poznań), prof. dr hab. Wiesław Stręk (Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN, Wrocław), dr hab. Mirosław Karbowski, prof. nadzw. (UWr).

Doktoraty

13 maja miała miejsce publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Edyty Grzelak, doktorantki z Zakładu Metod Chromatograficznych UMCS, pt. „Badanie pozostałości antybiotyków w wybranych produktach żywnościowych z wykorzystaniem metod chromatograficznych”. Promotorem rozprawy była dr hab. Irena Choma, recenzentami zaś prof. dr hab. Jan Krzek (UJ, Kraków), prof. dr hab. Monika Waksmundzka-Hajnos (Uniwersytet Medyczny, Lublin). Rada Wydziału Chemii na posiedzeniu 20 maja podjęła uchwałę o nadaniu mgr Edycie Grzelak stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk chemicznych w dyscyplinie chemia oraz o wyróżnieniu jej pracy doktorskiej.

Wyjazdy zagraniczne

Dr Elżbieta Łastawiecka z Zakładu Chemii Organicznej w dniach 15 kwietnia – 20 grudnia uczestniczy w stażu podoktorskim na Uniwersytecie Genewskim w Szwajcarii, gdzie prowadzi badania dotyczące zaawansowanej katalizy asymetrycznej ukierunkowanej ►

na syntezę związków o znaczeniu farmakologicznym.

Dr hab. Zofia Rzączyńska, prof. nadzw. i dr hab. Renata Łyszczek z Zakładu Chemii Ogólnej i Koordynacyjnej oraz dr hab. Dorota Kołodyńska i mgr Maciej Kowalczyk z Zakładu Chemii Nieorganicznej w dniach 26–29 maja uczestniczyli w konferencji naukowej „Lviv Chemical Readings – 2013” w Ivan Franko National University of Lviv, Ukraina.

Dr hab. Dorota Kołodyńska z Zakładu Chemii Nieorganicznej w dniach 17–25 maja prowadziła badania naukowe w Limerick University, Irlandia.

Dr Paweł Mergo, mgr Krzysztof Poturlaj oraz mgr Mariusz Makara z Pracowni Technologii Światłowodów w dniach 27–30 maja uczestniczyli w konferencji naukowej ACTMOST review meeting w Vrije Universiteit Brussel, Belgia.

Prof. dr hab. Barbara Gawdzik z Zakładu Chemii Polimerów w dniach 21–24 maja uczestniczyła w spotkaniu naukowym w ramach tematu „Preparatyka sorbentów węglowych w oparciu o syntetyczne polimidy” w The Royal Institute of Technology, Stockholm, Szwecja.

Dr Andrzej Persona z Zakładu Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej w dniach 29–31 maja uczestniczył w konferencji naukowej „Chemické vzdělávání v teorii a praxi” w Matej Bel University, Czechy.

Prof. dr hab. Małgorzata Borówko z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych w dniach 15–17 maja uczestniczyła w publicznej obronie pracy doktorskiej Zhao Wanga w Royal Institute of Technology, Stockholm, Szwecja.

Prof. dr hab. Stefan Sokołowski oraz prof. dr hab. Małgorzata Borówko

z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych w dniach 20 maja – 19 czerwca uczestniczyli w wymianie stypendialnej w ramach projektu STCSCMBS we Lwowie, Ukraina.

Dr Małgorzata Maciejewska oraz dr Marta Grochowicz z Zakładu Chemii Polimerów w dniach 20–25 maja uczestniczyły w konferencji naukowej „Frontiers in polymer science” w Sitges, Hiszpania.

Dr Beata Cristóvão z Zakładu Chemii Ogólnej i Koordynacyjnej w dniach 20 maja – 7 czerwca prowadziła badania naukowe w University of Belgrade-Faculty of Chemistry, Republika Serbii.

Dr hab. Małgorzata Grabarczyk, prof. nadzw. oraz dr Cecylia Wardak z Zakładu Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej w dniach 6–11 maja uczestniczyły w konferencji naukowej „Euro Food Chem XVII”, Istanbuł, Turcja.

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

Nowoczesne zarządzanie biznesem

Rozwija się współpraca naszego Uniwersytetu z instytucjami infrastrukturalnymi sektora bankowego w ramach programu „Nowoczesne zarządzanie biznesem”.

8 maja na Wydziale Prawa i Administracji o zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem form płatności bezgotówkowych opowiadał dr Mariusz Kopniak z Krajowej Izby Rozliczeniowej. Słuchaczy szczególnie zainteresowały najnowsze produkty KIR, w tym przelewy natychmiastowe w systemie ExpresElixir i bezpieczne

płatności internetowe w systemie PayByNet.

Z kolei 16 maja na Wydziale Ekonomicznym o rynku wymiany informacji gospodarczych w Polsce oraz o systemach ochrony danych, do których należy m.in. baza Dokumenty Zastrzeżone prowadzona przez Związek Banków Polskich, opowiadał Krzysztof Ostafiński z Centrum Prawa Bankowego i Informacji.

Kolejne wykłady, na które serdecznie zapraszam pracowników i studentów naszej Uczelni, planowane są w semestrze zimowym roku akademickiego 2013/2014.

Dr Anna Korzeniowska
Koordynator projektu „Nowoczesne Zarządzanie Biznesem” na UMCS

WYDZIAŁ FILOZOFII I SOCJOLOGII

Doktoraty

29 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Barbary Tatar pt. „Stanisław Witkiewicz – początki nowoczesnej estetyki polskiej”. Recenzenci: prof. dr hab. Iwona Lorenc (UW), dr hab. Piotr J. Przybysz, prof. nadzw. (UG). Promotor: dr hab. Tadeusz Szkołut, prof. nadzw.

Wyjazdy zagraniczne

Dr Marcin Trybulec w dniach 1 kwietnia – 1 maja odbył staż naukowy w Leiden University, Institute for Philosophy pod kierunkiem prof. Jana Sleutelsa. W jego trakcie wygłosił gościnny wykład pt. „Thinking through mind, media and technology: The extensions of man reconsidered”.

Konferencje

Dr Urszula Kusio w dniach 20–23 maja uczestniczyła w IV Ogólnopol-

skiej Konferencji Naukowej z cyklu „Tradycja dla współczesności” za-tytułowanej „Wartości i etos”, organizowanej przez Zakład Kultury Polskiej UMCS i Zakład Socjologii Wsi i Miasta UMCS. Konferencja odbyła się w Baranowie Sandomierskim. Wygłoszony referat nosił tytuł: „Poprawność polityczna, czyli wartości na uwięzi”. ❧

Dr hab. Ryszard Radzik, prof. nadzw. UMCS w dniach 21–22 maja wziął udział w konferencji: V Международная научно-практическая конференция «Славянские языки и культуры: прошлое, настоящее, будущее», Иркутск, organizowanej przez Иркутский государственный лингвистический университет. Wygłoszony referat: „Językowy wymiar tożsamości narodowych i jego polityczne konteksty”. ❧

W dniach 21–23 maja w Supraślu k. Białegostoku odbyła się ogólnopolska konferencja „Rynek pracy i polityka społeczna w XXI wieku. Aspekty makroekonomiczne i regionalne”, której organizatorami byli Komitet Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych oraz Wydział Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku. W sympozjum wzięły udział: kierownik Zakładu Socjologii Gospodarki i Organizacji IS prof. dr hab. Biruta Skrzętowicz, wygłaszając referat „Aktywność ekonomiczna ludności Polski w świetle NSP 2011” i adiunkt tego zakładu dr Izabela Łucjan, prezentując referat „Strategie implementacji modelu *flexicurity* w Polsce i w Europie”. ❧

Prawda w nauce

29 maja w Sali Rady Wydziału Filozofii i Socjologii odbyło się seminarium „Prawda w nauce”, zorganizowane przez lubelski oddział Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Wygłoszono referaty: prof. Maria Jose Frápolli (Uniwersytet

w Granadzie), *Do sciences search for truth?*; prof. Paweł Kawalec (KUL), *Is truth perspectival in science?*; prof. Paweł Bryk (UMCS), *Rzetelność i prawdziwość wyników symulacji komputerowych*; prof. Andrzej Nowakowski (UMCS), *Semantyczna teoria prawdy*. ❧

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Habilitacje

10 kwietnia dr Iwona Morawska (Instytut Filologii Polskiej) uzyskała tytuł doktora habilitowanego z zakresu literaturoznawstwa (specjalność: dydaktyka literatury i kultury). Temat: „Rola literatury w edukacji patriotycznej uczniów szkoły podstawowej (1944–1989)”. Recenzenci: prof. dr hab. Zofia Budrewicz (Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków), prof. dr hab. Ewa Jaskółowa (UŚ, Katowice), dr hab. Dariusz Chemperek, prof. nadzw. (UMCS). ❧

15 maja odbyło się kolokwium habilitacyjne dr Agaty Małycki (Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców). Tytuł rozprawy: „Strategie komunikacyjne we współczesnym dyskursie politycznym”. Recenzenci: prof. dr hab. Urszula Żydek-Bednarczuk (UŚ), prof. dr hab. Stanisław Dubisz (UW), prof. dr hab. Kazimierz Ożóg (URz), prof. dr hab. Jan Mazur (UMCS). Dyscyplina: językoznawstwo, specjalność: językoznawstwo polskie. ❧

Doktoraty

8 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Janusza Lachowskiego. Temat: „Anatola Sterna związki z kinematografią”. Promotor: prof. dr hab. Krzysztof Stępnik

(UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Jacek Dąbała (KUL), prof. dr hab. Jerzy Święch (UMCS). ❧

8 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Agnieszki Tuderek. Temat: „Dobra urzędowskie w latach 1815–1915”. Promotor: prof. dr hab. Wiesław Śladkowski (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Marian Surdacki (KUL), dr hab. Marek Mądzik, prof. nadzw. (UMCS). ❧

9 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Bartosza Kluska. Temat: „Znaczenie procedury *Quo warranto* dla przebudowy średniowiecznego państwa angielskiego za Edwarda I (1272–1307)”. Promotor: dr hab. Andrzej Pleszczyński, prof. nadzw. (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Jacek Banaszkiewicz (Instytut Historii PAN/UMCS), dr hab. Przemysław Wiszewski, prof. nadzw. (UWr). ❧

22 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Anny Adamczyk. Temat: „Zygmunt Niedźwiecki wobec naturalizmu”. Promotor: dr hab. Dariusz Trzeźniowski, prof. nadzw. (Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu). Recenzenci: prof. dr hab. Ewa Paczoska (UW), prof. dr hab. Janina Szczepniak (UMCS). ❧

Goście

Goszcząca w Lublinie na zaproszenie Zakładu Archiwistyki prof. Malika Sułtanowna Arsanukajewa z Rosyjskiej Akademii Prawnej Ministerstwa Sprawiedliwości Federacji Rosyjskiej w Moskwie wygłosiła w dniach 6–7 maja wykłady dla pracowników i studentów Instytutu Historii oraz Wydziału Prawa i Administracji pt. „Organizacja administracji Imperium Rosyjskiego na Północnym Kaukazie w XIX wieku”, „Reformy sądownictwa Imperium Rosyjskiego na Północnym Kaukazie” ►

w XIX wieku” oraz „Walka i życie codzienne Polaków na Kaukazie Północnym”. ❧

10 maja w Instytucie Archeologii UMCS odbył się wykład otwarty prof. dr. hab. Sylwestra Czopka z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, absolwenta lubelskiej archeologii, obecnie również dziekana Wydziału Socjologiczno-Historycznego URz, poświęcony „Stosunkom kulturowo-osadniczym w młodszej epoce brązu i we wczesnej epoce żelaza w południowo-wschodniej Polsce w świetle najnowszych badań i odkryć”. ❧

10 maja w Instytucie Archeologii UMCS (współorganizator – Instytut Archeologii URz) odbył się Wieczór Jubileuszowy z okazji 80. urodzin mgr Jadwigi Teodorowicz-Czerepińskiej. Jubilatka, absolwentka historii sztuki KUL, związana m.in. z Przedsiębiorstwem Państwowym Pracowni Konserwacji Zabytków w Lublinie i Ośrodkiem Badań i Dokumentacji Zabytków w Lublinie to wyśmienita znawczyni zagadnień urbanistycznych i architektury Lublina, autorka książek i dokumentacji naukowych, współpracująca ze środowiskiem lubelskich archeologów, uczestniczka badań wykopaliskowych. ❧

Konferencje

W dniach 15–16 maja w Muzeum na Lednicy odbyła się konferencja „Królowie i biskupi, rycerze i chłopi – identyfikacja zmarłych”, zorganizowana przez Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Polskie Towarzystwo Antropologiczne, Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich Oddział w Poznaniu, jako 16. spotkanie z cyklu Funeralia Lednickie, w którym udział wzięli pracownicy Instytutu Archeologii: dr hab. Wanda Kozak-Zychman, prof. nadzw., mgr Agnieszka Trzaska, lic. Anna Szarlip – „Powstańcy Styczniowi czy pacjenci lazaretu? Pochówki przy ul. Lan-

giewicza w Lublinie” oraz dr Marek Florek – „Zapomniani krzyżowcy – zapomniane nagrobki. Średniowieczne płyty nagrobne z przedstawieniami mieczy z Ziemi Sandomierskiej”. ❧

16 maja prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska prowadziła obrady plenarne na sympozjum „Opór – protest – wykroczenie” w ramach II Międzynarodowej Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej z cyklu „Wspólne drogi”, którą patronatem objął Rektor UMCS prof. Stanisław Michałowski. ❧

Dr Artur Górak (Zakład Archiwistyki) 17 maja na międzynarodowej konferencji „Rosyjskie Imperium w retrospektywie historycznej” w Białymostku, w Rosji (Państwowy Białymostki Narodowy Uniwersytet Badawczy) przedstawił referat pt. „Polskie badania nad zarządzaniem dokumentacją w Imperium Rosyjskim (1920–2012)”. ❧

18 maja dr Marek Florek z Instytutu Archeologii uczestniczył w sympozjum, zorganizowanym przez parafię Jodłowa, Urząd Gminy Jodłowa, Gminne Centrum Kultury i Czytelnictwa w Jodłowej pt. „Święty Stanisław ze Szczepanowa – Ojciec Ojczyzny i patron Jodłowej – w historii, kulturze i języku Słowian”, przygotowanym w ramach III Dni Stanisławowskich w Jodłowej, i zaprezentował wystąpienie „Przedchrześcijańskie miejsca kultu na Przedgórzu Rzeszowskim”. ❧

W dniach 20–22 maja dr Adam Głaz z Zakładu Języka Angielskiego uczestniczył w konferencji „GlobE 2013. Tekst naukowy wczoraj i dziś: wiedza – język (dyskurs) – przekład naukowy”, organizowanej przez Instytut Lingwistyki Stosowanej UW. Wśród prelegentów znaleźli się m.in. prof. Stanisław Gajda (Uniwersytet Opolski) oraz prof. Elżbieta Tabakowska (UJ). Dr Głaz wygłosił referat pt. „Szukanie czytel-

nika. Terminologia w przekładzie naukowym”. ❧

W dniach 20–23 maja w Baranowskim Sandomierskim odbyła się IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Tradycja dla współczesności”, zatytułowana „Wartości i etos”. Udział w niej wzięli pracownicy Instytutu Filologii Polskiej: prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska, dr Beata Jarosz, prof. Maria Wojtak, prof. Anna Pajdzińska, prof. Halina Pelc, prof. prof. Stanisława i Jerzy Bartmiński, dr Izabela Domaciuk. ❧

W dniach 22–24 maja we Lwowie odbyła się X Międzynarodowa konferencja naukowa „Археологія заходу України” zorganizowana przez Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України, w której programie znalazły się wystąpienia pracowników Instytutu Archeologii: dr hab. Anny Zakościelnej (współautorzy: dr Tomasz Chmielewski, dr Mirosław Furmanek, mgr Maksym Mackiewicz – Instytut Archeologii UW) „Fortyfikowane założenie osadniczo-funeralne kultury lubelsko-wołyńskiej w Mikulińcu 8 na Wyżynie Zachodniowojłowskiej” oraz dr Haliny Taras „Nowe znaleziska broni o wschodniej proveniencji z epoki brązu w Polsce Środkowowschodniej”. ❧

W dniach 22–25 maja mgr Anna Bendrat z Zakładu Studiów Amerykanistycznych uczestniczyła w międzynarodowej konferencji „Rhetoric as Equipment for Living”, organizowanej przez Kenneth Burke Society. Konferencja miała miejsce w Belgii (Ghent University) i była pierwszym spotkaniem badaczy twórczości Kennetha Burke’a w Europie. ❧

Inne

18 maja w ramach Nocy Muzeów w Muzeum im. ks. Stanisława Staszica w Hrubieszowie odbyło się spotkanie z prof. Andrzejem Ko-

kowskim z Instytutu Archeologii zatytułowane „Od Złotowa do Hrubieszowa”, połączone z promocją autorskiej książki *Złotów – opowieść o małym miasteczku* (Lublin 2012).

W dniach 11–12 maja w Centrum Kultury Fizycznej UMCS w Lublinie odbył się VI Międzyuczelniany Turniej Studentów Archeologii w Piłce Nożnej ArcheoCup 2013. Organizatorem Turnieju było Koło Naukowe Studentów Archeologii UMCS. Drużyny reprezentujące Lublin zajęły 3 i 5 miejsce.

Wioleta Ziółkowska, magistrantka w Instytucie Archeologii, rozpoczęła w maju, zaplanowany na trzy miesiące, staż w Zakładzie Archeologii Środkowo- i Wschodnioeuropejskiego Barbaricum IA.

Koło Amatorów Antyku znów na zagranicznych wiojach!

W dniach 7–13 maja Amatorzy Antyku gościli w surowej twierdzy Festung Ehrenbreitstein w zachodnioniemieckim mieście Koblenz. Studentom Instytutu Historii, Maciejowi Kosiarskiemu, Adrianie Czyż, Szymonowi Wrzosowi, Aleksandrze Janas i Katarzynie Brzyńskiej – wspólnie z Legio XXI Rapax – udało się stworzyć niespotykany co do skali rzymski obóz. Panowie wcielili się w legionistów rzymskich z I w. n.e. i musieli sprostać ciężkim rygorom musztry oraz wykazać się umiejętnościami posługiwania się bronią, a nawet znajomością łaciny. Ukoronowaniem ich działalności w legione było przejście rytuału awansu ze stanowiska *tiro* – rekruta na *miles* – pełnoprawnego legionistę. Nasz entuzjazm wzbudziło zwłaszcza pierwsze symboliczne wynagrodzenie *miles* – oryginałami monet rzymskich. Praca dziewcząt była również niezwykle istotna. Zajęłyśmy się kuchnią rzymską i miałyśmy za zadanie wykarmić legion, korzystając z replik rzym-

skich naczyń kuchennych czy grilla. Gotowanie w tak niecodziennych warunkach budziło powszechne zainteresowanie wśród zwiedzających. Ciekawiło nie tylko to, jak gotujemy, ale również co, a w grę wchodziły przecież apicjuszowskie przysmaki... Festiwale takie są dla nas zarówno historycznym wyzwaniem, jak i zabawą, możliwością poznania ciekawych ludzi, poznania świata. Ponad wszystko są to z pewnością wspomnienia, które zachowamy na długo.

Katarzyna Brzyska

Ethnology without borders – II edycja

Tegoroczna, II już edycja Międzynarodowego Zjazdu Studentów Etnologii i Antropologii Kulturowej z Europy Środkowej „Etnologia bez granic”, organizowana pod patronatem Grupy Wyszehradzkiej, odbyła się w Krakowie w dniach 22–24 kwietnia 2013 r. Gospodarzami byli studenci Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Naszą Uczelnię reprezentowało Studenckie Koło Naukowe Folklorystów i Etnologów działające przy Instytucie Kulturoznawstwa, które brało czynny udział także w I edycji Zjazdu (Cieszyn 2012).

Tematem przewodnim krakowskiego Zjazdu były etnologiczne osiągnięcia i marzenia – na te dwie sekcje podzielone zostały bloki konferencyjne. Zaraz po przyjeździe do Krakowa udaliśmy się do Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli na interaktywne warsztaty. Zadaniem uczestników była organizacja współczesnego wesela – wybór menu, opracowanie życzeń dla młodej pary. Braliśmy także udział w dyskusji na temat celów i efektów działania Muzeum. Po warsztatach odbyła się uroczysta inauguracja Zjazdu.

Drugiego dnia rozpoczęła się konferencja. W sekcji „Etnologiczne marzenia” UMCS reprezentowała Aleksandra Zielińska, która opowiedziała o Muzeum Wsi w Maruszowie, charakteryzując jego histo-

rię i specyfikę, a także przedstawiła plan badań, jakie będą tam prowadzone przez Koło. W drugiej sekcji „Etnologiczne osiągnięcia” wystąpił Krzysztof Kopacz z UMCS. Jego prelekcja dotyczyła pogranicza albańsko-macedońskiego.

Ważnym elementem programu były warsztaty prowadzone przez studentów. Nasze zajęcia dotyczyły tradycyjnego śpiewu. Pod czujnym okiem i uchem Magdaleny Jakubowskiej uczestnicy mieli okazję zapoznać się z metodami białego śpiewu Lubelszczyzny. Nasze warsztaty cieszyły się dużym powodzeniem zwłaszcza wśród obcokrajowców. Studenci z Węgier bardzo szybko przyswoili sobie technikę śpiewu otwartym gardłem oraz słowa i melodię pieśni. Koło brało udział także w warsztatach prowadzonych przez inne grupy, m.in. w warsztatach decoupage, zorganizowanych przez studentów z Wrocławia.

Katarzyna Szczerbińska
Studenckie Koło Naukowe Folklorystów i Etnologów UMCS

Międzynarodowa konferencja w Bukareszcie

10 maja w Bukareszcie odbyła się międzynarodowa konferencja, zorganizowana przez Ambasadę RP w Bukareszcie w ramach objęcia przez Polskę przewodnictwa Grupy Wyszehradzkiej. Zgromadziła ona licznych przedstawicieli rządów i parlamentów Polski, Słowacji, Czech, Węgier i Rumunii, samorządów i organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze karpackim. W jej trakcie prof. Grzegorz Jawor z Instytutu Historii wygłosił obszerny wykład „Seeking economic cohesion and cultural unity. Vlachs and their heritage” (W poszukiwaniu jedności gospodarczej i kulturalnej obszaru karpackiego. Wołosi i ich dziedzictwo). Spotkał się on z dużym zainteresowaniem licznie zgromadzonych w gmachu Parlamentu Republiki Rumunii słuchaczy. W trak-

cie konferencji promowano też książkę prof. G. Jawora, opublikowaną ostatnio w Rumunii pod tytułem: *Așezările de drept valah și locuitorii lor din Rutenia Roșie în Evul Mediu târziu*, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași, 2013, p. 274.

WYDZIAŁ NAUK O ZIEMI I GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ

Doktoraty

8 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Zbigniewa Cierecha pt. „Geneza i warunki rozwoju rzeźby epikrasowej Roztocza Rawskiego”. Promotor: dr hab. Radosław Dobrowolski, prof. nadzw. (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. inż. Włodzimierz Margielewski (Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków), dr hab. Grzegorz Barczyk (Katedra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych, Wydział Geologii UW).

8 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Grzegorza Gajka pt. „Geologiczno-strukturalne uwarunkowania procesów glacialnych na południowym Spitsbergenie”. Promotor: prof. dr hab. Marian Harasimiuk (UMCS). Recenzenci: dr hab. Leszek Łęczyński, prof. nadzw. (Wydział Oceanografii i Geografii, Instytut Oceanografii UG), dr hab. Krzysztof Migąła, prof. nadzw. (Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego UWr).

29 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Anny Godlewskiej pt. „Dynamika mas lodowych w strefie marginalnej

lądolodu warty na międzyrzeczu Krzny i Bugu w świetle analizy litofacjalnej”. Promotor: dr hab. Sławomir Terpiłowski, prof. nadzw. Recenzenci: prof. dr hab. Wojciech Wysota (Wydział Nauk o Ziemi UMK w Toruniu), dr hab. Leszek Kasprzak, prof. UAM (Instytut Geoeologii i Geoinformacji UAM w Poznaniu).

Goście

W dniach 12–25 maja dr Oksana Mazajeva, pracownik naukowy Instytutu Skorupy Ziemskiej Oddziału Syberyjskiego Rosyjskiej Akademii Nauk w Irkucku, odbyła staż badawczy na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej. Główną specjalnością naukową dr Mazajovej są współczesne procesy egzogeniczne, w tym procesy erozji wąwozowej. Pobyt ten był częścią programu współpracy dwustronnej pomiędzy WNoZiGP i Instytutem Skorupy Ziemskiej RAN. Opiekunami naukowymi stażu byli dr Jan Rodzik i dr Grzegorz Janicki.

Konferencje

W dniach 6–12 maja dr hab. Wojciech Zgłobicki, dr Grzegorz Janicki, dr Jan Rodzik uczestniczyli w 6th International Symposium on Gully Erosion in a Changing World. Cykliczne spotkanie badaczy zajmujących się erozją wąwozową odbyło się w tym razem we wschodniej Rumunii – w mieście Jassy. Uczestniczyło w nim ponad 40 osób reprezentujących ośrodki naukowe z całego świata. Pracownicy Wydziału zaprezentowali jeden referat i trzy postery dotyczące wąwozów lessowych Lubelszczyzny: uwarunkowań i intensywności rozwoju, metod badań oraz geoturystycznej atrakcyjności wąwozów. W trakcie sympozjum odbyły się dwie całodzienne sesje terenowe, podczas których uczestnicy mieli możliwość obserwacji skutków współczesnej erozji wąwozowej we wschodniej Rumunii.

Prof. prof. Marian Harasimiuk i Andrzej Świeca oraz dr Teresa Brzezińska-Wójcik wzięli udział w sympozjum naukowym pt. „Turystyka w badaniach naukowych – stan i perspektywy rozwoju”, zorganizowanym przez Szkołę Główną Turystyki i Rekreacji w Warszawie w dniach 9–10 maja z okazji 40-lecia Instytutu Turystyki. Sympozjum, poświęcone badaniom naukowym w sektorze turystyki, zgromadziło przedstawicieli polskich ośrodków akademickich oraz Ministerstwa Sportu i Turystyki, Polskiej Organizacji Turystycznej, NBP oraz GUS. Reprezentanci Wydziału wygłosili w sesji plenarnej referaty zamawiane: „Metodyczne i teoretyczne aspekty w badaniach nad turystyką w geograficznym ośrodku lubelskim” – prof. Andrzej Świeca i dr Teresa Brzezińska-Wójcik oraz „Badania nad rozwojem produktu turystycznego w regionie lubelskim” – prof. Marian Harasimiuk.

23 maja w Centrum Konferencyjnym Hotelu „Focus” w Lublinie odbyło się spotkanie w ramach prowadzonej przez samorząd województwa kampanii edukacyjno-informacyjnej „Bezpieczeństwo energetyczne Lubelszczyzny”. Jego celem było upowszechnianie wśród mieszkańców naszego regionu wiedzy na temat możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz korzyści płynących z poszukiwania i ewentualnego wydobywania gazu łupkowego. Podczas konferencji prof. Marian Harasimiuk (Zakład Polityki Przestrzennej i Planowania) oraz dr Marcin Kozieł (Zakład Ochrony Środowiska) wygłosili referat „Problemy bezpieczeństwa energetycznego województwa lubelskiego”.

Inne

16 maja Minister Środowiska powołał dr. hab. Radosława Dobrowolskiego, prof. nadzw., reprezentującego Komitet Narodowy UNESCO-MAB, do Rady Koordy-

nacyjnej Transgranicznego Rezerwatu Biosfery Polesie Zachodnie na pięcioletnią kadencję.

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII

Doktoraty

8 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Anny Kuzaki. Temat: „Wiedza o własnej pamięci u osób po przebytych stronnym udarze niedokrwiennym mózgu”. Promotor: dr hab. Ewa Szepietowska, prof. nadzw. Recenzenci: dr hab. Krzysztof Jodzio, prof. nadzw. (UG), prof. dr hab. Emilia Łojek (UW).

24 maja odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Joanny Konaszewskiej. Temat: „Funkcjonowanie zawodowe absolwentów studiów pedagogicznych UMCS na rynku pracy a ich zasoby osobiste”. Promotor: dr hab. Ryszard Bera, prof. nadzw. Recenzenci: prof. dr hab. Tadeusz Aleksander (UJ), prof. dr hab. Kazimierz Denek (UAM).

WYDZIAŁ POLITOLOGII

Habilitacje

26 kwietnia Rada Instytutu Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego, na wniosek Komisji habilitacyjnej, nadała stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o polityce w subdyscyplinie systemy polityczne dr Katarzynie Krzywickiej (Zakład

Stosunków Międzynarodowych). Tytuł osiągnięcia naukowego: „Cykl publikacji na temat przekształceń politycznych w Ameryce Łacińskiej na przełomie XX i XXI wieku – transformacja ustroju państwa w Wenezueli” oraz dorobek naukowy po uzyskaniu stopnia doktora. Recenzenci: dr hab. Stefan Czajowski, prof. nadzw. (UWr), prof. dr hab. Edward Olszewski (UMCS), dr hab. Zbigniew Kiełmiński, prof. nadzw. (UW).

Doktoraty

17 maja odbyły się publiczne obrony rozpraw doktorskich:

- mgr. Herberta Gnasia. Temat rozprawy: „Protokół z Kioto. Analiza decyzji międzynarodowej”. Promotor: prof. dr hab. Marek Pietraś (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Grzegorz Janusz (UMCS), prof. dr hab. Leonard Łukaszuk (UW);

- mgr. Wojciecha Magusia. Temat rozprawy: „Wizerunki kandydatów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w kampanii wyborczej 2010 roku w mediach”. Promotor: prof. dr hab. Iwona Hofman (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Włodzimierz Mich (UMCS); prof. dr hab. Stanisław Michalczyk (UŚ w Katowicach).

Inne

Prof. dr hab. Maria Marczevska-Rytka weszła w skład rady naukowej międzynarodowego seminarium „Media i edukacja” w Uniwersytecie South-West „Neofit Rilski” w Bułgarii.

W ramach programu Erasmus dr Jakub Olchowski prowadził wykłady z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego na Uniwersytecie Kocaeli w Izmirze (Turcja).

23 maja odbył się finał Miss Lubelskich Studentek, na którą została wybrana Ewelina Bobel – studentka Wydziału Politologii (I rok dziennikarstwa i komunikacji społecznej). Ewelina Bobel została także wybrana Miss Internetu.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

Habilitacje

15 maja odbyło się kolokwium habilitacyjne dr. Krzysztofa Eckhardta (URz). Temat rozprawy: „Stan nadzwyczajny jako instytucja polskiego prawa konstytucyjnego”. Recenzenci: prof. dr hab. Bogusław Banaszak (UWr), prof. dr hab. Marian Grzybowski (UJ), dr hab. Ryszard Mojak, prof. nadzw. (UMCS), prof. dr hab. Zbigniew Witkowski (UMK). Rada WPiA podjęła uchwałę o nadaniu Krzysztofowi Eckhardtowi stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych.

Doktoraty

18 kwietnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Magdaleny Kotulskiej. Temat rozprawy: „Zasada szybkości jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego”. Promotor: dr hab. Janusz Niczyporuk, prof. nadzw. (UMCS). Recenzenci: dr hab. Beata Jeżyńska, prof. nadzw. (UMCS), dr hab. Grzegorz Łaszczyca, prof. nadzw. (UŚ). Uchwała o nadaniu Magdalenie Kotulskiej stopnia doktora nauk prawnych została podjęta przez Radę WPiA 15 maja.

8 maja odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Anny Słowik. Temat rozprawy: „Konflikt w Darfurze w świetle prawa międzynarodowego”. Promotor: dr hab. Roman Kwiecień, prof. nadzw. (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Lech Antonowicz (UMCS), dr hab. Mariusz Muszyński, prof. nadzw. (UKSW). Uchwała o nadaniu Annie Słowik stopnia doktora nauk prawnych została podjęta przez Radę WPiA 15 maja.

Fot. Ryszard Filipowski

Rozpoczęcie seminarium. W pierwszym rzędzie prof. Emil Chibowski (drugi od prawej) w otoczeniu rodziny i zaproszonych gości

PROF. DR HAB. EMIL CHIBOWSKI W 70-LECIE URODZIN

W dniach 17 i 18 maja 2013 r. na Wydziale Chemii UMCS odbywało się seminarium naukowe z okazji 70. rocznicy urodzin prof. Emila Chibowskiego – wybitnego naukowca i nauczyciela akademickiego, który całą swoją działalność naukową i dydaktyczną związał z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Od ukończenia studiów chemicznych na tymże Uniwersytecie w 1967 r. nieprzerwanie pokonywał kolejne szczeble kariery naukowej aż do uzyskania tytułu naukowego profesora w roku 1989. Cały czas prowadził i prowadzi nadal bogatą współpracę naukową z uczonymi z ośrodków naukowo-badawczych polskich i zagranicznych. Owocem tej współpracy jest mnogość prac naukowych opublikowanych w renomowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym. Łączna liczba 219 wszystkich wydanych dotąd publikacji jest imponująca. Znany w środowisku chemicznym z racji swoich osiągnięć badawczych,

prof. Emil Chibowski był zapraszany do komitetów naukowych wielu prestiżowych konferencji zagranicznych i krajowych. Często też aktywnie w nich uczestniczył, prezentując wyniki prowadzonych razem ze współpracownikami badań. Był wielokrotnie nagradzany nagrodami państwowymi i resortowymi za wybitne osiągnięcia naukowe. W 1980 r. został członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego i pozostaje nim do dziś. Miarą sukcesów naukowych Profesora jest też członkostwo w szeregu innych ważnych krajowych oraz międzynarodowych towarzystw i organizacji naukowych, takich jak: European Colloid and Interface Society,

Editorial Advisory Board w Journal of Adhesion Science and Technology, Akademia de Ciencias Matemáticas, Físico-Químicas and Naturales de Granada czy Rada Naukowa Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie. Nie można pominąć też sukcesów dydaktycznych Profesora. Jest on cenionym i lubianym przez studentów wykładowcą. Wypromował pięciu doktorów i ponad stu magistrów.

Właśnie w uznaniu dla Jego wieloletniej pracy trwającej już prawie 46 lat, władze macierzystego Wydziału Chemii oraz władze Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Chemicznego postanowiły uczcić Jego 70. urodziny poprzez zorganizowanie seminarium naukowego pt. „Warstewki na granicach faz”. Nazwa koreluje z głównym obszarem poszukiwań badawczych prof. Emila Chibowskiego. Zadbano, by wieść o seminarium rozeszła się wśród społeczności Wydziału Chemii UMCS. Rozesłano też wici do najbliższych współpracowników Profesora w Polsce i za granicą, których poproszono o wygłoszenie wykładów. Ranga osób, które odpowiedziały na zaproszenie organizatorów i przybyły na seminarium, odzwierciedla popularność Profesora jako naukowca na forum międzynarodowym. Świadczy też o sympatii, którą, obok szacunku z powodu osiągnięć naukowych, jest otaczany. Na konferencję zaproszono również rodzinę i przyjaciół Profesora.

Seminarium rozpoczęło się 17 maja. Wszystkich zgromadzonych w Collegium Chemicum serdecznie powitała prodziekan Wydziału – prof. Anna Deryło-Marczewska, a wśród nich przybyłych z zagranicy specjalnie na tę uroczystość: prezesa Chorwackiego Towarzystwa Chemicznego – prof. Nikołą Kallaya oraz prof. Anę Marię Grancaric z Uniwersytetu w Zagrzebiu, profesora honorowego UMCS prof. Fernanda González-Caballero z Uniwersytetu w Granadzie i prof. Jarka Drelicha z Politechniki

w Michigan (USA), których z Jubilatem łączy wieloletnia współpraca naukowa.

Po otwarciu seminarium przyszła kolej na wystąpienia najbliższych współpracowników prof. Chibowskiego z Zakładu Zjawisk Międzyfazowych Katedry Chemii Fizycznej UMCS oraz, niespodzianka – córki Profesora – doktora nauk chemicznych Doroty Matyszewskiej, dziedniczającej swoje zainteresowania naukowe po ojcu.

Jako pierwsza wystąpiła, bardzo zaangażowana w organizację seminarium, prof. Lucyna Hołysz. W swoim wykładzie przedstawiła sylwetkę Jubilata jako naukowca, pedagoga i wychowawcy. Drugi wykład w tej części seminarium wygłosiła wspomniana już córka prof. Chibowskiego. Jako trzeci wystąpił prof. Bronisław Jańczuk, który mówił o znaczeniu warstw powierzchniowych w ocenie swobodnej energii powierzchniowej ciał stałych na podstawie równania Younga.

Po jego referacie przyszedł czas na kolejny punkt obchodów jubileuszu – życzenia i gratulacje. Od Rady Wydziału Chemii wzruszony Jubilat otrzymał w prezencie urodzinowym pamiątkowy album *Watykan. Arcydzieła malarstwa*. Następnie przyjął z rąk prof. Nikolaya Kallaya Medal Chorwackiego Towarzystwa Naukowego za dokonania naukowe i współpracę z ośrodkami badawczymi w Chorwacji, a od uczniów, przyjaciół i znajomych moc życzeń i kwiatów.

Po przerwie rozpoczęła się popołudniowa część jubileuszowego seminarium – sesja wykładowa, podczas której referaty wygłosili znamienici goście z zagranicy oraz z uznanych krajowych uniwersytetów i placówek naukowych.

Przy wypełnionej sali popołudniową sesję zainaugurował prof. Nikolay Kallay wykładem „Measurements of Surface Potential. New Insight into Interfacial Equilibrium”. Jako drugi wystąpił prof. Jarek Drelich z wykładem „New Vermiculite-Copper Nanoparticle Hybrid Material with Antibacterial

Surfaces”. Sesję zagraniczną zamykał prof. Fernando Gonzáles-Caballero wystąpieniem „Rheology of Biomaterials Generated by Tissue Engineering”.

Po kolejnej przerwie prof. Patrycja Dynarowicz-Łątka z Uniwersytetu Jagiellońskiego mówiła o lekach przeciwnowotworowych nowej generacji w modelowych błonach biologicznych w aspekcie wykorzystania techniki monowarstw Langmuira. Następnie wysłuchano wykładu prof. Kazimierzy Wilk z Politechniki Wrocławskiej „Dedykowane surfaktanty wielofunkcyjne”. Prof. Piotr Warszyński z Instytutu Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN w Krakowie wygłosił wykład „Filmy polielektrolitowe: modyfikacja powierzchni membrany i inkapsulacja”.

Pierwszy dzień seminarium zakończył się późno. Po naukowej, oficjalnej części, organizatorzy wydali kolację, na którą zaprosili Jubilata, przybyłych z wykładami gości oraz pracowników Wydziału Chemii. Była też obecna rodzina Profesora. Po udanym dniu nadszedł wieczór, podczas którego, w miłej atmosferze, można było porozmawiać o sprawach wykraczających poza te naukowe. Powspominać, podzielić się planami i nadziejami na przyszłość.

Dobra współpraca naukowa zazwyczaj łączy się z dobrymi kontaktami natury osobistej. Czasem zawiązują się przyjaźnie. Jubilatowi udało się połączyć udaną karierę naukową z udanym życiem osobistym. Troje dzieci – córka i dwóch synów, oraz, jakże niezwykła w obecnych czasach, imponująca liczba dziecięciorga wnuków! Jest się czym chwalić i o czym rozmawiać.

Drugi dzień seminarium wypełniły wykłady. Prof. Zbigniew Adamczyk z Instytutu Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN w Krakowie wygłosił referat „Od nanocząstek do białek – w poszukiwaniu uniwersalnego opisu ich adsorpcji”, dr hab. Waldemar Nowicki (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu) mówił o zachowaniu

Fot. Ryszard Filipowski

Prof. Nikolay Kallay wręcza Jubilatowi Medal Chorwackiego Towarzystwa Chemicznego

się kropli na powierzchni w różnych skalach, prof. Mieczysław Hajnos z Instytutu Agrofizyki PAN – o zwilżalności gleb mineralnych Polski. Następnie prof. Kazimierz Małyśa (Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN w Krakowie) wykladał o kinetyce i mechanizmie pękania filmów ciekłych w trakcie kolizji pęcherzyków powietrza z powierzchniami międzyfazowymi ciecz/gaz i ciecz/ciało stałe, a dr Piotr Kowalcuk z Politechniki Wrocławskiej o wyznaczaniu rozmiaru pęcherzyków gazowych oraz krytycznego stężenia koalescencji flotacyjnych odczynników spieniających.

Po ostatnim wykładzie głos zabrał Jubilat. Podziękował serdecznie władzom Wydziału Chemii, organizatorom, wykładowcom za trud włożony w przygotowanie seminarium, a wszystkim uczestnikom za przybycie i urodzinowe życzenia. Seminarium oficjalnie zamknął dziekan Wydziału Chemii UMCS prof. Władysław Janusz.

Nie ma cienia przesady w stwierdzeniu, że to spotkanie naukowe było potrzebne i ze wszech miar udane. O jego sukcesie zadecydowały głównie: osoba Jubilata, najwyższy poziom naukowy wygłoszonych wykładów oraz zaangażowanie i sprawność organizatorów.

Monika Iskierko-Wichrowska

WSPOMNIENIE O WALDEMARZE SZYSZU (1958–2013)

6 maja 2013 r. odszedł niespodziewanie nasz kolega Waldemar Szysz – artysta plastyk, animator sztuki, adiunkt II stopnia w Zakładzie Grafiki Warsztatowej Wydziału Artystycznego UMCS.

Fot. Archiwum Autorki

Waldemar Szysz

Waldemar Szysz urodził się 22 lutego 1958 r. w Siedliszczu. Był absolwentem lubelskiego Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych oraz Instytutu Wychowania Artystycznego UMCS. W 1987 r. został pracownikiem naukowo-dydaktycznym macierzystej Uczelni. Równocześnie przez kilka lat był profesorem Europejskiej Akademii Sztuk w Warszawie i prodziekanem na tamtejszym Wydziale Grafiki.

Waldemar Szysz był artystą aktywnym i wszechstronnym – uprawiał grafikę, malarstwo, tworzył instalacje. Był autorem ponad 20 wystaw indywidualnych i wziął udział w ponad 200 wystawach zbiorowych w Polsce i za granicą. Jego praca była doceniana: zdobył kilka znaczących nagród i wyróżnień w ogólnopolskich konkursach plastycznych, a w 1997 r. przyznano mu stypendium Ministra Kultury i Sztuki.

Informacje, które tu podaję, mają może wartość faktograficzną, ale jednocześnie niewiele mówią o tym, jakim człowiekiem był Waldek. Podniosły i napuszony ton zupełnie do Niego nie pasuje – sam Waldek pierwszy by go wykpił. Mam prawo tak sądzić, bo znałam go od 33 lat. Razem studiowaliśmy i niemal w tym samym czasie zaczęliśmy pracę w Instytucie Wychowania Artystycznego UMCS, przekształconym potem w Wydział Artystyczny. Waldek miał zawsze dużo energii i zdolności animatorskie. To z Jego inicjatywy założyliśmy w 1986 r. grupę artystyczną Barak (nazwa nawiązywała oczywiście do charakteru budynku ówczesnego IWA). Waldek

zorganizował nasze pierwsze wystawy, które doczekały się wzmianki w lokalnej prasie, a kiedy przeprowadzono z nami wywiad w radiu, poczuliśmy się prawdziwymi artystami.

W późniejszych latach Waldek wielokrotnie inicjował różne przedsięwzięcia artystyczne (m.in. był założycielem i opiekunem artystycznym Galerii Europejskiej Akademii Sztuki i Galerii Norwid przy Zespole Szkół Plastycznych w Lublinie). Niedawno dołączył do „OtwARTEj grupy” i znów miał okazję pokazać swoje zdolności organizatorskie. Pochłaniały Go też inne pasje, takie jak siatkówka czy gra na perkusji.

Był lubiany przez studentów, którzy doceniali Jego barwną, wyrazistą osobowość. Zapamiętamy Waldka również jako człowieka, który szczerze adorował wszystkie kobiety. Obdarzał znajome panie uwagą i komplementami wcale nie zdawkowymi.

Trudno uwierzyć, że nie zobaczymy już Jego charakterystycznej sylwetki i oczu zmrużonych w łobuzerskim uśmiechu. Nie usłyszymy głębokiego głosu wygłaszającego kpiący komentarz, przekłuwający skutecznie balon nadętej sztucznie powagi. To było właśnie dla Waldka charakterystyczne – dystans do siebie i różnych zjawisk otaczającej nas rzeczywistości.

Ostatnio był pełen optymizmu, chciał zacząć nowy rozdział w swoim życiu, snuł plany... Rozmawialiśmy o zjeździe absolwentów organizowanym w czerwcu w ramach jubileuszu naszego Wydziału, chciał spotkać się z kolegami – niestety odszedł za wcześnie...

Anna Mazur

DOBRE USTAWODAWSTWO PATENTOWE NIE WYSTARCZY...

Z prof. Ryszardem Skubiszem – kierownikiem Katedry Prawa Unii Europejskiej Wydziału Prawa i Administracji UMCS rozmawia Anna Guzowska.

Anna Guzowska: Panie Profesorze, w opinii publicznej funkcjonują dwa terminy „własność przemysłowa” i „własność intelektualna”. Proszę o wyjaśnienie tych określeń.

Profesor Ryszard Skubisz: Prawo własności przemysłowej obejmuje następujące dziedziny prawa: prawo patentowe, prawo znaków towarowych, prawo oznaczeń geograficznych, prawo wzorów przemysłowych, topografię układów scalonych, a także prawo o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Jeżeli prawo własności przemysłowej w powyższym rozumieniu uzupełnimy o prawo autorskie i prawa pokrewne, to mówimy wtedy o prawie własności intelektualnej. Prawo własności intelektualnej (włącznie z prawem własności przemysłowej) obejmuje zatem w znaczeniu przedmiotowym całokształt norm prawnych dotyczących wymienionych dziedzin. Od tego należy odróżnić prawo własności intelektualnej w znaczeniu podmiotowym. Jest to zespół praw podmiotowych, których treścią jest możliwość korzystania przez osobę uprawnioną, w sposób wyłączny, z określonego dobra niematerialnego, na terytorium państwa ochrony. Już sam termin „własność intelektualna” ilustruje charakter dobra, jakie jest przedmiotem ochrony prawnej. Jest to dobro niematerialne, istniejące w umyśle człowieka i w tym znaczeniu mające charakter intelektualny (np. wynalazek, utwór literacki). Od dobra niematerialnego

Fot. Archiwum prywatne

Prof. Ryszard Skubisz

(np. wynalazku) należy odróżnić substrat materialny, w którym to dobro jest urzeczywistnione (np. urządzenie techniczne). Podobnie przykładowo, od utworu literackiego, jako dobra niematerialnego, należy odróżnić jego nośnik, jakim jest konkretny egzemplarz książki.

Dlaczego współcześnie jest udzielana i wciąż rozbudowywana ochrona prawna na dobra intelektualne w powyższym rozumieniu?

Ochrona dóbr intelektualnych poprzez udzielenie prawa wyłącznego korzystania z tego dobra jest przyznawana ze względów słusznosciowych (moralnych), ale jest także podyktowana interesami gospodarczymi państw oraz przedsiębiorstw. Najogólniej ujmując, zmierza ona do realizacji przez państwo określonych celów gospodarczych. Można to przykładowo odnieść do celowości udzielania patentów. Postęp techniczny, jak uczy historia, ►

występuje niezależnie od ochrony prawnej udzielonej na nowe i użyteczne rozwiązania techniczne. Jednakże udzielenie patentu (prawa wyłącznego) służy stymulowaniu prac nad nowymi rozwiązaniami technicznymi i ich wdrażaniem do praktyki. Przyjmuje się, iż będzie powstawać więcej wynalazków, które będą chętniej ujawniane poprzez zgłoszenia patentowe, a następnie stosowane, jeżeli wynalazcy (przedsiębiorcy) będą nagradzani prawem wyłącznym ich stosowania. Innymi słowy, udzielenie ochrony patentowej wpływa co do zasady na wielkość i tempo postępu technicznego w danym państwie, a to przekłada się na stopień zamożności społeczeństwa i jego dobrobyt. Jest to oczywiście tylko jeden z kilku czynników wpływu na postęp techniczny, ale niewątpliwie ma on, obok innych, istotne znaczenie dla powstawania i stosowania nowych rozwiązań technicznych. Jednakże decyzja o objęciu ochroną niektórych dziedzin twórczości technicznej, jak również zakres udzielonego prawa i rygorizm ochrony powinny uwzględniać aktualną sytuację tego państwa, rozwój poszczególnych dziedzin przemysłu, czyli stopień konkurencyjności gospodarki danego państwa.

Natomiast w odniesieniu do objęcia prawem wyłącznym znaków towarowych należy stwierdzić, że znak towarowy jest konstytutywnym i koniecznym elementem gospodarki rynkowej i może funkcjonować jedynie w tej gospodarce. Podstawą tej gospodarki jest bowiem konkurencja przedsiębiorstw. Znak towarowy, wyróżniając towary w obrocie, umożliwia konkurowanie poszczególnych przedsiębiorców. Przedsiębiorcy pozbawieni znaków towarowych nie mogliby ze sobą konkurować na rynku. Nabywcy, podejmując decyzję o nabyciu towarów lub usług, dokonują „demokratycznego aktu”, ponieważ wyrażają akceptację dla określonego przedsiębiorcy i jego oferty rynkowej (towarów lub usług). W sytuacji braku znaków towarowych przed-

siębiorca byłby pozbawiony możliwości wskazania na ofertę swojego przedsiębiorstwa. Dlatego udzielenie prawa wyłącznego tworzy monopol w zakresie przekazywania określonego sygnału rynkowego, informacji o pochodzeniu wszystkich towarów (usług) pod tym samym znakiem z jednego i tego samego źródła, co umożliwia w ostatecznym rezultacie skuteczną konkurencję przedsiębiorstw na rynku.

W tym miejscu pragnę jednak podkreślić, iż uważam za błędną tezę, iż silniejsza ochrona w dziedzinie własności intelektualnej zawsze służy gospodarce danego kraju. Jest to twierdzenie, które uwzględnia przede wszystkim interesy najsilniejszych gospodarek świata oraz dużych przedsiębiorstw, często ponadnarodowych. Współcześnie państwa są jednak związane wieloma zobowiązaniami międzynarodowymi. Stąd muszą one stosować się do przyjętych zobowiązań międzynarodowych i dlatego nie mają pełnej swobody regulacji prawnej własności intelektualnej. Jednakże nadal istnieje pewien margines swobody, który powinien być uwzględniony przez poszczególne państwa, jeżeli są tego świadome i biorą pod uwagę interesy własnej gospodarki przy ustanawianiu krajowych regulacji w tej dziedzinie prawa.

Jak Pan ocenia stan polskich przepisów w dziedzinie prawa własności intelektualnej oraz jak wypada porównanie z innymi państwami członkowskimi UE?

Należy rozróżnić na wstępie dwie kwestie: jedna to stan regulacji prawnych w tym względzie, druga – sposób egzekwowania prawa. Odnosnie do regulacji powinniśmy dostosować swoje prawo do prawa Unii Europejskiej. Jest to obowiązek wynikający z członkostwa Polski w UE. Jeżeli chodzi o ocenę egzekwowania prawa w praktyce, to niewątpliwie nastąpił w tym zakresie istotny postęp. Wydaje się, że powołanie jednego sądu właściwego w sprawach własności intelektualnej, zamiast wielu, jak to jest obecnie, umożli-

wiałoby istotne podwyższenie poziomu orzekania. Dokonując ogólnej oceny, mogą stwierdzić, iż system polskiego prawa własności intelektualnej, zarówno w zakresie litery prawa, jak i jego stosowania, odpowiada zasadniczo standardom prawa unijnego.

Jak Pan ocenia poziom innowacyjności polskiej gospodarki?

Jest to zagadnienie, które powinno budzić najwyższe zaniepokojenie decydentów politycznych i polskiej opinii publicznej. Powinno ono w najbliższych latach, obok kryzysu demograficznego, być przedmiotem szczególnego zainteresowania organów państwa. Jako prawnik specjalizujący się w dziedzinie własności intelektualnej podzielę się następującą uwagą.

Proinnowacyjny charakter gospodarki konkretnego państwa, jako całości, zależy od wielu czynników. Można je podzielić na dwie grupy. Do pierwszej należą: stopień ogólnego wykształcenia społeczeństwa, wielkość nakładów (środki publiczne i prywatne) na prace naukowo-badawcze i rozwojowe, liczba i poziom ośrodków badawczo-rozwojowych w szkołach wyższych lub przedsiębiorstwach, stopień konkurencyjności gospodarki i związana z tym zdolność przedsiębiorstw do absorpcji i rozwoju nowych technologii i produktów. Druga grupa obejmuje: całość infrastruktury prawnej państwa, w tym jego system podatkowy, regulacje w dziedzinie prawa antymonopolowego (prawa konkurencji) oraz prawo patentowe, które jest najważniejsze wśród regulacji prawnych. Całokształt wymienionych czynników określa stopień proinnowacyjności danej gospodarki. Jeden, a nawet kilka z tych elementów mogą osłabiać lub wzmacniać działanie pozostałych. Dlatego nawet bardzo spójna i nowoczesna regulacja prawna w jednej dziedzinie prawa w praktyce będzie nieefektywna, jeżeli pozostałe czynniki nie odgrywają właściwej roli. Przykładowo, nawet bardzo nowoczesne ustawodawstwo patentowe nie bę-

dzie czynnikiem stymulującym innowacje, jeżeli w tym państwie nie będą, obojętnie z jakich powodów, powstawać nowe wynalazki lub nie będą one wdrażane do praktyki. W takim przypadku system ochrony prawnej wynalazków i innych rozwiązań technicznych służyć będzie przede wszystkim interesom zagranicznych podmiotów.

Regulacje prawne w dziedzinie prawa własności intelektualnej mają charakter wtórny wobec liczby i doniosłości rozwiązań technicznych. Przepisy prawa chronią bowiem dobra już istniejące. Z punktu widzenia gospodarczych interesów Polski, kluczowe znaczenie mają rodzime osiągnięcia naukowo-techniczne, a przede wszystkim wynalazki, wzory użytkowe i wzory przemysłowe. W tym zakresie sytuacja jest, delikatnie określając, wysoce niezadowalająca. Świadczą o tym następujące dane: liczba udzielanych przez Europejski Urząd Patentowy patentów w latach 2010–2012 na rzecz podmiotów z wybranych państw i Polski (Tab. 1.) oraz liczba zgłoszeń europejskich w latach 2010–2012 przez podmioty wybranych państw i Polski (Tab. 2.).

W świetle tych danych Polska musi zadbać najpierw o to, by było co chronić. Jeśli uczelnie i inne ośrodki naukowe oraz przedsiębiorstwa nie kreują dostatecznej liczby przedmiotów, które prawo ochrony własności intelektualnej mogłoby chronić, to w praktyce udzielamy najczęściej ochrony na obce rozwiązania techniczne. Konieczne są zatem proinnowacyjne zmiany w systemie gospodarczym i organizacji nauki w Polsce. W tym miejscu nasuwa się następująca refleksja. Mamy w Polsce dużą grupę specjalistów w dziedzinie ochrony własności intelektualnej. Polska nauka prawa w tej dziedzinie jest na wysokim poziomie, porównywalnym z pozycją nauką wiodących krajów członkowskich UE. Tymczasem brak dostatecznej liczby rodzimych wynalazków, wzorów użytkowych powoduje, jak już wskazano,

Tab. 1.

Rok	Ogólna liczba udzielonych patentów europejskich	Polska	Niemcy	Francja	Włochy
2010	58 108	45	12 553	4536	2287
2011	62 112	45	13 583	4799	2289
2012	65 687	80	13 321	4803	2239

Tab. 2.

Rok	Ogólna liczba europejskich zgłoszeń patentowych	Polska	Niemcy	Francja	Włochy
2010	151 040	205	27 354	9569	4088
2011	142 842	251	26 218	9633	3983
2012	148 494	385	27 295	9879	3739

iz ten potencjał nie jest wykorzystywany do ochrony własnych rozwiązań technicznych.

W ostatnim czasie w centrum debaty publicznej znalazła się kwestia celowości przystąpienia Polski do tzw. pakietu patentowego. Proszę o przedstawienie stanowiska Pana Profesora w tej kwestii.

Na dzień dzisiejszy regulacja prawa w zakresie tzw. patentu europejskiego przedstawia się następująco. Podmiot prawa do uzyskania patentu może dokonać zgłoszenia do Europejskiego Urzędu Patentowego z siedzibą w Monachium, który po sprawdzeniu, iż zgłoszony wynalazek odpowiada standardom określonym przez prawo – wydaje decyzję o udzieleniu patentu. Jej skutkiem jest powstanie wiązki patentów krajowych. Zgłaszający może następnie dokonać tzw. walidacji. Polega ona na wniesieniu wniosku do krajowych urzędów patentowych o uznaniu skuteczności patentu w obcym kraju. Do wniosku dołącza się tłumaczenie patentu na język narodowy tego państwa. Dopiero po stwierdzeniu przez krajowy urząd wykonania wszystkich formalności, patent uzyskuje skuteczność w konkretnym państwie. W razie naruszenia spory toczą się przed krajowym sądem w języku narodowym tego państwa, a podstawą orzekania jest treść patentu w tym języku.

Projektowany pakiet patentowy wprowadza bardzo istotne zmiany.

Obejmuje on kilka aktów prawa. Są to rozporządzenie nr 1257/2012, rozporządzenie 1260/2012 oraz porozumienie o Jednolitym Sądzie Patentowym. Na dzień dzisiejszy sytuacja przedstawia się następująco. Wymienione rozporządzenia ustanawiają wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia systemu ochrony patentowej. W dacie udzielenia patentu przez Europejski Urząd Patentowy prawo to będzie się rozciągać na terytorium wszystkich państw członkowskich UE, które związały się pakietem patentowym w całości. Jedno zgłoszenie wynalazku do Europejskiego Urzędu Patentowego będzie prowadzić, po spełnieniu wszystkich wymaganych warunków, do udzielenia jednego patentu na terytorium tych państw (jednolitego prawa wyłącznego). Nie będzie zatem wymagana walidacja patentu. W razie naruszenia tego prawa, spory będą rozpatrywane przez Jednolity Sąd Patentowy z siedzibą w Paryżu (w niektórych sprawach w Londynie, w innych w Monachium). Postępowanie będzie prowadzone co do zasady w języku patentu (języki: angielski, francuski, niemiecki). Sądy polskie będą pozbawione kompetencji w tym zakresie. Wymienione rozporządzenia zostały opublikowane w przewidzianym trybie i wejdą w życie z chwilą przyjęcia przez co najmniej 13 państw porozumienia o Jednolitym Sądzie Patentowym. Do wzmocnionej współpracy nie ►

przystąpiły Włochy i Hiszpania. Natomiast porozumienie o Jednolitym Sądzie Patentowym zostało podpisane przez pozostałe państwa UE, z wyjątkiem Hiszpanii i Polski. Pakiet patentowy wejdzie w życie w całości w odniesieniu do tych krajów, które zwiążą się jego postanowieniami, najwcześniej 1 stycznia 2014 r. Jest wszakże prawdopodobne, że ten termin znacznie się przesunie.

Całościowa ocena tego projektu prowadzi do wniosku, iż pakiet patentowy jako całość ma realizować interesy państw najbardziej rozwiniętych gospodarczo, o wysokim stopniu innowacyjności i przedsiębiorstw dysponujących dużą liczbą nowych wynalazków. Pragnę także zauważyć, iż porozumienie JSP wywołuje zasadnicze zastrzeżenia co do zgodności z polską Konstytucją. Chodzi o całkowite przeniesienie kompetencji sądowych na organ sądowy, który nie jest w niej wymieniony, postępowanie o naruszenie patentu ma być prowadzone w obcych językach itd. Niezależnie od tego godzi w interesy polskich przedsiębiorstw, ośrodków prowadzących prace naukowo-badawcze, ale również polskiego rolnictwa. Duża liczba nowych patentów, każdego roku około 65 tys., spowoduje istotne podwyższenie blokady patentowej w Polsce, co przyczyni się do zahamowania prac nad nowymi wynalazkami, a przede wszystkim nad ich stosowaniem w praktyce. Polska gospodarka i polskie ośrodki

naukowe, na co wskazałem wyżej, nie dysponują bowiem liczbą zgłoszeń patentowych porównywalną z krajami wysoko rozwiniętymi. Dlatego decyzja polskiego rządu o przystąpieniu do wzmocnionej współpracy patentowej (obydwa wymienione rozporządzenia) jest niezrozumiała w kontekście interesów gospodarczych Polski, ale decyzja o niepodpisaniu porozumienia JSP już zasługuje na pełną aprobatę. Oznacza to bowiem, iż pakiet patentowy nie wejdzie w życie w stosunku do Polski. Wyrażam nadzieję, iż jest to decyzja definitywna i nie zostanie zmieniona w najbliższych latach. Przystąpienie do całości pakietu patentowego utrwaliłoby bowiem, na następne pokolenia, pozycję Polski jako kraju o bardzo niskiej innowacyjności, dostawcy surowców oraz pracowników do wiodących gospodarczo państw członkowskich UE. Niewiązanie się w całości pakietem patentowym zapobiega dodatkowym negatywnym skutkom dla polskiej gospodarki. Jednakże pozostawanie poza pakietem patentowym nie nada Polsce charakteru proinnowacyjnego. Konieczne są odpowiednie i szybkie działania państwa polskiego. Ale to już temat na odrębną rozmowę.

Oprócz badań naukowych zajmuje się Pan także świadczeniem usług prawnych. Która z tych działalności jest dziś Panu bliższa?

W moim przekonaniu nie ma żad-

nej sprzeczności pomiędzy zainteresowaniami naukowymi i działalnością praktyczną. Przeciwnie, obydwie obszary aktywności zawodowej uzupełniają się bardzo dobrze. Przecież praktyka każdego dnia dostarcza przykładów, które należy kwalifikować w świetle obowiązującego prawa. Kontakt z praktyką umożliwia koncentrowanie się na tych zagadnieniach teoretycznych, które mają oczywiste znaczenie praktyczne. Dlatego też staram się osobiście, jak również mój zespół, w działalności naukowej koncentrować na zagadnieniach o charakterze praktycznym. Przy okazji podzielę się następującym spostrzeżeniem. Przedsiębiorstwa i koncerny zagraniczne działające na rynku polskim starają się, w sporach sądowych, forsować rozwiązania korzystne dla siebie, co oczywiście jest zrozumiałe i akceptowane. Jednakże niekiedy wysuwają twierdzenia, które mogą budzić wątpliwości co do ich zgodności z prawem UE oraz utrwaloną praktyką ich krajów macierzystych. Dlatego też znajomość prawa UE, włącznie ze standardami wypracowanymi w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE, umożliwia skuteczną obronę interesów tych firm i podmiotów, które nie mają porównywalnej siły rynkowej i dostatecznej orientacji w prawie unijnym. Dotyczy to oczywiście przede wszystkim przedsiębiorstw z polskim kapitałem.

Dziękuję za rozmowę.

Prof. dr hab. Ryszard Skubisz jest kierownikiem Katedry Prawa Unii Europejskiej UMCS. Jest to pierwsza w Polsce katedra w dziedzinie nauk prawnych, która otrzymała, przyznawany przez Komisję Europejską w wyniku konkursu, status Katedry Jean Monnet. Jest autorem ponad 150 publikacji z dziedziny prawa handlowego, prawa własności intelektualnej oraz prawa europejskiego. W ostatnich latach specjalizuje się w prawie własności intelektualnej i prawie europejskim. Był promotorem w 15 przewodach doktorskich (UMCS i KUL). Uczestniczył w charakterze recenzenta w wielu przewodach habilitacyjnych i przewodach o nadanie tytułu naukowego profesora. W listopadzie 2012 r. otrzymał

medal Prezydenta Światowej Organizacji Własności Intelektualnej za opiekę nad największą liczbą prac doktorskich i magisterskich w dziedzinie własności przemysłowej nagrodzonych w konkursie Urzędu Patentowego. Jest redaktorem *Systemu Prawa Prywatnego. Prawo własności przemysłowej*, Warszawa 2011, t. XIV A, ss. 1071 i Warszawa 2012, t. XIV B, ss. 1694. W latach 1985–2006 prowadził wykłady na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W latach 2001–2005 był zastępcą Przewodniczącego Trybunału Stanu. Od 2002 r. prowadzi samodzielną kancelarię prawną. W kwietniu 2013 r., w rankingu kancelarii prawnych dziennika „Rzeczpospolita”, został uznany liderem w dziedzinie prawa własności intelektualnej.

WSZYSTKO, CO NAJWAŻNIEJSZE

Wywiad z dr. Stefanem Münchem – pracownikiem Zakładu Kultury Literackiej i Obyczaju na Wydziale Humanistycznym UMCS.

Ewa Kawalko-Marczuk: Jak zrodziło się Pana zainteresowanie operą, muzyką poważną czy szeroko pojętą kulturą?

Dr Stefan Münch: Wyniosłem to z domu, mój ojciec był pierwszym klarncistą w Filharmonii Lubelskiej, grał jazz i muzykę taneczną, uczył w szkole muzycznej. Mama pracowała w teatrze. Jako dziecko wychowywałem się przy tych dwóch instytucjach, które wtedy utrzymywały wysoki poziom. Ale nie skończyłem szkoły muzycznej, tylko liceum, w którym miałem mądrych nauczycieli. Potem studiowałem filologię polską na UMCS i ten brak formalnych studiów muzycznych nieraz mi wypominali zawistni ludzie. A potem już tylko praca, praca, praca nad sobą – jeśli chce Pani pisać i mówić o muzyce, ta praca nigdy się nie kończy. Wszystko, co najważniejsze w moim życiu, wiąże się z muzyką. Moja żona, która jest znaną pianistką i klawesynistką, moje publikacje, książki, prowadzenie koncertów, organizacja festiwalu, współpraca z prestiżowymi instytucjami i największymi festiwalami w Polsce. Właśnie upływa 35 lat od chwili, kiedy ukazała się moja pierwsza recenzja z koncertu. Jeśli ktoś uważa, że to proste, proszę pójść na koncert albo kupić płytę i napisać. Mam z tego satysfakcję: jestem dobrze rozpoznawalny, siedząc w niszy.

Jest Pan dyrektorem artystycznym Festiwalu „Tempus Paschale” w Lublinie i był dyrektorem Festiwalu im. J. Kiepury w Krynicy w 2012 r. Jak przygotowuje się takie wydarzenie kulturalne, opracowuje program, dobiera artystów?

Dr Stefan Münch

Fot. Archiwum prywatne

To są trudne do porównania imprezy – inne założenia, inne tradycje, no i budżety całkiem różne. Od tego ostatniego elementu trzeba zacząć, bo bez odpowiednio wysokich honorariów nie ma mowy o artystach wysokiej klasy. Dlatego Festiwal „Tempus Paschale”, od początku niskobudżetowy, skupia się na prezentacji mało znanych utworów, przede wszystkim muzyki dawnej, kompozycji, których w Lublinie nigdy nie wykonywano. Jak jedno z barokowych arcydzieł, „Leçons de Ténèbres” Couperina, które zaprezentowaliśmy w tym roku i to – uwaga! – z lubelskimi artystami. Krynica zawsze była inna, miała nieporównywalnie większe pieniądze, no i w programie bywały zwykle te same nazwiska i prawie te same utwory. W ubiegłym roku udało mi się wprowadzić parę nowości: monograficzny koncert Michaela Jacksona, piosenki Beatlesów w wersjach skrzypcowych Vadima Brodskiego, piosenki żydowskie z Jackiem Ściborem i moją żoną, trochę muzyki barokowej. Gratulowali mi zupełnie

obcy ludzie na krynickim deptaku, więc chyba miałem rację.

Ogólnie wygląda to tak, że wszystko zależy od pieniędzy, ale oczywiście zawsze można je źle wydać. Ważny jest pomysł programowy i zamiar pozyskania nowych słuchaczy. To konieczne, bo w przeciwnym razie będziemy się zastanawiać, czy sala filharmonii jest w połowie pełna, czy jednak w połowie pusta. Trzeba też mieć jakieś zasady: mnie na przykład nie interesowała parada telewizyjnych celebrytów i dlatego w tym roku nie wybieram się do Krynicy.

Czy wydarzenia kulturalne takie jak wspomniane festiwale cieszą się dużym zainteresowaniem? Kto jest odbiorcą takich imprez?

To zależy. Pełna sala stuosobowa i pełna sala na tysiąc osób to jednak dwie różne miary sukcesu. Tu w Lublinie wielu słuchaczy towarzyszy nam od lat, pojawiają się nowi, coraz młodsi. To dobrze. Od dwudziestu lat jestem zapraszany do prowadzenia dużych koncertów na Muzycznym Festiwalu w Łańcucie. Tam są zawsze komplety w sali balowej zamku i w sali filharmonii. Trzeba się cieszyć, że pomimo systemowego braku edukacji muzycznej w szkołach, pomimo tej porażającej telewizyjnej tandety, są ludzie, którzy potrzebują żywego kontaktu z muzyką klasyczną.

Jak oceniłby Pan kondycję współczesnej kultury polskiej? Czy nadal wyraźny jest podział na kulturę wysoką i kulturę niską?

Jest wyraźniejszy, niż można sądzić. Jakiś czas temu przeczytałem w pewnej gazecie, że nasze społeczeństwo nie potrzebuje kultury, tylko rozrywki i to niekoniecznie na wysokim poziomie. Taki podział istniał zawsze, podobnie jak od najdaw-

niejszych czasów kultura wysoka czerpała z tej, którą dziś nazywamy niską czy masową, a ta druga wzbo- gacała się korzystaniem z pierw- szej. Zawsze jednak było wiadomo, co jest wysokie, a co niskie. Dzi- siaj dla większości społeczeństwa to rozróżnienie przestało istnieć. Co więcej, odbiorcy kultury, którą tu nazywamy niską, uważają, że jest ona jedyną ważną i wartościową, bo więcej ludzi słucha gali piosenki bie- siadnej niż muzyki Lutosławskiego. Oczywiście, możemy tu winić system edukacji szkolnej, który jest obec- nie gorszy niż kiedykolwiek za mo- jej pamięci, bo faktycznie eliminuje wartości kultury wysokiej z pola wi- dzenia młodych ludzi. Ale nie tylko to mam na myśli. Wiele zależy od tego, jakie obszary kultury promo- wane są przez powołane do tego in- stytucje i władze różnych szczebli. Prosty przykład: z okazji 3 Maja – było nie było, to jedno z ważniej- szych świąt narodowych – w Rzeszo- wie odbył się koncert dla tamtejszej społeczności. Wystąpiła Aleksandra Kurzak, sopranistka o międzyna- rodowej renomie, z orkiestrą miej- scowej filharmonii. I po raz kolejny nasunęło mi się pytanie, za Leibni- zem zresztą: dlaczego istnieje raczej coś niż nic? Inaczej mówiąc, dla- czego w Rzeszowie można, a w Lub- linie już nie? Obawiam się, że gdyby w naszym mieście ktoś wpadł na pomysł takiego koncertu, to za-

prosiłby Budkę Suflera albo Bajm. Czyli z góry zakłada się, że ludzie nie potrzebują kontaktu z kulturą wysoką.

Zresztą ona nie jest pożywką dla tabloidów, dla plotkarskich magazy- nów i telewizyjnych show. Nie bu- dzi już emocji takich, jak kiedyś. Sto lat temu – 29 maja 1913 r. w Théâtre des Champs-Élysées odbyło się pra- wykonanie „Święta wiosny” Igora Strawieńskiego. To jeden z kamieni milowych w rozwoju muzyki. Eli- tarna publiczność awanturowała się od pierwszego taktu, w ruch szły laski i parasolki. Czy dziś ja- kiekolwiek dzieło jest w stanie obu- dzić podobne emocje? Przyznam, że czuję się dziwnie, kiedy po byle jakim koncercie odbywa się owacja na stojąco. No, ale jak mawiała nie- odżałowana Hanka Bielicka, żeby wyjść, trzeba najpierw wstać...

Czy tematyka związana z kulturą jest prezentowana w polskich me- diach w sposób wystarczający, czy jest raczej spychana na drugi plan, a warunki dyktuje show-biznes?

W mediach ta tematyka w ogóle nie istnieje, dotyczy to zarówno mediów komercyjnych, jak i tych zwanych – nie wiadomo czemu – publicznymi. Gdzie są kolumny kulturalne w ga- zetach? TVP Kultura czy radiowa Dwójka ze swoimi odbiorcami w gr- nicach błędu statystycznego są tylko figowym listkiem, który przykrywa

wstydliwą prawdę: żadnej kolejnej ekipie rządzącej i żadnemu poli- tycznemu ugrupowaniu na kultu- rze wysokiej nie zależało i nie za- leży. Podobnie jak na nauce. Artysta tak zwany klasyczny może zaistnieć w mediach tylko wtedy, kiedy wy- głupia się w jakimś talent show albo da się zaprosić na kanapę do Kuby Wojewódzkiego.

Jak zachęciłby Pan ludzi, szcze- gólnie młodych, wychowanych na MTV czy Vivie, do słuchania mu- zyki poważnej, operowej?

Dwadzieścia trzy lata temu w Terme di Caracalla odbył się pierwszy kon- cert Trzech Tenorów, transmitowany na cały świat. Rozbudził on na nowo zainteresowanie śpiewem operowym, które trwa do dziś. Młodzi są zauwa- żalną grupą publiczności w teatrach operowych całego świata, w war- szawskim Teatrze Wielkim również. Nie inaczej jest w przypadku dużych festiwali, od mozartowskiego święta w Salzburgu po krakowskie Misteria Paschalia. W ciągu tych 35 lat mo- jej pracy zawsze potrafiłem przeko- nać odbiorców, że za chwilę usłyszą coś wyjątkowego albo przynajmniej to, co powinni usłyszeć. A jeśli ktoś nie odczuwa takiej potrzeby, po- dobnie jak w przypadku przeczy- tania książki czy obejrzenia do- brego filmu? No cóż, mogę mu tylko współczuć.

Dziękuję za rozmowę.

Dr Stefan Münch ukończył filologię polską na UMCS w Lublinie i specjalizuje się w zakresie historii literatury polskiej, historii muzyki, historii teatru, estetyki dzieła muzycznego i problematyki medialnej. Od 1976 r. pracuje na UMCS.

Od 1978 r. czynny jako recenzent muzyczny w prasie ogólnopolskiej i lokalnej, stały współpra- cownik rozgłośni radiowych i prestiżowych pol- skich instytucji muzycznych, jak Filharmonia Na- rodowa, Filharmonia Łódzka, Polska Filharmonia Bałtycka, Filharmonie: Lubelska, Rzeszowska, Czę- stochowska i Podlaska oraz wielu polskich festi- wali. Jako prezenter muzyczny występuje od 17 lat na prestiżowym Muzycznym Festiwalu w Łańcu- cie. W 2012 r. pełnił funkcję dyrektora artystycz- nego Festiwalu im. Jana Kiepury w Krynicy Zdroju.

Dr S. Münch jest założycielem i prezesem Sto- warzyszenia Pro Musica Antiqua. Był współtwórcą Festiwalu „Muzyka, Zabytki, Plastyka”, a od 1997 r. kieruje Festiwalem „Muzyka i Plastyka – Tempus Paschale”. W 2009 r. zainicjował nowy festiwal „Orient-Okcydent”.

W uznaniu działalności edukacyjnej, promo- cyjnej i społecznej otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, Me- dal KEN, Złoty Medal za Długoletnią Służbę, Me- dal Wojewody Lubelskiego, odznakę Zasłużonego Działacza Kultury, Odznakę Honorową Lubelskiego Towarzystwa Naukowego oraz nagrodę australij- skiej fundacji Polcul i nagrodę Prezydenta Lublina w dziedzinie kultury.

Fot. Archiwum prywatne

Zbigniew Sykut – absolwent historii UMCS z 1958 r.

„PO CO NAM MAGISTRZY?”

Łukasz Marcińczak: Rozmawiamy w Pana rodzinnej wsi Pożóg, nie-daleko Puław – wyobrażam sobie, że pański dyplom z roku 1958 (w niestosowanym już od dawna formacie) ukończenia studiów historycznych na Wydziale Humanistycznym musiał na ówczesnej polskiej wsi robić duże wrażenie. Jest Pan pierwszym magistrzem w Pożogu?

Zbigniew Sykut: Kilku kolegów, mniej więcej w tym samym czasie poszło na inżynierów, tak więc na pewno nie byłem jedynym człowiekiem po studiach we wsi – ale rzeczywiście zdaje mi się, że magistrzem byłem pierwszym. Pokażę

Panu dokument, jaki mój dziadek, Józef Sykut, otrzymał z gminy Puławy – to jest zaświadczenie, iż dziadek godzien jest uznania, ponieważ jego najstarszy syn, urodzony w r. 1897 jest na wojnie, drugi, z 1899, jest na wojnie, trzeci, czyli mój ojciec Tomasz, urodzony w roku 1902, też jest na wojnie... To była wojna roku 1920.

Studiował Pan historię, bo historia głęboko weszła w Pana rodzinę...

21 listopada 1942 r., kiedy skończyłem pięć lat, w odwecie za wyrok na konfidenta, aresztowano w Pożogu 23 zakładników, m.in. mo-

jego ojca, który w połowie stycznia 1943 r. zmarł w Oświęcimiu. Później aresztowano także jego brata, łącznika AK na terenie naszej gminy – wujek zginął na Majdanku. Po wojnie zostałem jedynie z matką, która całą nadzieję pokładała we mnie – chciała, żebym się kształcił. Za Niemców działała w Pożogu szkoła, ale ograniczona do czterech klas, tyle, żeby się nauczyć liczyć, czytać i wiedzieć, gdzie leży Berlin. Mnie od dziecka ciągnęło do historii. Po skończeniu szkoły podstawowej w Pożogu w 1950 r. zostałem przyjęty do puławskiego Gimnazjum im. Księcia Adama Czartoryskiego, na owe czasy stojącego na wysokim poziomie, już w dziewiątej klasie zacząłem w historii dominować, byłem najlepszym uczniem w klasie.

Na maturze wybrał Pan oczywiście historię?

Tak, i dostałem jedno z najtrudniejszych pytań – „Konflikty bałkańskie pod koniec XIX i na początku XX wieku”. I i II wojna bałkańska to był temat zabójczy, bo przecież nie było opracowań, mieliśmy książki do historii redagowane przez pisarzy radzieckich, a najnowszej historii tylko tyle, ile wykladał nauczyciel. Mnie się udało skorzystać ze szkolnej biblioteki – w tajemnicy. Bardzo chciałem wypożyczyć *Historię końca XIX i początku XX wieku*, autorstwa Mościckiego i Cynarskiego, wydawnictwo z r. 1934, wtedy zabronione do wypożyczania młodzieży. Bibliotekę prowadziła żona dyrektora, pani Szubartowska, której chętnie pomagałem, bo szybko się zorientowałem, co gdzie leży na półkach. Ponieważ była z mojej pomocy zadowolona, któregoś razu zdobyłem się na odwagę i poprosiłem o wypożyczenie tego grubego tomu. Zgodziła się, o ile nikomu tej książki nie pokażę. Przyniosłem ją do internatu w tajemnicy, chowałem pod poduszkę i czytałem dopiero po jedenastej w nocy, kiedy już wszyscy spali. Ale kon- ▶

flikty bałkańskie poznałem. Jeszcze kiedy byłem w dziesiątej klasie, maturzyści przychodzili do mnie, żebym powiedział, jak to było z tymi wojnami bałkańskimi.

To te wojny, na których zrobił pieniądze Wokulski...

On się wzbogacił na tej wojnie 1878 r. – zaczęło się w Bułgarii, gdzie weszły wojska rosyjskie, a zakończyło pokojem w San Stefano, tyle, że później odbył się Kongres Berliński, na którym ustalono nowe granice państw bałkańskich: Serbii, Grecji, Bułgarii... No i potem z tego tytułu wybuchły kolejne konflikty – w tzw. wojnie bałkańskiej przeciwko Turcji wystąpiła Serbia, Bułgaria i Grecja, które to państwa podzieliły zdobyte tereny. Jednak ponieważ Bułgaria zagarnęła bardzo szeroki pas

dostępu do Morza Egejskiego, a to były tereny historyczne Grecji, więc wybuchła II wojna bałkańska, gdzie przeciwko Bułgarii wystąpiła Rumunia, Turcja, Grecja i Serbia. To było pogmatwane, bo tam jeszcze Włosi się włączyli... Mnie to interesowało i później na tym robiłem furorę, bo nikt nie wiedział z tymi wojnami, co i jak. Pani profesorka Keller też niewiele na ten temat mówiła, ale to pytanie wsadziła i mnie na maturze ten zestaw podsunęła. I kiedy zacząłem mówić na ten temat, to mi postawili piątkę i pozostałe trzy pytania darowali. Tak się złożyło, że w komisji siedział pewien magister z Uniwersytetu, Ryszard Orłowski, który po egzaminie podążył za mną i zapytał, co mam zamiar studiować. Odpowiedziałem, że zdecydowałem się na studia prawnicze. Wów-

czas zaczął mnie namawiać, żebym poszedł na historię, bo na pewno nie będę miał kłopotów z dostaniem się. Zgodziłem się i przyjechałem na egzamin.

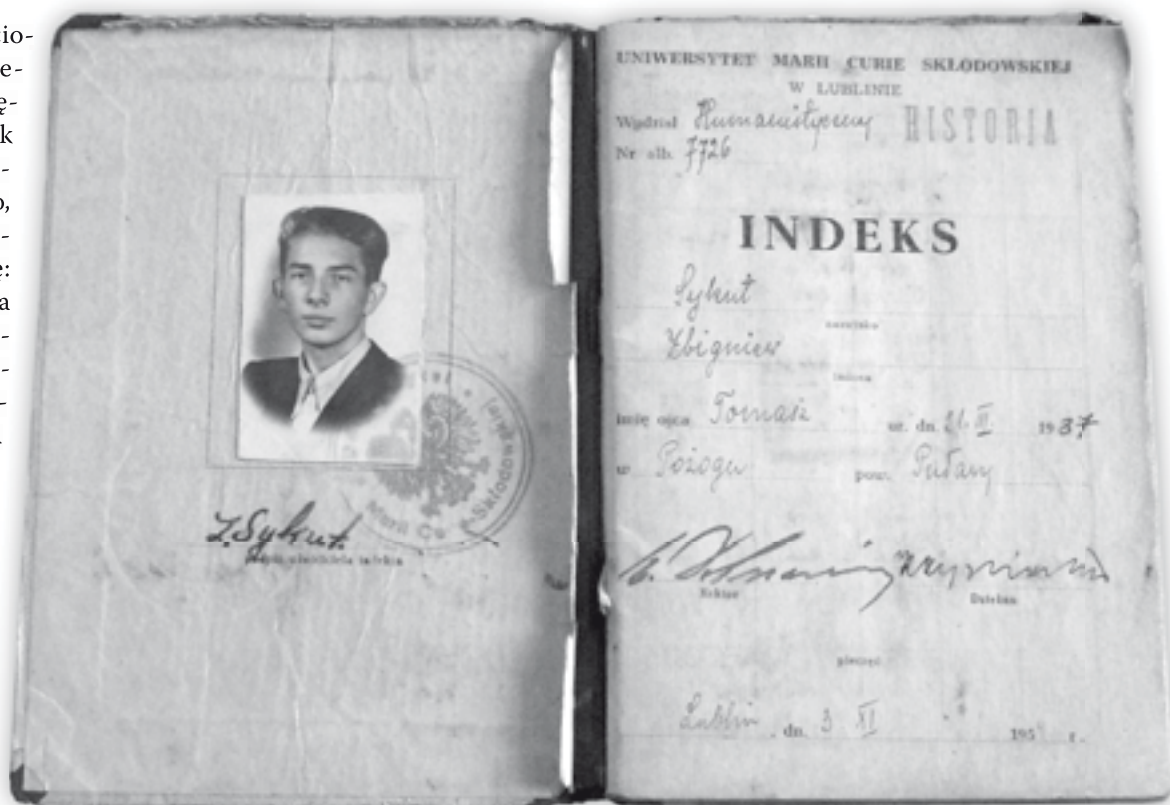
To był rok 1954, początki humanistyki na UMCS...

Do tej pory w Lublinie kierunek historyczny działał tylko na KUL-u. Ciekawe, że kiedy zaczęto go tworzyć na UMCS, część słuchaczy scedowano do nas z Uniwersytetu Jagiellońskiego, zapewne chciano wzmocnić w ten sposób nowy kierunek u nas, tyle, że po II roku oni wrócili z powrotem do Krakowa. Profesorowie również przyszli przeważnie albo z Krakowa, albo z Poznania.

Egzamin wstępny rzeczywiście nie był trudny?

Mieliśmy napisać życiorys prezydenta Bolesława Bieruta. Pamiętam, że siedzący obok mnie Erwin Stanek szepłem mnie pytał: „Kolego, gdzie się urodził Bolesław Bierut?”. Mówię: „W Rurach”. Widzę na jego twarzy niedowierzanie. „Gdzie?!”. Chodziło o tzw. Rury Jezulickie, wtedy wioskę pod Lublinem. Kiedy już dostałem się na studia, nie miałem ani za co żyć, ani gdzie mieszkać – ale wszystkie egzaminy zaliczałem na cztery i pięć i natychmiast dostałem stypendium, akademik i stołówkę.

W Pana indeksie pojawia się co rusz termin „zastępca profesora”, natomiast samych profesorów nie widzę...

Nasi jeszcze się nie dosłużyli, przecież to była młoda kadra, natomiast ci z zewnątrz przyszli z doktoratami, jako kandydaci nauk albo docenci. Dlatego pisało się „zastępca profesora”, chociaż oczywiście profesorów jeszcze nie było. Nie – jest jeden! – prof. Juliusz Wilamue, choć on już był starszy wtedy...

Rozpoczyna Pan studia zaledwie rok po śmierci Stalina...

Na II roku studiów, we wrześniu 1955 r., przyjeżdżam do akademika i dowiaduję się, że jedziemy na wykopki na Mazurach. Porozwozili nas samochodem po PGR-ach, każdemu przydzielono stumetrową działkę, z której zbierało się dwa koszyczki kartofli wielkości orzeszków. Dostawaliśmy chleb z dziurami wyjedzonymi przez szczury. Kierownicy to bagatelizowali: „Zje się”. Było biednie.

Skoro tak było w 1955, to łatwiej zrozumieć wybuch w roku 1956...

Zanim zaczął się Październik, na mój wydział przeniósł się w 1954 r. chłopak z Akademii Rolniczej, który się włączył w tę odnowę i który potem w Lublinie był jedną z najważniejszych postaci w „Solidarności” – Zygmunt Łupina. Co ciekawe, jak on sam o tym opowiadał, jeszcze na Akademii Rolniczej dostali polecenie z Komitetu Wojewódzkiego, żeby w Lublinie uczcić śmierć Stalina uderzeniem w dzwony katedralne. Chociaż księża protestowali, dzwony katedralne zadzwoniły. On organizacyjnie prowadził ten wiec w roku 1956. To się zaczęło u nas kilka dni po Politechnice Warszawskiej, masa studentów zebrała się przed naszym blokiem A, zaczynając od KUL-u aż do gmachu fizyki i jeszcze dalej. Próbował przemawiać ktoś z Komitetu Wojewódzkiego, ale zakrzyczano go: „Precz, precz!”. Do głosu doszli studenci z KUL-u: „Żądamy uwolnienia Kardynała Wyszyńskiego”, „Rokossowski do Rosji”!

Skąd wynikały te buntownicze nastroje, studenci pochodzili w większości z chłopskich rodzin, które korzystały ze zmian – stu-

dia za darmo, akademiki, po co?

Studenci zawsze są podatni na zmiany, w każdym kraju, dla czego w Polsce miałyby być inaczej? To jest grupa ludzi niezwykle zapalna, łatwo poddająca się emocjom, chcąca coś zmienić, poprawić...

Jak dziś tzw. „oburzeni”...

Jako studenci czuliśmy oburzenie, że nas wszystkich dotąd kiwano, nie mówiono prawdy. Byliśmy indoktrynowani wykładami, opowiadano nam, jakie to zasługi miał Stalin, a przecież nie mieliśmy pojęcia o wielu rzeczach, prasa była pod całkowitą kontrolą partii, słyszało się tylko bardzo ogólnikowo o „błędach” i „wypaczeniach”, ale o zbrodniach stalinowskich dowiadywaliśmy się z opóźnieniem.

A trafiały się wśród wykładowców osoby, które przemyślały pewne treści?

Nie, ludzie byli ostrożni, nie wychylali się do studentów. Ta odnowa tworzyła się przez szereg lat.

Ale Gomułka szybko ten ruch wyhamował...

Ale zrobił sporo, nie doszło do tego, co stało się na Węgrzech; szanowano go za to, że zmienił stosunek do Związku Radzieckiego – wielu radzieckich polityków i wojskowych wróciło wtedy do Rosji, to uzależnienie wojskowe i polityczne w rządzie narzucone jeszcze za czasów Stalina zostało osłabione. Poza tym zaczęła się zmieniać tzw. demokracja socjalistyczna – nastąpiły ułatwienia w dostępie na studia, zmniejszenie obowiązkowych dostaw dla rolników, zarzucono kolektywizację rolnictwa, stworzono możliwość zakładania spółdzielni mieszkaniowych, zaczęto rozbudowywać przemysł... Ale więcej nakładów też poszło na propagandę... To były takie czasy, że na lektoracie z języka niemieckiego prof. Mieczysław Ziemnowicz czytał nam w oryginale, wie pan co? – *Kapitał* Marksa!

Na jaki temat zdecydował się Pan pisać pracę magisterską?

Pisałem u prof. Henryka Zinsa na temat „Genezy instytucji interrex w Polsce”.

Inrerrex czyli dosłownie – bez króla...

To jest określenie stanowiska, które zajmował najwyższy dostojnik w Polsce w okresie między jednym a drugim królem, w okresie elekcyjnym, począwszy od Henryka Walezego. Przekonywałem, dlaczego tym najwyższym zwierzchnikiem w państwie w okresie bezkrólewia był prymas, a nie marszałek wielki koronny, który z urzędu zajmował pierwsze miejsce przy królu. Tak było tylko u nas i na Węgrzech.

To znaczy, że kardynał Wyszyński nawiązywał do dobrych tradycji...

Tu znowu mieliśmy z Węgrami dużo wspólnego – bo w tym samym czasie komuniści nie chcieli wypuścić z kraju ówczesnego prymasa Węgier kard. Mindszentyego, którego

także osadzono w klasztorze – wy dostał się dopiero, gdy wybuchła rewolucja węgierska w 1956 r.

Nasuwa się analogia z Jasienicą, bo wybiera Pan temat czasowo odległy, gdzie można było poruszać się bezpiecznie, to znaczy nie wchodzić na rozmaite miny ideologiczne. Skąd taki skok w zainteresowaniach?

Zapisałem się na seminarium do prof. Zinsa, który mi ten temat zaproponował – dał mi pismo, dzięki któremu mogłem korzystać ze zbiorów specjalnych biblioteki KUL, obejmujących wiek XVI, gdzie mogłem korzystać z Bieleckiego, Tomickiego, *Kroniki polskiej* Orzelskiego.

Czy on Pana przyciągnął czymś, że nie tylko chciał Pan u niego pisać, ale i zgodził się na zaproponowany temat?

Tak, przyciągnął mnie swoją wiedzą i autorytetem. To był człowiek na-

prawdę na wysokim poziomie, wytworny, zawsze starannie ubrany, doskonale mówiący po angielsku, poza tym był melomanem... Zins także się mną trochę zainteresował – prowadził kiedyś wykład o upadku cesarstwa zachodniorzymskiego, związany z tzw. „wędrowkami ludów”, czyli Wizygotów, Ostrogotów, Wandalów, Franków, Anglosasów... Ponieważ byłem głodny wiedzy, w czasie kiedy koledzy chodzili na piwo albo grali w brydża, chodziłem do biblioteki i przerobiłem w ten sposób całą wielotomową *Historię powszechną* Pieniążka z początku XX w. Prof. Zins powiedział na tym wykładzie, że Ostrogoci poszli na zachód, do Hiszpanii, a Wizygoci do Italii. A ja u Pieniążka wyczytałem, że było odwrotnie. Podszedłem na przerwie do profesora i pytam, czy się nie przesłyszałem. Bo przecież nazwy, jakie potem nadano tym ludom wskazywały na kierunek wędrówki – od słowa *west* – zachód wymyślono Wizygotów, a od *ost* – wschód, Ostrogotów.

I jak on to przyjął?

Nic mi nie odpowiedział, ale po przerwie zaczął wykład tak: „Proszę państwa, pomyliłem się. To Wizygoci poszli na Półwysep Pirenejski, a Ostrogoci do Italii”. Ale zwrócił na mnie uwagę i trochę stałem się pupilem profesora.

Przeglądam Pański indeks i jest tu wiele znanych w Lublinie nazwisk – Mańkowski, Willamue, Myśliński, Dobrzański, Kersten... Czwórka u Łubnickiego to z tego, co wiem tyle, co u innych piątka. Natomiast jest tylko trójka u mjr. Wacława Kozaka ze studium wojskowego.

Najwięcej miałem kłopotów ze studium wojskowym. Pracownik polityczny z jednostki wojskowej opowiadał nam o wojnie ojczyźnianej, która rozpoczęła się w czerwcu 1941 r., dowodząc, że Armia Radziecka tak bohatersko się broniła, że do początku grudnia hitlerowcy stracili 4,5 mln żołnierzy. Wcześ-

niej czytałem, że wszystkie siły, jakie Niemcy rzuciły na Rosję, liczyły dokładnie 4,5 mln żołnierzy. Skąd by więc pod Moskwą stały wojska niemieckie? I krzyknąłem: „To wszystko wojsko niemieckie by zginęło!”. On się bardzo obruszył i zaczął krzyczeć: „Ale były uzupełnienia! Który student to powiedział?!”. Jakiś dowcipniś wyszeptał: „Student Balzak...”. A on: „Student Balzak wystąpi!”. Wszyscy w śmiech.

Czyli rozeszło się kościach...

Potem był egzamin z taktyki, dostałem pytanie: „W jaki sposób powinien zachować się żołnierz w czasie ataku atomowego?”. Na wykładzie na ten temat akurat nie byłem i zacząłem pleść. Egzaminator, że to nie to. Mówi mi tak: „Student, powinno się chustkę zmoczyć i przyłożyć do oczu i nosa. Jakbyście to powiedzieli, to mielibyście czwórkę, a tak to tróję”. Taki był poziom.

A co po obronie?

W 1958 r. skończyłem studia, wtedy jeszcze czteroletnie, dopiero następny rok był już pięcioletni. Prof. Zins chciał proponować mi asystenturę, ale ponieważ Uniwersytet na razie nie miał funduszy, to namówił mnie, żebym znalazł sobie jakąkolwiek pracę w Lublinie. Zatrudniłem się w Bibliotece Uniwersyteckiej, zajmującej wówczas połowę dzisiejszej biblioteki Łopacińskiego. Pracowałam trzy lata w dziale gromadzenia. Nie miałem już akademika i dojeżdżałem z Pożoga; wyruszałem z domu o szóstej rano, a wracałem na siedemnastą, w soboty także, w zimie wychodziło się w nocy i wracało w nocy.

Co dalej, bo etatu nie ma?

Starałem się o pracę w szkole w Puławach. Złożyłem podanie w inspektoracie oświaty: „Zgłosi się!”. Przychoǳę za jakieś dwa miesiące, już był rok 1961 i słyszę: „Kolego, wiem, że macie wyższe wykształcenie, magisterium, ale co ja mam z wami robić? Przecież my mamy tłumy po studium nauczycielskim, to ich

musimy w pierwszej kolejności zatrudnić, na co nam magistrzy?”. W końcu znalazłem zatrudnienie jako kierownik internatu w Państwowej Szkole Administracji Rolnej i Melioracji w Puławach. Rok czasu popracowałem, ale ponieważ mąż księgowej szukał pracy, mnie dali wymówienie. Po jakimś czasie udało mi się dostać posadę kierownika internatu w Technikum Rachunkowości Rolnej w Klementowicach. Po roku zaproponowano mi etat nauczyciela – wykladałem historię, ale to było mało, więc jeszcze dołożono mi geografę, ale to też nie wystarczało na etat, a ponieważ w szkole średniej i na studiach uczyłem się rosyjskiego, doszedł jeszcze rosyjski. I przepracowałem tam 28 lat, aż do emerytury.

Pan, jako człowiek tutaj zasiedziały od pokoleń, zapewne najcieplej wspomina Izabelę Czaratoryską za rozmaite inicjatywy, patriotyczne, historyczne...

Nie tylko, przecież ona założyła w Pożogu ogród kwaciarski i od tego się tutaj zaczęły róże. Ludzie z Pożoga tam pracowali, prowadzili szczepienia róż, a w końcu sami zaczęli je hodować. To się zaczęło u nas lokalnie, a od 1918 r. poszło na cały powiat, a w połowie XX w. na cały kraj. Dlatego w Końskowoli zawsze w połowie lipca odbywa się Święto Róż, kiedy wybiera się najpiękniejszą, tzw. królową róż.

Przed Pana domem, aż po horyzont, też widać pola różane...

Róża to jest niezwykle wymagający kwiat, który trzeba zaszczyć na „podkładce” – tzw. dzikim krzaku róży, a na niej, na tzw. szyjce korzeniowej, trzeba założyć szlachetny szczep i dopiero wyhodować. A to trwa kilka lat. I zależy, jaką różę – krzaczastą, pienną, pnącą, miniaturową... Wie Pan, kiedyś nie lubiłem pracy na roli, chciałem uciec od rolnictwa, ale w końcu wróciłem na ojcowiznę. Myślałem o karierze naukowej, a zostałem hodowcą róż.

Dziękuję za rozmowę.

Reżyserka

Fot. Katarzyna Link

INKUBATOR PRZYSZŁOŚCI

9 maja 2013 r. w ACK UMCS „Chatka Żaka” uroczystie otwarto Inkubator Medialno-Artystyczny. To wyjątkowy na rynku Polski Wschodniej cyfrowy ośrodek twórczy, którego beneficjentami będą zarówno studenci, uczniowie, jak i artyści, ludzie mediów, a także użytkownicy nowych technologii. Inkubator wpisuje się w przestrzeń dialogu między edukacją, kulturą, sztuką i mediami.

Mieści się w nim m.in.: sala widowiskowo-kinowa z funkcją kina 3D i systemem dźwięku przestrzennego Dolby Digital, studio telewizyjne, studia radiowe, montażownie, reżyserka wizji i dźwięku, wielozadaniowa pracownia komputerowa i charakteryzatornie, a także sala tłumaczeń symultanicznych oraz sale seminaryjne. Poza zajęciami dydaktycznymi Inkubator może być wykorzystywany np. do organizacji koncertów, debat naukowych, multimedialnych wydarzeń kulturalnych i innych projektów.

Wyposażenie techniczne Inkubatora jest imponujące. Studio telewizyjne wyposażone jest w trzy kamery i przeznaczone do produkcji programów w rozdzielczości HD. Ten zestaw można rozbudować o dwie kamery reporterskie z zapewnieniem pełnej synchronizacji i kontaktu interkomowego z operatorami kamer.

Zdaniem Tomasza Wójcika, specjalisty ds. technologicznych Inkubatora Medialno-Artystycznego – infrastruktura studia umożliwia m.in. realizację programów „na żywo” wraz z równoczesną ich rejestracją, a także programów w celu późniejszej postprodukcji, łączenie obrazu rzeczywistego z wirtualnym (generowanym komputerowo), rejestrację wielościeżkową torów audio, nagrywanie zapowiedzi lektorskich i dubbing materiałów audio-wideo. To tylko część możliwości. W zespole studia TV wraz z reżyserką możliwy jest także nieliniowy montaż dźwięku i obrazu z dodatkiem grafiki i animacji czy też równoczesny podgląd (wraz z odsłuchem) materiałów reporterskich w trakcie realizacji programu. Można wykorzystać zespół studyjny do emisji „na żywo” programu radiowego i produkcji audycji radiowych oraz do realizacji programów w sali widowiskowej.

Oczywiście zespół studia TV z reżyserką to nie wszystko. Do produkcji programów w jakości HD posłuży również zespół montażu TV1 i TV2. W skład infrastruktury Inkubatora wchodzi także: zespół emisyjny radiowy (składający się ze studia i reżyserki) oraz zespół radiowy produkcyjno-emisyjny (również studio i reżyserka). Redakcja radiowa mieści się w dwóch pięciopokojowych pokojach.

Do celów edukacyjnych służyć będzie pracownia komputerowa, wyposażona w szesnaście stanowisk do nauki zasad edycji i montażu materiałów wideo i audio. Specjalistyczne oprogramowanie zgodne jest ze standardami stacji radiowych i telewizyjnych.

Koncerty, spektakle teatralne, widowiska z udziałem publiczności mogą odbywać się w sali widowiskowej, pełniącej również rolę kina 3D. Możliwość łatwej aranżacji przestrzeni pozwala na wyko-

Fot. Katarzyna Link

Goście otwarcia

rzystanie jej – jak wyjaśnia Tomasz Wójcik – np. jako planu telewizyjnego do realizacji programów artystycznych. Instalacja wallboxa identycznego jak w studiu telewizyjnym stwarza zarówno możliwość rejestracji odbywających się tu imprez, jak i realizację własnych produkcji telewizyjnych.

W uroczystym otwarciu Inkubatora Medialno-Artystycznego wspólnie z Władzami Uczelni, Dziekanami i przedstawicielami całego środowiska UMCS uczestniczyło bardzo wielu gości, m.in.: Poseł do Parlamentu Europejskiego prof. Mirosław Piotrowski, Wojewoda Lubelski prof. Jolanta Szołno-Koguc, Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Hetman, Wicemarszałek Województwa Lubelskiego dr Krzysztof Grabczuk, Członek Zarządu Województwa Lubelskiego dr Jacek Sobczak, Prezydent Miasta Lublin dr Krzysztof Żuk, Zastępca Prezydenta dr Katarzyna Mieczkowska-Czerniak, Zastępca Prezydenta Grzegorz Siemiński, Radny Miasta Lwów Roman Hrytsewych, Prezes Lubelskiego Towarzystwa Naukowego prof. Artur Korobowicz, a także dyrektorzy wydziałów i departamentów, instytucji kultury, przedsiębiorcy, reprezentanci sektora bankowego i duchowieństwa. Obecni byli również Dyrektor TVP S.A. O. Lublin dr Tomasz Rakowski oraz Prezes Radia Lublin Andrzej Szwabe.

Rektor UMCS prof. Stanisław Michałowski przypomniał, że Inkubator stworzono dzięki środkom

z Regionalnego Programu Operacyjnego. Wielu osobom dziękował za wsparcie tej inwestycji. Dodał, że Projekt „Przebudowa bazy dydaktycznej UMCS w Lublinie – Inkubator Medialno-Artystyczny” powstał jako odpowiedź na konieczność poprawy jakości kształcenia medialnego i artystycznego w Lublinie.

Wojewoda Lubelski Jolanta Szołno-Koguc pogratulowała pomysłu, realizacji projektu, determinacji i dobrze ulokowanych środków unijnych. Dodała, że dzięki Inkubatorowi „energia współczesności” wypełnia Chatkę Żaka, umożliwiając jej „twórczą realizację”. Również Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Hetman pogratulował „wspaniałej inwestycji, służącej lubelskiej nauce na miarę XXI w.”. Przypominał, że UMCS jest w gronie największych beneficjentów – pozyskał ze środków unijnych kwotę blisko 500 mln zł.

„Inkubator będzie łączyć środowisko kulturalne Lublina, ludzi walczących o tytuł ESK 2016. Znakomicie wkomponowuje się także w strategię rozwoju Lublina. Ta inwestycja tworzy nam podstawy innowacyjności i kreatywności. Mamy wewnętrzne przekonanie dobrze wydanych pieniędzy unijnych” – powiedział Prezydent Lublina Krzysztof Żuk, dołączając się do gratulacji.

Listy gratulacyjne z okazji uroczystego otwarcia Inkubatora Medialno-Artystycznego nadesłały: Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Barbara Kudrycka, Mi-

Fot. Maciej Przysucha

Konferencja prasowa władz UMCS

Fot. Katarzyna Link

Od lewej: wicemarszałek K. Grabczuk, marszałek K. Hetman, członek Zarządu Województwa Lubelskiego J. Sobczak, rektor S. Michałowski, wojewoda J. Szołno-Koguc i prezydent K. Żuk

nister Sportu i Turystyki dr Joanna Mucha oraz Posłanka do Parlamentu Europejskiego prof. Lena Kolarska-Bobińska. Odczytała je Prorektor ds. Studenckich prof. sztuk muz. Urszula Bobryk.

Projekt pt. „Przebudowa bazy dydaktycznej UMCS w Lublinie – Inkubator Medialno-Artystyczny” zrealizowano w ramach Osi Priorytetowej VIII. Infrastruktura społeczna. Działanie 8.1. Infrastruktura dydaktyczna i społeczna szkół wyższych RPO WL na lata 2007–2013. Jego celem jest zwiększenie potencjału regionalnego szkół wyższych, a także poprawa dostępu do bazy dydaktycznej. Projekt w 74,89% został sfinansowany z funduszy Unii Europejskiej, zaś 25,11% – to wkład własny Uczelni. Jego wartość całkowita wynosi 19 875 303,35 zł.

Magdalena Kozak-Siemińska

Prof. Jaco Vangronsveld

Fot. Małgorzata Wójcik

WIZYTA PROF. JACO VANGRONSVELDA

W dniach 16–19 kwietnia 2013 r. na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS gościł prof. Jaco Vangronsveld z Uniwersytetu w Hasselt w Belgii, który przyjechał na zaproszenie Zakładu Fizjologii Roślin z cyklem wykładów w ramach Programu LLP/ERASMUS. Zakład Fizjologii Roślin od lat współpracuje z prof. Vangronsveldem i jego grupą badawczą, czego efektem były wspólnie realizowane międzynarodowe projekty badawcze, publikacje naukowe oraz wymiana pracowników.

Profesor J. Vangronsveld jest światowej klasy autorytetem w dziedzinie toksyczności metali ciężkich w środowisku, wykorzystania roślin i związanych z nimi mikroorganizmów do oczyszczania terenów skażonych metalami oraz zanieczyszczeniami organicznymi. Jest dyrektorem interdyscyplinarnego instytutu badawczego – Centre for Environmental Sciences, zrzeszającego naukowców z zakresu biologii (Biology-Goelogy research groups), chemii (Applied and Analytical Chemistry) i prawa (Law and Management departments) w Uniwersytecie w Hasselt w Belgii. Jednocześnie kieruje jedną z grup badawczych – Environmental Biology. O wysokich kwalifikacjach naukowych członków tej grupy oraz ich możliwościach badawczych świadczy liczba projektów badawczych krajowych i międzynarodowych realizowanych obecnie (29) lub zrealizowanych w ostatnich pięciu latach (37) oraz imponująca liczba publikacji w prestiżowych czasopiśmie naukowych (101 prac opublikowanych w latach 2008–2011).

W obszarze zainteresowań badawczych Profesora i jego współpracowników znajdują się zagadnienia związane z pobieraniem, dystrybucją i lokalizacją metali w roślinach, ich toksycznością, mechanizmami tolerancji, jak również przenikaniem metali do łańcucha pokarmowego za pośrednictwem roślin. Badania mają również charakter aplikacyjny, ponieważ ich wyniki zastosowano w praktycznym wykorzystaniu roślin do oczyszczania (fitoekstrakcja) bądź rekultywacji (fitostabilizacja) terenów skażonych cynkiem, kadmem i ołowiem, w rejonach północnej Belgii i w innych krajach Europy, a także terenów skażonych związkami organicznymi (ropopochodne, nitroaromatyczne). Ciekawym aspektem tych badań jest wykorzystanie grzybów oraz bakterii dla wspomagania procesów oczyszczania środowiska z wykorzystaniem roślin.

Profesor J. Vangronsveld wypromował 20 doktorów, obecnie jest promotorem lub kopromotorem kolejnych 20 prac doktorskich wykonywanych w grupie badawczej Environmental Biology. Jest autorem bądź współautorem blisko 200 publikacji naukowych oraz rozdziałów w książkach. O wkładzie prof. Vangronsvelda w naukę światową świadczy wysoki indeks cytowań jego prac (5600) oraz indeks H (45).

Swoją wiedzę na temat możliwości wykorzystania roślin w oczyszczaniu środowiska oraz efektów praktycznego stosowania roślin w fitoremediacji prof. Jaco Vangronsveld dzielił się podczas czterech wykładów: „Plant-bacteria interactions and implications for plant growth promotion and phytoremediation”, „Phytoremediation of organic contaminants: from fundamental research to field applications”, „Phytoremediation of metal and mixed contaminations: fundamental background and feasibility in practice” oraz „Subcellular localisation of metals and detoxification mechanisms”. W wykładach tych licznie uczestniczyli pracownicy, doktoranci oraz studenci Wydziału Biologii i Biotechnologii.

Dr Małgorzata Wójcik

Uczestnicy konferencji „Haktywizm”

Fot. Dorota Maj

HAKTYWIZM

Ruchy społeczne i polityczne, rozumiane jako zbiorowe dążenie do osiągania wspólnych celów, prowadzą do istotnych przemian społeczeństwa, państwa czy całej cywilizacji, stąd stanowią ważny problem badawczy w naukach o polityce. Problematyce ruchów społecznych i politycznych poświęcony jest cykl konferencji naukowych organizowanych przez Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii UMCS. Dotychczasowe spotkania dotyczyły zagadnień socjaldemokracji, liberalizmu, konserwatyzmu, chrześcijańskiej demokracji, populizmu, ekstremizmu oraz ruchów narodowych, a wyniki dociekań naukowych zostały opublikowane w postaci monografii naukowych.

Ogólnopolska konferencja naukowa „Haktywizm”, która odbyła się w dniach 8–9 maja 2013 r. na Wydziale Politologii UMCS, była już kolejną odsłoną tego przedsięwzięcia. Warto podkreślić, że było to jedno z pierwszych wydarzeń w skali kraju w całości poświęcone zagadnieniom haktywizmu. Haktywizm, funkcjonujący w obszarze ruchów społecznych i politycznych oraz demokracji elektronicznej, często występuje w kontekście takich pojęć jak cyberterrorizm, hacking, protest obywatelski czy emobilizacja. Zamierzeniem organizatorów było ukazanie istoty zjawiska z jak najszerzej perspektywy, zarówno na gruncie nauk społecznych, jak również technicznych.

Sesja plenarna konferencji

Fot. Dorota Maj

Obrady plenarne zostały otwarte wystąpieniami komitetu honorowego: Dziekana Wydziału Politologii prof. dr. hab. Grzegorza Janusza, Rektora UMCS prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego oraz prof. dr. hab. Marii Marczewskiej-Rytko, Prodziekana ds. Naukowych i Współpracy z Zagranicą. Patronat honorowy nad konferencją objął Mar-

szalek Województwa Lubelskiego Krzysztof Hetman.

Część wykładową rozpoczął prof. dr. hab. Grzegorz Piwnicki referatem na temat znaczenia cyberterrorizmu we współczesnym świecie. Wystąpienie dr. Daniela Midera zostało poświęcone analizie pojęcia cyberterrorizmu, wskazaniu jego desygnatów oraz klasyfikacji jego form. Prof. dr. hab. Jarosław Macała poruszył problematykę działalności grupy Anonymus, w tym także jej polskich aktywistów. Z dużym zainteresowaniem spotkało się wystąpienie dr. Włodzimierza Gogłóży, w którym ukazał działalność nieformalnej grupy aktywistów sieciowych, którzy zasłynęli pod koniec lat 90. za sprawą stworzenia i udostępnienia w Internecie szeregu kryptograficznych metod ochrony prywatności, uznawanych przez przedstawicieli organów ścigania za niezwykle niebezpieczne narzędzia, których rozpowszechnienie może grozić „infokalipsą”. Prof. dr. hab. Maria Marczeńska-Rytko przedstawiła problematykę medialnego obrazu europejskiego e-głosowania na łamach polskiej prasy. Obrady plenarne zamknął wykład dr. Jarosława Chodaka, traktujący o nowych technologiach informacyjnych i komunikacyjnych w strategiach oporu obywatelskiego bez przemocy.

Drugiego dnia konferencji obrady odbywały się w trzech panelach, w których omówione zostały zagadnienia terminologiczne, uwarunkowania i charakterystyka haktywizmu oraz jego wymiar instytucjonalny i technologiczny.

Uczestnicy zgodnie podkreślali wysoki poziom merytoryczny zaprezentowanych referatów, a także towarzyszących dyskusji. Pokłosiem konferencji będzie publikacja, która stworzy możliwość zapoznania się z problematyką poruszaną w trakcie obrad szerszym kręgiem zainteresowanych.

Galeria zdjęć z konferencji jest dostępna na stronie Wydziału Politologii UMCS w zakładce „Galeria”: www.politologia.pl

Dorota Maj
Marcin Pomarański

Archiwum Wydziału Ekonomicznego UMCS

Od lewej: prof. Zbigniew Czajkiewicz (dzienan Faculty of Science and Computer Engineering at University of Houston – Clear Lake, USA), mgr Aneta Karasek (WE UMCS), prodziekan dr Małgorzata Kamieniecka, prorektor prof. Ryszard Dębicki, prof. Jerzy Woźnicki (prezes Fundacji Rektorów Polskich), dziekan dr hab. Zbigniew Pastuszek, prof. nadzw., dr Urszula Skurzyńska-Sikora (WE UMCS) oraz dr hab. Agnieszka Sitko-Lutek, prof. nadzw. (dyr. Instytutu Zarządzania UMCS)

KONFERENCJA TIIM 2013 – TECHNOLOGY INNOVATION AND INDUSTRIAL MANAGEMENT

W dniach 28–31 maja 2013 r. w Phuket (Tajlandia) odbyła się V edycja konferencji TIIM 2013 – Technology Innovation and Industrial Management. Spotkanie zostało zorganizowane przez Uniwersytet Kasetsart z Bangkoku przy współpracy organizacyjnej i merytorycznej pracowników Wydziału Ekonomicznego UMCS. Temat tegorocznego spotkania brzmiał: *Moving forward with integration, harmony, diversity, and sustainability*. Celem konferencji jest wymiana doświadczeń na temat zarządzania współczesnymi organizacjami oraz kreowania środowiska innowacyjnego dla rozwoju organizacji w wielokulturowym otoczeniu międzynarodowym. Podczas spotkania rozważane były różnorodne zagadnienia z zakresu integracji technologii produkcyjnych, zarządzania zasobami ludzkimi, kultury organizacyjnej, systemów informacyjnych oraz zdolności adaptacyjnej i uczenia się organizacji. Tradycyjny element konferencji stanowiły panele plenarne: rektorów i dziekanów uczelni, redaktorów naczelnych czasopism międzynarodowych oraz praktyków biznesu.

Otwarcia konferencji dokonali organizatorzy: dr Sommai Prijasilpa (Deputy Provincial Governor, Phuket), dr Bordin Rassameethes (Dean, Faculty of Business Administration, Kasetsart University) i prof. Binshan Lin (Louisiana State University in Shreveport, USA) oraz przedstawiciele uczelni organizujących wcześniejsze edycje konferencji: prof. Pekka Kess, Oulu University, Finlandia oraz prof. Ryszard Dębicki, Prorektor UMCS ds. Badań i Współpracy Międzynarodowej.

Profesor R. Dębicki uczestniczył również w panelu rektorów poświęconym wymianie poglądów nt. zarządzania uczelnią, systemu kształcenia oraz perspektyw rozwoju i współpracy pomiędzy europejskimi i azjatyckimi uczelniami wyższymi, a także w panelu plenarnym pt. *Academic Leadership Forum*, w którym wspólnie z Dziekanem Wydziału Ekonomicznego dr. hab. Zbigniewem Pastuszką, prof. nadzw. oraz dziekanami wydziałów biznesu 18 uczelni z Azji, Europy i USA dyskutowali m.in. nt. przyszłości szkolnictwa wyższego i finansowania współpracy międzynarodowej.

W konferencji uczestniczyło blisko 250 przedstawicieli świata nauki

i biznesu z 43 krajów, w tym sześciu naukowców z UMCS. Była to doskonała okazja do nawiązania kontaktów międzynarodowych i wymiany doświadczeń. W trakcie konferencji odbył się także panel redaktorów czasopism naukowych, podczas którego prof. Agnieszka Sitko-Lutek, Dyrektor Instytutu Zarządzania zaprezentowała czasopismo Wydziału Ekonomicznego pt. „International Journal of Synergy and Research”, wydawane w ramach projektu „SYNERGIA – kształtowanie kompetencji studentów Wydziału Ekonomicznego UMCS poprzez zdobywanie wiedzy praktycznej”. W panelu edytorów prowadzonym przez prof. Binshana Lin z Louisiana State University in Shreveport (USA) uczestniczyło 15 redaktorów naczelnych zagranicznych czasopism naukowych.

Osiągnięciem naukowców UMCS, które należy szczególnie podkreślić, jest uzyskanie nagrody Best Paper Award przez dr Małgorzatę Kamieniecką (Prodziekana Wydziału Ekonomicznego ds. Studentów) za artykuł pt. *Influence of globalization and integration processes on accounting regulations on the example of Poland*. Gratulujemy.

Aneta Karasek

„ERRARE HUMANUM EST” —

KONFERENCJA NAUKOWA POŚWIĘCONA KATEGORII BŁĘDU

W dniach 25–26 kwietnia 2013 r. na Wydziale Humanistycznym odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Błąd w literaturze, kulturze i językach narodów słowiańskich”, zorganizowana przez doktorantów zrzeszonych w Kole Naukowym Doktorantów Wydziału Humanistycznego i Samorządzie Doktorantów.

Na zaproszenie organizatorów odpowiedzieli studenci, doktoranci i doktorzy z zagranicy: Pragi, Mińska, Charkowa, Krymu, oraz z Polski. Krajowe ośrodki uniwersyteckie reprezentowała młoda kadra naukowa z Łodzi, Poznania, Wrocławia, Krakowa, Warszawy, Rzeszowa, Katowic i oczywiście Lublina.

Organizatorzy i uczestnicy konferencji postanowili odpowiedzieć na pytania: czym jest błąd?, na czym on polega?, jaka jest jego istota? Nauka i kultura opierają się na przestrzeganiu reguł i zasad. Powstaje pytanie: czy myślenie logiczne jest prostą drogą prowadzącą do prawdy? Mimo pełnej samoświadomości człowieka oraz stworzonych przez niego systemów praw, antyczna myśl: *errare humanum est* pozostaje aktualna.

W centrum rozważań literaturoznawcy postawili kwestię błędzenia, poszukiwania prawdy przez bohaterów literackich w utworach m.in. F. Dostojewskiego, F. Sołoguba, M. Cwietajewej. Interesującym aspektem dyskusji stał się temat komunizmu w Rosji, rozpatrywanego jako błąd/pomyłka w dziejach rozwoju narodu. Problem odkrywania tożsamości współczesnych Rosjanek i Rosjan, zobrażony w twórczości Ludmiły Pietruszewskiej i Aleksandra Sołżenicyna, również wpisał się w tematykę sympozjum.

O pułapkach leksykalnych, o trudnościach w tłumaczeniu nazw własnych, o tzw. fałszywych przyjaciółach tłumaczyli dyskutowali językoznawcy. Błędy w translacji w językach: rosyjskim, polskim, czeskim, hiszpańskim, chorwackim były tematem wystąpień wielu prelegentów. Zagadnienie ochrony języka przed wpływami mediów również zainteresowało referentów.

W sekcji kulturoznawczej spotkali się znawcy teatru polskiego i rosyjskiego, filmów o tematyce antycznej.

Fot. Archiwum Organizatorów

Dyrektor IFS prof. F. Czyżewski i przewodnicząca Sekcji Wschodniosłowiańskiej Koła Naukowego Doktorantów WH mgr A. Jawdosiuk-Małek

W kontekście badań nad poetyką kulturową padło pytanie: czy możliwa jest błędna interpretacja dzieła sztuki? Poloniści zaś zapytali o konsekwencję błędnej, szkodliwej i niesłusznej krytyki literackiej wobec twórczości Stefana Grabińskiego (pisarza lwowskiego z początku XX w.) i Jerzego Andrzejewskiego (i jego utworu *Bramy raju*). Wymienione wyżej zagadnienia, pytania, kwestie problemowe zogniskowane wokół kategorii błędu znajdą swoje rozwinięcie w monografii przygotowanej przez organizatorów konferencji.

Współorganizatorem spotkania było Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS. Patronat nad sympozjum objęły władze naszej Uczelni: prorektor prof. Barbara Hlibowicka-Węglarz i dziekan Wydziału Humanistycznego prof. Robert Litwiński.

Anna Jawdosiuk-Małek

Fot. Piotr Maciuk

odbywających się w kameralnej sali konferencyjnej. Powiedział, że gośczenie archeologów na Zamku stało się już tradycją i cieszy się z powrotu konferencji do odnowionej siedziby Muzeum. Następnie głos zabrali przedstawiciele UMCS. Prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej prof. dr hab. Ryszard Dębicki podkreślił duże znaczenie cyklicznie odbywającej się konferencji oraz niesłabnące nią zainteresowanie, świadczące o potrzebie organizacji takich spotkań, pogratulował organizatorom wytrwałości i konsekwencji w działaniu. Zwrócił też uwagę na dużą liczbę referatów zgłoszonych wspólnie przez specjalistów z różnych dziedzin nauki, podkreślając wartość badań interdyscyplinarnych, które realizowane są także dzięki współpracy naukowców z różnych Wydziałów UMCS. Kończąc wystąpienie w imieniu swoim i JM Rektora UMCS prof. dr hab. Stanisława Michałowskiego życzył zebranym inspirujących obrad. W imieniu władz dziekańskich Wydziału Humanistycznego zebranych powitała Prodziekan prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska. Przedstawiciel Zarządu Województwa Lubelskiego odczytał list gratulacyjny skierowany do organizatorów i uczestników obrad przez Marszałka Województwa Lubelskiego Krzysztofa Hetmana.

W imieniu organizatorów zebranych powitali także: prof. dr hab. Andrzej Kokowski – Dyrektor Instytutu Archeologii oraz główne koordynatorki konferencji dr hab. Anna Zakościelna z Zakładu Epok Kamienia IA i Marta Polańska – kierownik Działu Archeologii Muzeum Lubelskiego.

Konferencję otwierała sesja plenarna, w której uczestnicy wysłuchali trzech referatów o charakterze syntetycznym. Wygłosili je: dr Elena Starkowa z Oddziału Archeologii Europy Wschodniej i Syberii Państwowego Muzeum Ermitażu w Sankt Petersburgu, dr Elżbieta Kłosińska z Instytutu Archeologii oraz chełmski badacz, absolwent archeologii UMCS dr Tomasz Dzieńkowski. Pierwszy z referatów poświęcony

ARCHEOLOGICZNA KONFERENCJA SPRAWOZDAWCZA SEZON 2012

W dniach 4–5 kwietnia 2013 r. na Zamku Lubelskim odbyła się kolejna konferencja pt. „Badania archeologiczne w Polsce środkowowschodniej, zachodniej Białorusi i Ukrainie w roku 2012”, zorganizowana wzorem lat ubiegłych przez Instytut Archeologii UMCS w Lublinie oraz Muzeum Lubelskie. Pomysł jej organizacji narodził się 29 lat temu w ówczesnym Zakładzie Archeologii Polski i Powszechnej UMCS. Konferencja, mająca początkowo integrować środowisko badaczy Polski środkowowschodniej, od kilku lat ma już charakter międzynarodowy i skupia przedstawicieli wielu dyscyplin naukowych.

Fot. Piotr Maciuk

Od 2011 r. spotkania ponownie odbywają się w salach lubelskiego Zamku. Tym razem mogliśmy obradować w wyremontowanych, reprezentacyjnych pomieszczeniach Galerii Malarstwa Polskiego XVII–XIX w., a także Galerii Malarstwa Polskiego XX w. Obradom towarzyszyły dzieła wybitnych malarzy, w tym monumentalny obraz Jana Matejki *Unia Lubelska*.

Zebranych powitał dyrektor Muzeum Lubelskiego mgr Zygmunt Nasalski, który w swoim wystąpieniu nawiązał do pierwszych spotkań,

był badaniom nad ceramiką kultury trypolskiej – autorka realizuje z dr hab. A. Zakościelną wspólny projekt naukowy dotyczący kultur pochodzenia południowego w eneolicie Europy Środkowowschodniej. Drugi przedstawiał stan badań nad kulturą łużycką na Lubelszczyźnie. Znaczący przyrost źródeł umożliwił dr E. Kłosińskiej przygotowanie monografii tej kultury. Trzeci referat prezentował wyniki 100 lat badań prowadzonych nad wczesnośredniowiecznym osadnictwem w zachodniej części ziemi chełmskiej. Przedstawiona analiza dotyczyła osad, grodów i cmentarzysk, obejmując także unikatową na naszych terenach architekturę kamienną.

Po sesji plenarnej obrady toczyły się w dwóch równoległych sekcjach: pradziejowej i historycznej. Odbyła się też sesja posterowa, a na zakończenie konferencji – kolejna sesja plenarna, obejmująca chronologicznie czasy nowożytnie i współczesne oraz podsumowanie obrad. Przez dwa dni wysłuchano i dyskutowano 50 referatów, zaprezentowano też 24 poster. Wystąpienia przygotowało 119 autorów. Wielu z referentów to pracujący w zawodzie absolwenci UMCS. Obradom w poszczególnych sesjach przewodniczyli: doc. dr Jan Gurba – nestor lubelskiej archeologii, prof. dr hab. Maria Łanczot z Zakładu Geoekologii i Paleogeografii UMCS, dr Galina Poplewko oraz dr Natalia Skakun z Instytutu Historii Kultury Materialnej Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt Petersburgu, prof. dr hab. Joanna Kalaga z Uniwersytetu Warszawskiego, a także prof. dr hab. A. Kokowski, dr hab. Wanda Kozak-Zychman, prof. UMCS, dr Elżbieta Kłosińska, dr Marek Florek i dr Piotr Łuczkiwicz z Instytutu Archeologii UMCS.

Nowością tegorocznej konferencji była sesja posterowa, wprowadzona w miejsce dotychczasowych krótkich komunikatów. Na 24 barwnych planszach zaprezentowano różnorodne tematy badawcze dotyczące stanowisk archeologicznych od paleolitu po współczesność, w tym wyniki współpracy archeologów z przedsta-

Fot. Piotr Maciuk

wicielami innych dyscyplin naukowych. Każdy z autorów miał możliwość krótkiej prezentacji swoich badań i przedyskutowania ich indywidualnie z uczestnikami konferencji. W sesji posterowej czynny udział brało dwoje studentów archeologii UMCS.

Obrady podsumowali i zakończyli XXIX Konferencję Sprawozdawczą: prof. A. Kokowski, dr hab. A. Zakościelna oraz M. Polańska, zapraszając wszystkich uczestników na XXX jubileuszową konferencję za rok.

Gościliśmy przedstawicieli wielu zagranicznych i krajowych instytucji archeologicznych (ośrodki uniwersyteckie, konserwatorskie, muzea, i pracownie badawcze): z Rosji (Sankt Petersburg), Ukrainy (Kijów, Lwów, Łuck, Winniki, Tarnopol, Czerniowce), Białorusi (Mińsk) oraz z Warszawy, Krakowa, Poznania, Wrocławia, Olsztyna, Rzeszowa, Jeleniej Góry, Sandomierza, Hrubieszowa, Chełma, Zamościa, Lubartowa, Ostrowca Świętokrzyskiego, Trzebnicy. Na konferencji licznie reprezentowane było też środowisko lubelskich badaczy. Wśród słuchaczy nie zabrakło studentów archeologii UMCS, dla których jest to najlepsza możliwość zapoznania się z najnowszymi badaniami prowadzonymi przez starszych kolegów. W programie spotkania zaplanowano również zwiedzanie zorganizowanej na Zamku nowej stałej wystawy archeologicznej, wówczas jeszcze nieudostępnionej szerokiej publiczności. Ekspozycja zatytu-

łowana „Śladami przeszłości. Najdawniejsze dzieje Ziemi Lubelskiej” wzbudziła uznanie uczestników konferencji. Ukazuje ona pradzieje naszego regionu od około 200 tys. lat p.n.e. do 1250 r. n.e. Zawiera, oprócz setek spektakularnych zabytków archeologicznych, wiele rekonstrukcji stanowisk, makiet, prezentacje multimedialne. Gratulowano jej twórcom: M. Polańskiej, Marcie Stasiak-Cyran i Maciejowi Drewniakowi z Muzeum Lubelskiego, absolwentom archeologii UMCS, jak i pozostałemu zespołowi. Jest to najnowsza i niewątpliwie jedna z najlepiej przygotowanych wystaw archeologicznych w Polsce.

Podobnie jak w roku ubiegłym, konferencji towarzyszyło wydawnictwo *Badania archeologiczne w Polsce środkowowschodniej, zachodniej Białorusi i Ukrainie w roku 2012. Streszczenia referatów XXIX konferencji sprawozdawczej*, liczące ►

Fot. Piotr Maciuk

60 stron i zawierające 66 abstraktów zgłoszonych wystąpień, zredagowane przez dr hab. A. Zakościelną i dr hab. Jerzego Libere.

Interesująca oprawa plastyczna konferencji to po raz kolejny zasługa pracowników Muzeum Lubelskiego – M. Polańskiej oraz Elżbiety Jachacz z Pracowni Plastycznej. W tym roku motywem przewodnim materiałów promocyjnych była późnośredniowieczna aplikacja rycerska wykonana z mosiądzu, odkryta podczas badań Mariusza Matyszewskiego przy ul. Jezuickiej 21 w Lublinie. Motyw ten wykorzystano również na plakacie, zaproszeniach, okładce publikacji, a także okolicznościowej pieczęci.

Konferencja mogła odbyć się dzięki współpracy z Muzeum Lubelskim oraz życzliwości i wsparciu Dziekana Wydziału Humanistycznego dr. hab. Roberta Litwińskiego, prof. nadzw. i Prorektora ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej prof. dr. hab. Ryszarda Dębickiego. Dziękujemy także naszym młodszym kolegom z Koła Naukowego Studentów Archeologii UMCS. Po raz kolejny poświęci swój czas i włączyli się w organizację konferencji. Szczególne podziękowania składamy: Liwii Frykowskiej, przewodniczącej Koła, Mariuszowi Bednarzowi, Patrykowi Fucie, Karolinie Misiurskiej, Katarzynie Myśliwiec, Kamelowi Przybylskiemu, Łukaszowi Sajnogowi, Adamowi Sawczukowi, Jowicie Szafrank, Annie Tudryn, Michałowi Wosiowi, Szymonowi Wrzosowi, Wioletcie Ziółkowskiej, Gabrieli Winiarczyk. Dobrze jest móc liczyć na Was. Dziękujemy.

Marta Polańska
Dorota Tymczak

Fot. Piotr Maciuk

Fot. Piotr Dukowski

DNI LUBELSKIEJ WYŻYNY IT

14 i 15 maja 2013 r. w Instytucie Informatyki UMCS odbyła się konferencja branżowa Dni Lubelskiej Wyżyny IT, której celem było zapoznanie uczestników z możliwościami szerokiego wykorzystywania technologii informatycznych w wielu dziedzinach nauki i życia.

Uczestniczyli w niej przedstawiciele środowisk naukowych, biznesu, studenci, a także uczniowie lubelskich szkół średnich planujący związać swoją przyszłość z informatyką. Konferencję ze strony UMCS otworzyła Prorektor ds. Studenckich prof. sztuk muz. Urszula Bobryk, ze strony Urzędu Miasta Lublin Zastępca Prezydenta Grzegorz Siemiński, zaś przedstawiciele biznesu reprezentował Prezes Wschodniego Klastra ICT Robert Szlęzak. W uroczystym otwarciu uczestniczyli także Dziekan Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki dr hab. Stefan Korczak, prof. nadzw. UMCS oraz Dyrektor Instytutu Informatyki prof. dr hab. Paweł Mikołajczak.

Wydarzeniu patronowało Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, a z ramienia Miasta Lublin patronat honorowy objął Prezydent Miasta Krzysztof Żuk. Patronatem medialnym konferencję objęły TVP Lublin, Radio Lublin i Radio Centrum.

W pierwszym dniu odbyły się wykłady, m.in. Tadeusza Golonki (Honorowy Dyrektor Regionalny Microsoft w Polsce) pt. *Zarządzanie Projektami – wczoraj i dzisiaj. Metody i narzędzia. Dylematy kierowników projektów przedsiębiorstw IT*. Wojciech Widelski (Kierownik LubMAN UMCS) przedstawił Projekt PLATON, mający na celu rozwój krajowej infrastruktury teleinformatycznej nauki. Waldemar Kubisz (Leica Geosystems) i Waldemar Kociuba (Wydział NoZiGP UMCS) podczas swojego wykładu pokazali świat widziany przez skanery 3D. Równolegle w panelu *Strefa Multimedii* zaprezentowali się: firma Tobeia z warsztatem kreatywnym *Jak zatrzymać specjalistów IT w Lublinie*, Teatr NN i Wschodni Klastr ICT z *Projektem Lublin 2.0 i Kapsuła czasu* oraz Tomasz Gomoła, który przybliżył techniki animacji 3D i przedstawił swoją pracę nad filmem *Warszawa 1935*. Jednocześnie odbyły się warsztaty prowadzone przez firmy związane z branżą in-

formatyczną, poruszającą tematykę związaną z bezpieczeństwem danych osobowych, narzędziami do pracy *on-line*, a także e-administracją.

Na szczególną uwagę zasługuje odbywająca się w tym czasie doroczna konferencja naukowa Instytutu Informatyki UMCS – Informatyka, Badania i Zastosowania IBIZA 2013, służąca wymianie wiedzy i doświadczeń środowiska naukowego związanego z szeroko pojętą dziedziną informatyki. Wśród odbywających się w trakcie konferencji wykładów szczególną uwagę przyciągnęły referaty wygłoszone przez Andrzeja Daniluka (UMCS), który kontynuował tezy przedstawione wcześniej przez Tadeusza Golonkę, jak również referat dotyczący problematyki wolnego i otwartego oprogramowania, przedstawiony przez Michała Woźniaka (Fundacja Wolnego i Otwartego Oprogramowania). Ciekawe referaty dotyczące humanistycznego i filozoficznego podejścia do informatyki wygłoszili przedstawiciele Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego – Aleksandra Dziak, Wojciech Kruszewski i Piotr Kulicki. Najnowsze naukowo-techniczne podejście do sieci bezprzewodowych zreferowali przedstawiciele Politechniki Rzeszowskiej – Mirosław Mazurek, Marek Bolanowski, Andrzej Paszkiewicz oraz Paweł Dymora.

W drugim dniu konferencji Maciej Maniecki (członek Rady Rozwoju Lublina, Doradca Prezydenta Miasta Lublin – Krzysztofa Żuka) przedstawił Lubelski Potencjał IT, Grzegorz Hunicz (Dyrektor Wydziału Informatyki i Telekomunikacji Urzędu Miasta Lublin) omówił obecną sytuację i plany rozwoju sieci szerokopasmowej w Lublinie, zaś plany cyfryzacji TVP na terenie Lubelszczyzny przybliżył zebrany Tomasz Rakowski (Dyrektor Lubelskiego Oddziału TVP). W trakcie trwania warsztatu LubCamp'u jego uczestnicy wysłuchali wykładu o blogosferze i dowiedzieli się, jak skutecznie funkcjonować oraz promować się

Fot. Piotr Dukowski

w sieci. Moderatorami warsztatu byli Michał Olszewski i Jakub Janowski. Podczas równolegle trwających do LubCamp'u paneli eksperckich zaprezentowały się: Lubelski Park Naukowo-Technologiczny, Puławski Park Technologiczny, Inkubator Przedsiębiorczości UMCS i Inkubator Medialno-Artystyczny UMCS, a Wschodni Klaster ICT przyjął w swoje szeregi setnego członka, którym został Lubelski Park Naukowo-Technologiczny.

W tym samym czasie na Wydziale Ekonomicznym UMCS odbyła się konferencja Network Ses-

sion Lublin 2013, której celem była prezentacja wiedzy z zakresu promocji własnego wizerunku (*personal branding*), e-biznesu i szeroko pojętej przedsiębiorczości.

W Dniach Lubelskiej Wyżyny IT brały udział lubelskie uczelnie – oprócz wymienionych wcześniej – Politechnika Lubelska, Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji oraz Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji, które zaprezentowały swoje badania naukowe związane z wykorzystaniem informatyki oraz ofertę dydaktyczną. Na szczególną uwagę zasługiwało również stoisko Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie. Podczas dwudniowej konferencji uczestniczące w wydarzeniu firmy przedstawiły swoje produkty i usługi z branży technologii informatycznych oraz prowadziły rekrutacje przyszłych pracowników.

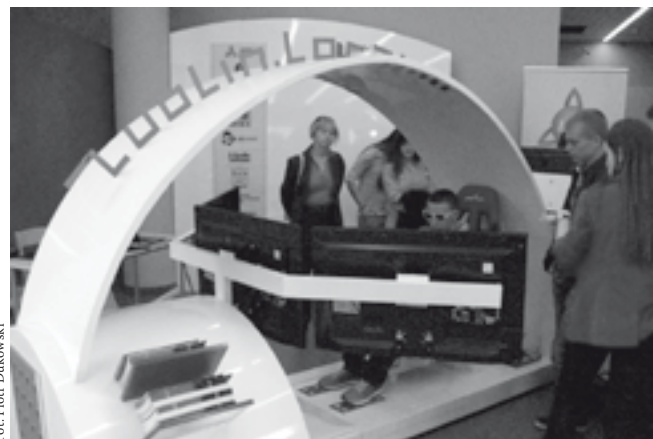
Reasumując, Dni Lubelskiej Wyżyny IT spełniły oczekiwania organizatorów i uczestników. W znaczny sposób skróciły dystans pomiędzy nauką, biznesem i administracją oraz użytkownikami rozwiązań z branży ICT, co jest dobrą prognozą na przyszłość: zapowiada stałą i cykliczną współpracę wszystkich zaangażowanych podmiotów dla dobra miasta i regionu lubelskiego.

Pragniemy tą drogą złożyć podziękowania organizatorom i animatorom przedsięwzięcia oraz przybyłym gościom i uczestnikom wydarzenia.

Piotr Dukowski
*Pełnomocnik Rektora UMCS
ds. Informatyzacji*

Fot. Piotr Dukowski

Fot. Piotr Dukowski

„CZAS NA INNOWACJE!”

24 maja 2013 r. w Auli Wydziału Ekonomicznego odbył się wykład inauguracyjny cykl spotkań pod hasłem „Czas na innowacje!”, zorganizowany przez Centrum Innowacji i Komercjalizacji Badań UMCS.

W spotkaniu oprócz prof. dr. hab. Ryszarda Dębickiego, Prorektora ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej, przedstawicieli władz diecezjalnych, dyrektorów jednostek administracyjnych oraz pracowników i studentów UMCS wzięli udział zaproszeni goście: Elwira Rycaj z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego, Agnieszka Karłowicz i Maciej Zaporowski z Urzędu Miasta Lublin oraz Tomasz Małecki i Judyta Węglowska z Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego S.A. Moderatorem spotkania była organizatorka wykładu dr Dagmara Kociuba.

Spotkanie rozpoczął prorektor prof. Ryszard Dębicki, który wyraził poparcie dla przybliżania pracownikom i studentom idei komercjalizacji wyników badań, co jest szczególnie istotne w świetle ostatniej nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz finansowania badań naukowych w nowej perspektywie 2014–2020. Ponadto, zwrócił uwagę na pozytywne aspekty nawiązywania współpracy nauki z biznesem nie tylko przez pryzmat pozyskiwania funduszy zewnętrznych, ale również ze względu na możliwość wdrożenia efektów badań czy uczestnictwa w projektach B+R jako partner lub członek konsorcjum.

Kolejną prelegentką dr hab. Anna Jarosz-Wilkolażka, prof. UMCS, uczestniczka II edycji Top 500 Innovators podzieliła się ze słuchaczami swoimi doświadczeniami z pobytu w Stanford i pokazała, jak skutecznie można pobudzać kreatywność wśród studentów. Przykładowe narzędzia

pracy ze studentami, np. praca w grupach interdyscyplinarnych, współpraca, a nie realizacja, tworzenie kierownictwo, kreatywna burza mózgów (*brainstorming*), rysowanie problemu, myślenie projektowe (*design thinking*) zaprezentowane przez prof. A. Jarosz-Wilkolażką mogą być wykorzystane podczas zajęć, co przyczyni się nie tylko do uatrakcyjnienia ich formy i treści, ale również może przynieść nowe, kreatywne rozwiązania postawionych problemów badawczych. Prelegentka kilka słów poświęciła również metodom autoprezentacji, których znajomość jest bardzo istotna w pozyskiwaniu partnerów biznesowych. W dalszej części wystąpienia prof. A. Jarosz-Wilkolażka mówiła o inicjatywie uczestników programu Top 500 Innovators pod nazwą „Boomerang”, która ma przybliżyć współpracę nauki z biznesem. Na koniec podkreśliła, że „It’s OK to fail”, czyli nie bójmy się porażek, ale wyciągajmy z nich twórcze wnioski.

Dr Dagmara Kociuba, Koordynator Centrum Innowacji i Komercjalizacji Badań (CIKB) mówiła o nowych narzędziach wsparcia komercjalizacji badań pracowników UMCS. W trakcie swego wystąpienia przedstawiła

Fot. Dagmara Kociuba

Prorektor prof. Ryszard Dębicki

dokumenty wewnętrzne UMCS regulujące współpracę z podmiotami zewnętrznymi, istniejące formy współpracy B+R oraz wyniki realizacji zadań badawczych dla podmiotów zewnętrznych w latach 2008–2012. W dalszej części wystąpienia zaprezentowała szczegółowo projekty nowych zarządzeń opracowanych przez CIKB. Pierwsze z nich, dotyczące zasad komercjalizacji usług badawczych realizowanych przez pracowników UMCS, zawiera szczegółowe procedury związane z realizacją usług dla podmiotów zewnętrznych, wybór trybu realizacji i rozliczania zlecenia, obieg dokumentów, zasady podziału środków finansowych oraz propozycje nagród dla pracowników realizujących zlecenia dla podmiotów zewnętrznych. Drugie zarządzenie dotyczące tworzenia spółek spin-off z udziałem naszego Uniwersytetu omawia procedury powołania spółki, zasady nadzoru oraz udziału pracowników UMCS w spółce. Na koniec dr D. Kociuba wyraziła nadzieję, że przygotowane przez CIKB projekty zarządzeń zostaną wprowadzone w życie i ułatwią zarówno pracownikom UMCS, jak i podmiotom zewnętrznym nawiązanie efek-

Fot. Dagmara Kociuba

Prof. Anna Jarosz-Wilkolażka

Fot. Waldemar Kociuba

Dr Dagmara Kociuba

Fot. Dagmara Kociuba

Tomasz Małecki

tywnej współpracy.

Tomasz Małecki, Prezes Zarządu Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego (LPNT) opowiedział o działalności instytucji i ofercie kierowanej do pracowników i absolwentów lubelskich uczelni. Park dysponuje wolną powierzchnią, na której może być realizowana działalność naukowo-badawcza czy laboratoryjna. W dalszej części wystąpienia T. Małecki wskazał na możliwości efektywnej komercjalizacji badań naukowych. W tym kontekście LPNT pracuje nad uruchomieniem funduszu zaliczkowego, którego celem będzie inwestowanie w spółki typu spin-off. Na koniec wspominał o najbliższych planach LPNT, a wśród nich o szkoleniach z auto-prezentacji skierowanych do pracowników uczelni wyższych Lublina.

W czasie dyskusji poruszono drażliwe kwestie związane z „omijaniem” przepisów UMCS dotyczących komercjalizacji badań oraz wykazano liczne przykłady braku konkurencyjności Uczelni w przetargach lub pozyskiwaniu zleceń zewnętrznych ze względu na wysokie stawki narzutów. Zwrócono uwagę, że niejednokrotnie skutkuje to „podbieraniem” pracowników przez instytucje zewnętrzne wykonujące różnego rodzaju usługi badawcze. Podkreślono też, że przedstawione projekty zarządzeń są krokiem we właściwym kierunku i dzięki ich wprowadzeniu UMCS stanie się konkurencyjny przy pozyskiwaniu zleceń zewnętrznych, a pracownicy zaangażowani w realizację takich zleceń zyskają możliwość zwiększenia wynagrodzeń.

Na koniec dr D. Kociuba poinformowała, że kolejne spotkania z cyklu „Czas na innowacje!” będą organizowane w przyszłym roku akademickim, a zaproszeni goście przybliżą pracownikom i studentom UMCS różne aspekty komercjalizacji wiedzy.

Cykl spotkań „Czas na innowacje!” odbywa się pod patronatem JM Rektora UMCS prof. Stanisława Michałowskiego.

Dagmara Kociuba,
Koordynator CIKB

Fot. Michał Czernicki

FEERIA BARW W OGRODZIE BOTANICZNYM UMCS

Niełatwo znaleźć roślinę, której kwiat mógłby konkurować z szeroką gamą kolorów i niewyobrażalną liczbą odcieni, które posiadają kwiaty irysów, czyli tzw. kosaćców. Często trudno określić słowami prawidłowe kombinacje barw, które dostrzegamy naszym wzrokiem w ich kwiatach. Nic więc dziwnego, że nazwa irys pochodzi od imienia greckiej bogini tęczy – Iris. Staropolska nazwa tej rośliny wywodzi się od kształtu liści, które są sztywne, lekko wygięte i przypominają kosę. W starożytnym Egipcie kwiat kosaćca symbolizował siłę i majestat. Jego wizerunek zdobił berła faraonów, a trzy „płatki” symbolizowały wiarę, prawdę i wartość. Cztery tysiące lat temu na Krecie irys był kwiatem kapłanów i władców. Często przyjmuje się, że liliami wspomnianymi w Biblii był kosaciec żółty, ponieważ żaden gatunek lilii nie występuje dziko w Ziemi Świętej, natomiast kosaciec żółty bardzo obficie. Kosaćce są zakorzenione i często spotykane w kulturze. W herbach – jako „lilia burbońska” dynastii Burbonów, później przyjęte przez

harcerzy jako „lilijka” (a nie kwiat lilii). Irys jest również herbem kilku miast Finlandii, Francji, Grecji, Kanady, Norwegii, Nowej Zelandii, Szwecji. Widnieje także w logo naszego Ogrodu Botanicznego (kosaciec bezlistny – *Iris aphylla* L.).

Najstarsze wizerunki kosaćców znajdują się na freskach w pałacu Minosa na Krecie. Występują na obrazach słynnych malarzy, m.in.: Leonarda da Vinci, Vincenta van Gogha i Stanisława Wyspiańskiego. Podobnie jak w kulturze, wykorzystanie kosaćców w medycynie i gospodarstwie sięga odległych epok.

Wysuszone kłącza używano jako surowiec perfumeryjny, lekarski, barwierski, olejkodajny. Olejek z wyciągiem z kłączy znajdował się wśród najrzadszych przypraw królów Egiptu.

Kosaćce to bardzo lubiane rośliny ozdobne, uprawiane w ogrodach od dawnych czasów. W średniowiecznych ogrodach klasztornych i zamkowych spotykane były gatunki europejskie, jak kosaciec błądy (*Iris pallida* Lam.), k. niski (*I. pumila* L.) i k. pstry (*I. variegata* L.), a także ich naturalne mieszańce i odmiany. ►

Fot. Michał Czerniecki

W zbiorach Ogrodu Botanicznego UMCS zgromadzono ponad 200 gatunków i odmian kosaćców, wśród których najliczniejsza jest kolekcja odmian hodowlanych kosaćców bródkowych (*Iris×barbata hort.* = *Iris germanica hort.*). Powstała ona pod koniec lat 60. ubiegłego wieku, kiedy do Ogrodu sprowadzono pierwszych 30 odmian. Obecnie kolekcja ta liczy ponad 150 odmian. Są to rośliny z charakterystyczną smugą włosków, tzw. bródką, wzdłuż środkowego nerwu na zewnętrznych listkach okwiatu. Kwiaty wyrastające z pochwiastych podsadek są najczęściej fioletowe, niebieskie, żółte lub białe. Cechą charakterystyczną jest potrójna symetria kwiatu. Są one promieniste i składają się z sześciu listków, zwanych potocznie płatkami. Ponieważ listki obu okółków okwiatu są barwne, kwiaty kosaćców robią wrażenie jakby posiadały tylko koronę (bez kielicha). Okólek wewnętrznych listków okwiatu skierowany jest ku górze, tworząc tzw. kopułę. Słupek rozdzielony jest na trzy barwne, podobnie jak reszta kwiatu, płatkowate części, zakończone znamionami w kształcie wargi. Pręcikowie w postaci jednego okółka (3 pręciki). Organem podziemnym rośliny jest kłączy – zmodyfikowany pęd.

Ze względu na wysokość roślin odmiany irysów bródkowych dawniej dzielono na 3 grupy: niskie (*Barbata Nana*, 15–35 cm, kwitną od końca kwietnia do połowy maja), pośrednie (*Barbata Media*, 40–75 cm, kwitną w drugiej połowie maja) i wysokie (*Barbata Elatior*, 80–120 cm, kwitną pod koniec maja lub na początku czerwca). Hodowla

odmian wysokich rozwinęła się najbardziej w Stanach Zjednoczonych i dlatego nazywane są u nas czasami „irysami amerykańskimi”. Powstał tam nowy system klasyfikacji odmian z podziałem na sześć grup: miniaturowe, do 20 cm wysokości, średnica kwiatu 5–8 cm (*Miniature Dwarf Bearded*); karłowe, 21–40 cm, śr. kw. 8–10 cm (*Standard Dwarf Bearded*); pośrednie, 41–70 cm, śr. kw. 10–13 cm (*Intermediate Bearded*); miniaturowe wysokie, 41–70 cm, śr. kw. do 15 cm (*Miniature Tall Bearded*); rabatowe, 41–70 cm, śr. kw. 10–13 cm (*Border Bearded*); wysokie, ponad 70 cm, śr. kw. 10–18 cm (*Tall Bearded*). We wszystkich ww. grupach występują najróżniejsze zabarwienia kwiatu. W opisach odmian przyjęło się jednak kilka terminów na określenia charakterystyki typów kwiatu. Na przykład odmiany o kwiatach pofałdowanych ('Roccoco', 'Rustic Cedar', 'Stephing Out'), jednobarwnych ('Matinata', 'New Snow', 'Ola Kalá'), dwubarwnych ('Accent', 'Crinoline', 'Toll Gate'), dwutonowych ('Nihgt Heron', 'Sable Night', 'Tall Chief'), o barwach mieszanych ('Old Vienna', 'Rainbow Gold') itp.

Nasza kolekcja ma charakter historyczny. Najliczniejsze są odmiany wysokie, wyhodowane w różnych okresach ubiegłego wieku. Ponadto wyróżnia się w niej kilka najstarszych odmian wyselekcjonowanych jeszcze w XIX w.: 'Flavescens' (De Candolle, 1813), 'Honorabile' (Lémon, 1840), 'M-me Chereau' (Lémon, 1844), 'Mrs Horace Darwin' (Foster, 1888). Grupę niskich (miniaturowe, karłowe) i wczesnokwitnących reprezentuje około 20 odmian, m.in.: 'Buddha

Song', 'Derring-Do', 'Forest Light', 'Lilli-White', 'Scribe'. Trudno wytypować najładniejsze odmiany kosaćców w kolekcji. Warto jednak wymienić niektóre z nich, np. 'Amethyst Flame' o kwiatach ametystoworóżowych, 'Eleanor's Pride' o błękitnych, 'Stepping Out' o białofioletowych, 'Sable Night' o atramentowych z czarnymi żyłkami, które zdobyły wiele nagród, w tym najwyższe wyróżnienie – medal im. Dykesa. Przyznawany on jest wyłącznie jednej odmianie kosaćca w danym roku. Oprócz wymienionych jest wiele innych, równie atrakcyjnych odmian, które zdobią Ogród i wzbudzają zainteresowanie wśród gości. Ze względu na zróżnicowanie pory kwitnienia poszczególnych odmian kosaćców oraz panujące w danym sezonie warunki pogodowe, można podziwiać ich oryginalne w kształcie i barwie kwiaty o przyjemnym zapachu, od końca kwietnia do połowy czerwca.

Irysy bródkowe mają duże wymagania cieplne, dlatego powinny być sadzone w pełnym słońcu lub niewielkim półcieniu. Dobrze rosną na glebach lekkich, łatwo nagrzewających się, dobrze zdrenowanych, o pH około 6–7. Wymagają zwiększonych dawek fosforu. Nie należy natomiast stosować nawozów z dużą zawartością azotu, szczególnie świeżego obornika, gdyż namiar azotu powoduje gnicie kłączy.

**Grażyna Szymczak
Mykhaylo Chernetskyy**

Fot. Michał Czerniecki

WYJAZD SOCJOLOGÓW I FILOZOFÓW DO KIJOWA

Grupa socjologów i filozofów – prof. dr hab. Zofia Kawczyńska-Butrym, dr hab. Marek Hetmański, prof. nadzw., dr hab. Andrzej Kapusta, dr Marzena Kuszyk-Bytniewska, dr Mariusz Trybulec, mgr Andrzej Jekateryńczuk – uczestniczyła czynnie w dniach 21–22 maja 2013 r. w międzynarodowej konferencji „Etnosociological and epistemological discours in scientific space”, która odbyła się w Instytucie Socjologii, Psychologii i Komunikacji Społecznej Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Dragomanowa w Kijowie. Była efektem wieloletniej współpracy dr. hab. Ryszarda Radzika, prof. nadzw. z władzami i pracownikami goszczącego nas Uniwersytetu. Prócz interesujących dyskusji wokół referatów, odbyły się też rozmowy konkretyzujące dalszą współpracę naukową między Wydziałem Socjologii Uniwersytetu im. Dragomanowa w Kijowie i Wydziałem Filozofii i Socjologii UMCS. Wstępnie ustalono, że kolejne, tematyczne spotkanie naukowe pracowników obu Wydziałów odbędzie się w Lublinie w końcu września tego roku.

Pobyt w Kijowie był również okazją do nawiązania bliższego kontaktu z Wydziałem Nauk Społecznych najstarszego uniwersytetu Ukrainy – Akademią Mohylańską. List intencyjny Dziekan Wydziału Filozofii i Socjologii dr hab. Teresy Pękali, prof. nadzw. skierowany do Dziekan Wydziału Nauk

Społecznych dr Svitlany Oksymytyny, a przekazany przez prof. Zofię Kawczyńską-Butrym i prof. Marka Hetmańskiego stanowi podstawę do dalszych rozmów w celu określenia szczegółowego zakresu i zawarcia formalnej współpracy między uczelniami.

Równie interesujące okazało się spotkanie naszej delegacji z pracownikami Narodowej Akademii Nauk Ukrainy (odpowiednikiem PAN), którzy złożyli propozycję podpisania umowy o współpracy, obejmującej wymianę doktorantów, szeroko rozumianą współpracę naukową i badawczą, ofertę publikowania prac w czasopiśmie wydawanym przez Instytut Socjologii NAN Ukrainy: „Socjologia: teoria, metody, marketing” oraz wspólne organizowanie konferencji. Ponadto, przekazano nam niezwykle cenne pozycje wydawnicze zawierające zestawy danych statystycznych oraz ich analizę dokonaną przez pracowników NAN.

Zbieżność poszukiwań naukowych i badawczych prezentowanych przez pracowników kijowskich uczelni i NAN Ukrainy oraz UMCS, jak też wymogi dotyczące oceny pracowników uświadamiają nam, że każda ze stron zainteresowana jest współpracą międzynarodową. Dlatego mamy nadzieję, że efektem spotkań w Kijowie stanie się realna, a nie tylko deklaracyjna współpraca naukowa między ośrodkami uniwersyteckimi.

**Prof. dr hab.
Zofia Kawczyńska**

UDZIAŁ PRACOWNIKÓW CJKP UMCS W KONFERENCJACH

W dniach 15–16 maja dr Bartłomiej Maliszewski z CJKP UMCS uczestniczył w Białej Podlaskiej w konferencji z cyklu: „Media a wartości III”, na której wygłosił referat „Media wobec stereotypów etnicznych”, natomiast 17 maja na konferencji z cyklu: „Komunikacja jest w nas”, zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Handlową w Piotrkowie Trybunalskim, wystąpił z referatem „Media krytycznie o... mediach”.

Podczas zorganizowanej w dniach 19–20 kwietnia na Uniwersytecie Warszawskim konferencji „Glottodydaktyka wobec wielokulturowości” ze swoimi, wspólnie napisanymi referatami, wystąpili pracownicy CJKP UMCS: dr Daniela Kołodziej, dr Anna Trębska-Kerntopf, mgr Barbara Guziuk-Świca oraz mgr Jacek Brzeziński. Zaprezentowane przez nich referaty: „Tradycja obchodzenia Wigilii w CJKP UMCS w Lublinie jako doświadczenie glottodydaktyczne”; „Inscenizacje teatralne legend krajów pochodzenia studentów w CJKP UMCS w Lublinie jako prezentacja i promocja ich kultur narodowych”; „Dwujęzyczne konkursy recytatorskie w CJKP UMCS w Lublinie. Retrospekcja i współczesność”. Na tej samej konferencji w Warszawie swój referat „Wiedza o Lublinie w nauczaniu języka polskiego jako obcego” wygłosiła również doktorantka UMCS, prowadząca od kilku lat zajęcia w CJKP UMCS – mgr Kamila Kwiatkowska.

Oprac. Jacek Brzeziński

Fot. Janusz Losowski

Spotkanie rosyjskich gości z dyrekcją Instytutu Historii prof. D. Słapką i prof. G. Jaworem

WYKŁADY PROFESORÓW Z JEKATERYNBURGA DLA STUDENTÓW UMCS

Obowiązująca od roku 2011 umowa między UMCS a Uralskim Federalnym Uniwersytetem im. Pierwszego Prezydenta Rosji Borysa Mikołajewicza Jelcyna w Jekaterynburgu przewidywała wymianę wykładowców między obu uczelniami. W roku 2011 wykład dla jekaterynburskich studentów dokumentoznawstwa prowadził niżej podpisany. W roku ubiegłym z wykładem gościł w Rosji kierownik Zakładu Archiwistyki prof. Krzysztof Skupieński. Obecnie przyszedł czas na rewizytę. Stało się to w dniach od 8–15 maja 2013 r., kiedy w naszej Uczelni przebywało dwoje wykładowców z Jekaterynburga: prof. Ludmiła Mikołajewna Mazur oraz prof. Oleg Witaliewicz Gorbaczow.

Prof. L. M. Mazur, kierująca Katedrą Informacyjnych i Dokumentacyjnych Podstaw Zarządzania UrFu i będąca inicjatorką podpisania umowy między uniwersytetami ze strony rosyjskiej, gościła w Lublinie po raz trzeci. Prof. O. W. Gorbaczow, do niedawna kierownik Katedry Teorii i Metodyki Nauczania Historii Uralskiego Uniwersytetu Pedagogicznego w Jekaterynburgu przyjechał do naszego miasta pierwszy raz.

Należy dodać, że obecne wykłady rosyjskich profesorów dla studentów historii naszej Uczelni nie stanowiły precedensu. W 1995 r. w UMCS gościnnie wykladał ówczesny szef archiwów rosyjskich prof. Rudolf Germanowicz Pichoj, także wywodzący się z Jekaterynburga.

Przedmiotem dziesięciogodzinnego wykładu prof. L. M. Mazur stały się wybrane problemy współczesnej archiwistyki rosyjskiej. W pierwszym wykładzie zapoznała słuchaczy z najważniejszymi faktami z dziejów archiwów w Rosji. W drugim wystąpieniu skupiła się na organizacji sieci archiwów, dokładniej charakteryzując centralne placówki archiwalne Federacji Rosyjskiej, z których

większość jest znana polskim badaczom, jak choćby moskiewskie Rosyjskie Państwowe Archiwum Akt Dawnych czy Archiwum Państwowe Federacji Rosyjskiej.

Charakterystyka zasad oceny wartości dokumentacji oraz procedur selekcji akt nieposiadających wartości historycznej stanowiły przedmiot trzeciego spotkania ze studentami. Informacje przekazane w jego trakcie pozwoliły dostrzec wzorowanie się archiwistów polskich w zakresie procedur brakowania na praktyce obowiązującej w ZSRS. Prezentacja doświadczeń rosyjskich w zakresie informatyzacji archiwów pozwoliła stwierdzić, że polskie archiwa na tym polu zrobiły znacznie więcej. A stało się tak, mimo że u naszego wschodniego sąsiada prace nad zastosowaniem techniki komputerowej rozpoczęto wcześniej niż w Polsce, bo już w końcu lat 60. XX w.

Przerwy między zajęciami dydaktycznymi rosyjscy goście wykorzystywali na zwiedzanie miasta i obserwację życia naszej Uczelni. Przykładowo przysłuchiwali się dyskusji na temat wartości filmu *1920 Bitwa Warszawska* w reżyserii J. Hoffmana, zorganizowanej 14 maja w Instytucie Historii przez Studenckie Koło Naukowe Metodologów, dostrzegając duże zainteresowanie problematyką filmów historycznych wśród studentów UMCS. Z tego względu prof. Mazur zaproponowała zmianę tematu swojego ostatniego wykładu z zagadnienia typowego archiwalnego, jakim był problem aparatu informacyjnego archiwów, na problem wartości źródłowej filmów fabularnych z okresu

Fot. Janusz Losowski

Prof. L. M. Mazur ze studentami historii oraz archiwistyki i nowoczesnego zarządzania zapisami informacyjnymi

sowieckiego. Ilustrację jej tez stanowiły fragmenty filmów sowieckich z lat 60. i 70. XX w. pokazane studentom. Na ich przykładzie prelegentka wskazywała na przydatność zawartych w nich obrazów zabudowań, wyposażenia mieszkań, przedmiotów codziennego użytku, ubiorów, jak również ludzkich zachowań, które mogą stać się dla historyków ważnym źródłem w badaniu życia codziennego oraz obyczajów okresu, w którym zrealizowano filmy.

Prof. Mazur swoje wykłady prowadziła w języku rosyjskim, ale były one tłumaczone na język polski przez piszącego te słowa. Było to konieczne, ponieważ nasi studenci z małymi wyjątkami nie znają języka rosyjskiego, a większa ich część nie zetknęła się wcześniej z problematyką archiwów rosyjskich. Nie obejmuje jej bowiem program nauczania realizowany w naszej Uczelni. Informacje przekazywane przez rosyjską prelegentkę w istotny sposób poszerzyły wiedzę studentów UMCS o rosyjskich archiwach oraz o wartości przechowywanych w nich źródeł filmowych. Dla ułatwienia poznania zasadniczych treści wykładów przygotowała ona polskie tłumaczenie najważniejszych tez wszystkich wykładów.

Drugi z wykładowców, prof. O. W. Gorbaczow, zaprezentował pięciogodzinny wykład poświęcony specyfice funkcjonowania oraz charakterowi zmian władzy politycznej w Rosji i ZSRS. W swoim wystąpieniu często nawiązywał też do układu władzy we współczesnej Rosji. Wykładowcy słuchali nie tylko studenci historii o specjalności archiwistycznej czy archiwistyki i nowoczesnego zarządzania zapisami informacyjnymi, ale także politologii. Tak jak prof. Mazur, przygotował on prezentację zasadniczych treści swoich wystąpień po polsku, a jego wypowiedzi na bieżąco tłumaczył dr. D. Tarasiuk z Zakładu Historii Krajów Europy Wschodniej. Dodatkowo przygotowano też dla słuchaczy kserokopie streszczenia zasadniczych tez wykładu.

Uczestnictwo w wykładach pozwoliło studentom poszerzyć wie-

dzę o problemach archiwów naszego wschodniego sąsiada, a także zasadniczych elementach systemu władzy w Rosji i Związku Sowieckim. Mogli też po raz pierwszy w życiu usłyszeć wypowiedzi rdzennych Rosjan i przekonać się, że w język rosyjski jest zbliżony do polskiego, a jego nauka może w przyszłości przynieść im liczne korzyści, choćby ułatwić kontakty o charakterze turystycznym. Podstawowy warunek nauki stanowi jednak opanowanie alfabetu cyrylicy. Nieznajomość problematyki, szczególnie archiwistycznej, oraz języka, w jakim mówili wykładowcy, trochę onieśmielały studentów, ale niektórzy mimo tego, zadawali wykładowcom pytania.

Oprócz pracy dydaktycznej rosyjscy profesorowie odbyli spotkania z dyrekcją Instytutu Historii (z profesorami D. Słapkiem i G. Jaworem), pracownikami Zakładu Historii Krajów Europy Wschodniej i jego kierownictwem (profesorami M. Mądziakiem i L. Piątkowskim), a także z prof. I. Wawrzyczek, prodziekanem Wydziału Humanistycznego ds. współpracy międzynarodowej. Zostali też przyjęci przez prof. Barbarę Hlibowicką-Węglarz, prorektora UMCS do spraw kształcenia. W czasie tych rozmów omówiono plany dalszej współpracy obu uczelni, która w ocenie ich władz rozwija się nadspodziewanie dobrze i powinna być kontynuowana z korzyściami dla obu stron.

Mimo krótkiego okresu pobytu profesorów z Jekaterynburga, pracownikom Zakładu Archiwistyki organizującym ich pobyt udało się zapewnić bogaty program turystyczny. Umożliwiono im zwiedzanie lubelskiego Starego Miasta oraz Muzeów: Lubelskiego, Wsi Lubelskiej oraz Zamoyskich w Kozłowie. Rosyjscy wykładowcy samodzielnie zwiedzili Zamość i Kazimierz Dolny. Odjeżdżając, wyrażali wdzięczność za dobre przyjęcie zarówno przez pracowników naukowych naszej Uczelni, jak i studentów, a także za stworzenie im możliwości poznania walorów turystycznych naszego miasta i regionu.

Janusz Łosowski

„AKTUALNE PROBLEMY NAUKI O PRZESTĘPSTWIE W PRAWIE KARNYM POLSKI I UKRAINY”

W dniach 20–21 maja 2013 r. w Kazimierzu Dolnym odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Aktualne problemy nauki o przestępstwie w prawie karnym Polski i Ukrainy”.

Jej organizatorami byli Wydział Prawa i Administracji UMCS oraz Instytut Wymiaru Sprawiedliwości. Patronat honorowy nad konferencją objął Minister Sprawiedliwości, natomiast patronem medialnym został Wolters Kluwer Polska. Motywem przewodnim spotkania była prezentacja wybranych zagadnień prawa karnego w ustawodawstwie Polski i Ukrainy. Wśród zaproszonych gości znaleźli się wybitni przedstawiciele polskiej i ukraińskiej nauki prawa karnego. Stronę polską reprezentowali także przedstawiciele praktyki wymiaru sprawiedliwości. Referenci przedstawiali aktualny stan prawny w zakresie analizowanych kwestii na gruncie rodzimych regulacji prawnych, a także formułowali postulaty *de lege ferenda*. Przyjęto regułę, że po referacie wygłoszonym przez referenta z Polski prezentowany był referat dotyczący analogicznej materii przez przedstawiciela strony ukraińskiej.

Konferencję otworzyła Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS prof. dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak, a Przewodniczący Rady Naukowej Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości prof. dr hab. Marek Mozgawa powitał ►

Uczestnicy konferencji

przybyłych gości i wygłosił referat „Obrona konieczna jako okoliczność wyłączająca bezprawność w prawie karnym Polski”. Rozważania na temat obrony koniecznej w prawie karnym Ukrainy zaprezentował dr Taras Sozanskyy. W referacie „Obrona konieczna jako okoliczność wyłączająca bezprawność w prawie karnym Ukrainy”, którego autorami byli prof. dr hab. Yuriy Baulin, doc. Nataliya Lashchuk, doc. Oksana Bronevyska, dr Taras Sozanskyy, poruszono najważniejsze kwestie dotyczące tej problematyki.

Kolejny referat dotyczył skomplikowanej kwestii, jaką jest zbieg przestępstw. Autorem referatu pt. „Zbieg przestępstw w prawie karnym Polski” był prof. dr hab. Piotr Kardas. Zapatrywania na to zagadnienie z ukraińskiego punktu widzenia przedstawiła doc. Olena Kharytonova w referacie pod tytułem „Zbieg przestępstw w prawie karnym Ukrainy”, którego autorami byli doc. Oksana Gorpyniuk, dr Volodymyr Kovalenko, doc. Yuriy Ponomarenko, dr Volodymyr Tiutiugin, doc. Olena Kharytonova.

Pierwszy dzień obrad zakończono przedstawieniem problematyki związanej ze zbiegiem przepisów. Stronę polską reprezentował prof. dr hab. Andrzej Zoll, który wygłosił referat pt. „Zbieg przepisów w prawie karnym Polski”. Zapatrywania ukraińskiej doktryny prawniczej dotyczące tego zagadnienia przedstawił prof. dr hab. Vyacheslav Navrotsky. Opracowanie to było wspólnym przedsięwzię-

ciem wskazanego referenta, a także doc. Oleksandra Marina, dr. Tarasa Maritchaka i prof. dr. hab. Ievgena Streltsova.

Tematem otwierającym drugi dzień konferencji była kwestia związana z definicją i podziałami przestępstw. Jako pierwszy referat pt. „Definicja przestępstwa i podziały przestępstw w prawie karnym Polski” przedstawił prof. dr hab. Lech Gardocki. Strona ukraińska z kolei zaprezentowała referat pt. „Definicja przestępstwa i podziały przestępstw w prawie karnym Ukrainy”, którego autorami byli prof. dr hab. Viktor Hryshchuk, doc. Nelia Makovetska, dr Ivan Krasnytskyi i głoszący go na konferencji prof. dr hab. Mykola Khavronyuk.

Na półmetku drugiego dnia konferencji został zaprezentowany referat, nieobecnego niestety na spotkaniu, prof. dr. hab. Jacka Giezka pt. „Stadialne formy popełnienia czynu zabronionego w prawie karnym Polski”, odczytany przez dr Patrycję Kozłowską-Kalisz. Po tym wystąpieniu na temat form stadialnych popełnienia przestępstwa wypowiedzieli się przedstawiciele doktryny ukraińskiej. Prof. dr Bohdan Telefanko wygłosił referat pt. „Stadialne formy popełnienia czynu zabronionego w prawie karnym Ukrainy”, którego współautorami byli: doc. Nataliya Parasyuk, dr Oleksiy Avramenko i dr Sergii Diachuk.

Ostatnia sesja konferencji została poświęcona problemowi form zjawiskowych popełnienia przestępstwa. Stronę polską reprezentował

dr Marek Kulik, który wygłosił referat pt. „Zjawiskowe formy popełnienia czynu zabronionego w prawie karnym Polski”. Ukraiński punkt widzenia na wskazaną problematykę przedstawił dr Mykola Senko w referacie opracowanym wspólnie z dr. Romanem Maksymovychem, dr Virą Navrotską, dr Nataliyą Ustrytską i mgr. Vasylem Franczukiem.

Interesującym podsumowaniem poszczególnych sesji konferencji były ożywione dyskusje dotyczące prezentowanych w referatach kwestii. Na zakończenie ostatniego dnia konferencji prof. Marek Mozgawa podziękował przybyłym gościom i wyraził nadzieję na organizację takich konferencji w przyszłości.

Reasumując, należy podkreślić, że konferencja ta okazała się niezwykle interesująca. Przybycie znamiennych gości, wysoki poziom merytoryczny referatów i dyskusji, serdeczna atmosfera oraz szerokie spektrum poruszanych zagadnień sprawiło, że przedsięwzięcie to może stanowić pewien kanon dla przyszłych konferencji. Nieoceniony jest fakt, że dzięki takim spotkaniom istnieje możliwość wymiany poglądów na zagadnienia dotyczące prawa karnego w świetle polskiej i ukraińskiej myśli prawniczej. Należy żywić nadzieję, że współpraca z naszymi wschodnimi sąsiadami będzie się nadal rozwijać.

Dr Joanna Piórkowska-Flieger
Mgr Krzysztof Wala
Katedra Prawa Karnego
i Kryminologii UMCS

„WSPÓŁCZESNE MEDIA 5. WARTOŚCI W MEDIACH – WARTOŚĆ MEDIÓW”

W dniach 23–24 kwietnia 2013 r. na Wydziale Politologii UMCS w Lublinie odbyła się ogólnopolska konferencja „Współczesne media 5. Wartości w mediach – wartość mediów”, zorganizowana przez Zakład Dziennikarstwa Wydziału Politologii UMCS. Funkcję Kierownika Konferencji pełniła prof. dr hab. Iwona Hofman, Sekretarzem Konferencji była natomiast dr Danuta Kępa-Figura. Honorowy patronat nad wydarzeniem objął Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski, zaś patronem naukowym było Polskie Towarzystwo Komunikacji Społecznej. Patronat medialny nad konferencją objęły: „Gazeta Wyborcza”, Radio Lublin oraz TVP Lublin. Tegoroczna konferencja była

kolejną, piątą odsłoną rozważań sygnalizowanych wspólnym hasłem „Współczesne media”, poświęconą zagadnieniom wartości mediów oraz wartości obecnych w mediach.

Konferencję rozpoczęły obrady plenarne, którym przewodniczył prof. Włodzimierz Mich. Jako pierwszy wystąpił ks. prof. Michał Dróżdź (UP Jana Pawła II w Krakowie). Przedstawił referat *Język mediów jako „matrix” wartości*. Prof. Maria Wojtak (UMCS) zaprezentowała refleksje wynikające z badań nad wywiadem jako specyficznym gatunkiem dziennikarskim w referacie *Wartość w wywiadzie – wartość wywiadu*. Jako ostatnia wystąpiła prof. Iwona Hofman (UMCS), która w wystąpieniu *Tytuł prasowy jako wartości* dokonała analizy aksjologicznej

wybranych tytułów prasowych. Obrady plenarne były wstępem do obrad w sekcjach. Równocześnie toczyły się dwa panele, podzielone na część przed- i popołudniową.

Piąta odsłona serii „Współczesne media”, poświęcona tematyce aksjologii w mediach i samych mediów, cieszyła się dużym zainteresowaniem. Świadczy o tym m.in. wysoka frekwencja uczestników. Wygłaszali oni referaty często z odległych płaszczyzn medioznawstwa, których wspólnym mianownikiem było hasło *wartość*. Ów fakt świadczy o aktualności i ważności studiów nad mediami, czego dowodem były chociażby ożywione dyskusje po wystąpieniach oraz empiryczne ujęcie poruszanych problemów.

Mgr Magdalena Pataj

WIZYTA PROF. INGEBORG OHNHEISER

W dniach 5–10 maja 2013 r. w Instytucie Filologii Słowiańskiej w ramach programu Erasmus gościła prof. Ingeborg Ohnheiser, dyrektor Instytutu Sławistyki Uniwersytetu Leopolda Franciszka w Innsbrucku. 6 maja odbył się wykład o tendencjach rozwoju współczesnego języka rosyjskiego pt. „Отражение тенденций развития русского лексикона в «Словах года» (2007–2012)”, 7 maja wykład na temat międzynarodowych projektów badawczych z zakresu języków słowiańskich – „Ресурсы словообразования славянских языков и методы их описания”.

W spotkaniach uczestniczyli wykładowcy Instytutu, w tym pracownicy Zakładu Języka Rosyjskiego,

który był organizatorem wizyty, a także studenci filologii. Funkcję gospodarza pełnił kierownik Zakładu prof. dr hab. Roman Lewicki, inicjator przyjazdu gościa z Austrii. W ramach programu oficjalnego prof. Ingeborg Ohnheiser spotkała się także z dyrektorem Instytutu Filologii Słowiańskiej prof. dr. hab. Feliksem Czyżewskim, a 8 maja wzięła udział w Dniach Kultury Bałkańskiej organizowanych przez Zakład Językoznawstwa Słowiańskiego. W wolnym czasie prof. Ohnheiser pod opieką dr Ewy Białek zwiedzała Lublin i okolice oraz Zamość.

Prof. Ingeborg Ohnheiser jest nie tylko specjalistą w zakresie językoznawstwa słowiańskiego, redaktorem wielu międzynarodowych tomów o problematyce językoznaw-

czej, ale także znawcą i miłośnikiem kultury słowiańskiej, w tym także polskiej.

UMCS współpracuje z Uniwersytetem Leopolda Franciszka w Austrii od ok. 20 lat, dzięki czemu możliwa jest stała wymiana kadry i myśli naukowej. W latach ubiegłych Instytut Filologii Słowiańskiej i Lublin dwukrotnie odwiedzili studenci sławistyki z Austrii (2007, 2010). Austriacy slawiści kilkakrotnie przyjeżdżali na UMCS z wykładami gościnnymi, a rusycyści z Instytutu Filologii Słowiańskiej wyjeżdżali w ramach programu Erasmus do Innsbrucka. W 2012 r. z wykładami w Innsbrucku gościł prof. dr hab. Roman Lewicki.

E. Białek

DNI KULTURY BAŁKAŃSKIEJ

W dniach 8–9 maja 2013 r. po raz drugi odbyły się Dni Kultury Bałkańskiej pod honorowym patronatem JM Rektora UMCS prof. Stanisława Michałowskiego. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane w ramach projektu „UMCS dla rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy” jako komponent specjalności Bałkanistyka. Bogaty program imprezy oraz spotkania z zaproszonymi gośćmi z Grecji i Bułgarii, miały na celu przybliżenie uczestnikom bogatej kultury i piękna Bałkanów.

8 maja zebranych na Małej Auli Wydziału Humanistycznego powitał zwiastun – prezentacja przedstawiająca piękno i mieszkańców krajów bałkańskich: Albanii, Bułgarii, Serbii, Macedonii, Czarnogóry, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Słowenii, Turcji, Grecji i Rumunii.

Kierownik merytoryczny specjalności Bałkanistyka prof. Petar Sotirov przywitał zaproszonych gości:

Ambasador Wasijiy Takew

Fot. Aneta Śliwińska

prorektor ds. kształcenia prof. Barbarę Hlibowicką-Węglarz, dyrektora Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS prof. Feliksa Czyżewskiego, prof. Stefana Warchoła, JE Najprzewielebniejszego Arcybiskupa Abła, Ordynariusza Prawosławnej Diecezji Lubelsko-Chełmskiej, prof. Czesława Grzesiaka z Zakładu Literatur Romańskich, JE Ambasadora Republiki Bułgarii w Polsce Wasijiy Takewa wraz z małżonką, Bożko Bożkowa – bułgarskiego polonistę i tłumacza, prof. Christine Markou z Trackiego Uniwersytetu Demokryta w Komotini (Grecja) wraz z mężem, dr Ninę Tomową i dr Ninę Gerdzikową z Płowdiwskiego Uniwersytetu, filia Smolan (Bułgaria), prof. Zoyę Mielnikawą z Uniwersytetu w Brześciu, mgr Annę Grzegorczyk – koordynatora projektu „UMCS dla rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy” oraz wszystkich zgromadzonych na sali wykładowców, studentów, doktorantów oraz miłośników krajów bałkańskich. Przybliżył jednocześnie cel całego przedsięwzięcia.

Dni Kultury Bałkańskiej oficjalnie zostały otwarte przez prorektor ds. kształcenia prof. Barbarę Hlibowicką-Węglarz. Następnie głos zabral JE Ambasador Republiki Bułgarii, który podczas wystąpienia wręczył odznaczenia dla prof. Stefana Warchoła oraz prof. Feliksa Czyżewskiego za za-

sługi w rozwoju i szerzeniu bułgarystyki na UMCS w Lublinie.

W ramach pierwszej części przedsięwzięcia wystąpił Chór Żeński Monasteru pw. Opieki Matki Bożej w Turkowicach, w wykonaniu którego usłyszeliśmy przepiękne śpiewy bizantyjskie. Następnie uczestnicy Dni Kultury Bałkańskiej mogli obejrzeć cykl krótkich prezentacji autorstwa przedstawicieli bałkańskich uniwersytetów partnerskich w językach: bułgarskim, pt. „Bałkany w tradycji kulturowej Bułgarii” – dr Nina Tomowa, oraz greckim, pt. „Tracja Zachodnia” – prof. Christina Markou. Kolejnym punktem były pokazy gotowania i degustacja potraw bałkańskich, takich jak szopska salata, warzywa grillowane, banica z serem sirene (biały słony ser typu bałkańskiego), grillowane mięso z sosami z ostrej papryki, musaka i wiele innych, przygotowanych przez firmę Bul-Eco z Poznania.

O godzinie 14.00 w Małej Auli Wydziału Humanistycznego miała miejsce projekcja greckiego filmu pt. „Kuchnia polityczna”. Napisy zostały przetłumaczone przez studentów I roku Bałkanistyki pod kierunkiem dr Marioli Mostowskiej. Następnie o godzinie 17.00 miały miejsce Warsztaty Folklorystyczne poprowadzone przez polsko-bułgarsko-czeską formację „Sarakina”, wykonującą szeroko rozumianą bałkańską muzykę etno-jazzową, bazującą na brzmieniu bułgarsko-macedońskim. Ostatnim punktem pierwszego dnia był wieczór autorski z pisarzem Bożko Bożkowem, autorem książki *Od Gomułki do Kwaśniewskiego i od Żiwkowa do Pyrwanowa*. Sylwetkę pisarza i znakomitego tłumacza literackiego i konferencyjnego przedstawił dr Kamen Rikev.

9 maja odbył się panel dyskusyjny nt. „Współczesnych realiów bałkańskich”. Każdy z zaproszonych go-

Studentki z Bułgarii odbywające studia w IFS w ramach Erasmus

Fot. Kamen Rikev

Goście otwarcia Dni Kultury Bałkańskiej

Fot. Aneta Śliwińska

ści zaprezentował swój pogląd na temat historii i kultury z perspektywy mieszkańca regionu bałkańskiego. Do dyskusji włączyli się również wykładowcy Instytutu Filologii Słowiańskiej, poruszając tę kwestię z polskiej perspektywy. Po dyskusji kierownik merytoryczny specjalności Bałkanistyka prof. Petar Sotirov podziękował wszystkim za przybycie oraz przekazał głos prof. Feliksowi Czyżewskiemu, który przedstawił uczestnikom wnioski z rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni oraz Miasta Lublin, w których uczestniczyli przedstawiciele krajów bałkańskich oraz JE Ambasador Republiki Bułgarii w Polsce.

Tak jak w ubiegłym roku, przedsięwzięcie spotkało się z wielkim zainteresowaniem młodych ludzi, których coraz bardziej fascynuje region bałkański. Dały one również możliwość do spotkania się z rdzennymi mieszkańcami tego regionu, a także posłuchania ich ojczystej mowy, co stanowiło wielkie wyzwanie dla studentów Bałkanistyki, którzy od października 2012 r. uczą się języka bułgarskiego w ramach tej specjalności. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt uczestnictwa w Dniach Kultury Bałkańskiej tak znakomitych gości zagranicznych, co nadało całemu przedsięwzięciu wymiar międzynarodowy. Dzięki temu lubelska bułgarystyka została zauważona również poza granicami kraju, o czym świadczy przekazany na ręce kierownika Zakładu Językoznawstwa Słowiańskiego prof. P. Sotirova List Gratulacyjny z Ministerstwa Oświaty w Bułgarii.

Dziękujemy wszystkim, którzy pracowali przy organizacji Dni Kultury Bałkańskiej i przyczynili się do tego, że Bałkany stały się bliższe naszej społeczności akademickiej. Myślę, że dzięki bogatemu programowi imprezy każdy z uczestników mógł poczuć klimat bałkański i choć na chwilę przenieść się w te malownicze rejony. Liczymy na to, że w przyszłym roku grono miłośników Półwyspu Bałkańskiego jeszcze bardziej się powiększy!

Małgorzata Marczak

Fot. © Arleta Soszyńska, Alicja Gawda

Uczestnicy kursu z władzami dziekańskimi Wydziału Chemii UMCS i prowadzącą kurs

SUSTAINABLE BALTIC REGION

Wręczenie dyplomów z kursu realizowanego w ramach Baltic University Programme koordynowanego przez Uppsala University w Szwecji.

W dniu 22 maja 2013 r. na Wydziale Chemii UMCS odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów studentom, którzy pozytywnie zaliczyli kurs Sustainable Baltic Region.

Kurs Sustainable Baltic Region skierowany jest do studentów I roku studiów stacjonarnych II stopnia kierunku Ochrona środowiska studiujących na Wydziale Chemii UMCS. Realizowany jest jako zajęcia fakultatywne i obejmuje 30 godz. wykładów oraz 15 godz. konwersatorium. Studenci, którzy zdadzą pisemny egzamin końcowy, uzyskują dyplomy. W ciągu 16 lat realizacji

szkolenia dyplomy wręczono ok. 600 studentom.

Kurs implementował w 1997 r. dr Jerzy Niecko i realizował go do momentu przejścia na emeryturę w 2007 r. Dr Jerzy Niecko w 2001 r. podczas konferencji w Uppsali otrzymał nagrodę „Dla wybitnego nauczyciela BUP” oraz dyplom za wkład we wdrażanie, realizację i propagowanie Baltic University Programme w czasie jego pierwszych dziesięciu lat działalności (1991–2001). Od 2008 r. kurs prowadzi dr Bożena Czech z Zakładu Chemii Środowiskowej (absolwent SBR w 2001 r.).

Bożena Czech

Fot. O. Czapińska

Dr Dagmara Kociuba, Koordynator CIKB ze studentami z Koła Naukowego Planistów UMCS

DZIEŃ KREATYWNOŚCI

W maju 2013 r. Centrum Innowacji i Komerccjalizacji Badań UMCS wystąpiło z nową inicjatywą pod nazwą Dzień Kreatywności, mającą na celu twórcze zaangażowanie studentów i pracowników w życie Wydziałów.

Pierwsza z cyklu imprez odbyła się 7 maja na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej, kolejna – 23 maja na Wydziale Ekonomicznym oraz ostatnia w tym roku akademickim – 6 czerwca na Wydziale Humanistycznym.

W czasie Dnia Kreatywności studenci oraz pracownicy na tablicach ustawionych w holu gmachów Wydziałów zapisali swoje oczekiwania i opinie na temat działalności Wydziału oraz przedstawili wizję uczelni swoich marzeń. Wypowiedzi dotyczyły czterech grup zagadnień: Co Ci się podoba na naszym Wydziale? Co chciałbyś/chciałabyś zmienić na naszym Wydziale? Czym Wydział może się pochwalić? Na uczelni Twoich marzeń: znajduje się..., nie brakuje..., można...

Wśród wpisów na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej dominowały pozytywne opinie dotyczące wykładowców i pracowników dziekanatu, a także nowego gmachu i dobrej atmosfery. Oczekiwania dotyczyły głównie możliwo-

ści korzystania z bezpłatnego Internetu, wprowadzenia zieleni i kwiatów oraz ustawienia ławek na patio. W opinii uczestników Dnia Kreatywności Wydział może się pochwalić wykwalifikowaną kadrą, kołami studenckimi, wyposażeniem sal dydaktycznych oraz Studencką

Fot. D. Kociuba

Prodziekan dr hab. Marek Woźniak inauguruje Dzień Kreatywności na WH

doceniło też urodę studentek, a smakoszkie barek „Bazylii”. Uczestnicy dnia Kreatywności chcieliby, aby na Wydziale było więcej ogólnodostępnych nowych komputerów i niezakłócony dostęp do Wi-Fi, a na uczelni marzeń darmowa stołówka i duży parking.

Fot. SKNP UMCS

Studenci SKNP z sadzonkami kwiatów

Do pomysłu zorganizowania Dnia Kreatywności bardzo życzliwie odniosły się władze dziekańskie w osobach Dziekana WNoZiGP prof. Radosława Dobrowolskiego i Prodziekana ds. Studenckich dr Jolanty Rodzoś, Dziekana WE prof. Zbigniewa Pastuszaka, Dziekana WH prof. Roberta Litwińskiego oraz Prodziekana ds. Studenckich dr. hab. Marka Woźniaka.

W organizację wydarzenia na WNoZiGP zaangażowali się licznie studenci z Koła Naukowego Planistów UMCS. CIKB na Wydziale Ekonomicznym organizacyjnie wsparły Katarzyna Pycka i Edyta Oberda z Samorządu Studentów WE UMCS oraz Aleksandra Jońska ze Studenckiego Koła Naukowego Planistów UMCS. Na WH w organizacji wydarzenia pomagali studenci: Marlena Grela, Karolina Radomska, Paulina Rodek, Michał Bigaj i Piotr Borowski z Rady Wydziałowej Studentów Wydziału Humanistycznego wspierani przez mgr Joannę Kuropatnicką i Aleksandrę Jońską z SKNP.

Dzień Kreatywności okazał się wielkim sukcesem. Bardzo licznie uczestniczyli w nim zarówno studenci, jak też pracownicy Wydziałów. Wyniki zostały przekazane przez CIKB Dziekanom. Zebrane opinie posłużą władzom do podjęcia decyzji związanych z jeszcze lepszym dostosowaniem Wydziałów do potrzeb pracowników i studentów.

Akcja przyniosła już wymierne rezultaty. W dniu 5 czerwca studenci z Koła Naukowego Planistów zasadzili kwiaty na patio gmachu WNoZiGP. Sadzonki roślin przekazała dr Grażyna Szymczak, Dyrektor Ogrodu Botanicznego UMCS.

Mamy nadzieję, że to nie ostatnie rezultaty Dnia Kreatywności. Akcja będzie kontynuowana w przyszłym roku akademickim.

Organizatorzy: dr Dagmara Kociuba – Koordynator CIKB UMCS przy wsparciu merytorycznym dr hab. Anny Jarosz-Wilkolazkiej, prof. UMCS, uczestniczki II edycji TOP 500 Innovators.

Dagmara Kociuba,
Koordynator CIKB

XXXVII OGÓLNOPOLSKI ZJAZD STUDENCKICH KÓŁ NAUKOWYCH GEOGRAFÓW W TORUNIU

Toruń, rodziły gród największego i najslawniejszego polskiego astronoma, człowieka, o którym zwykło się mówić, iż „Terrae motor, Solis Caelique stator” (pol. Ruszył Ziemię, wstrzymał Słońce i Niebo), w dniach 11–14 kwietnia 2013 r. stał się miejscem XXXVII Ogólnopolskiego Zjazdu Studenckich Kół Naukowych Geografów. Jest to jedyne takie wydarzenie w kalendarzu spotkań naukowych w Polsce, organizowane przez młodych geografów dla studentów nauk geograficznych z różnych ośrodków naukowo-badawczych z całego kraju. Cykliczność konferencji oraz nieuchwytny, eteryczny klimat panujący wśród braci studenckiej stwarzają niepowtarzalną okazję do nawiązywania nowych kontaktów, poszerzania zdobytej wiedzy i wymiany poglądów – wierzymy, że w przyszłości zawołuje to współpracę naukową, przyczyniającą się do dalszego rozwoju nauk geograficznych.

Podczas tegorocznej konferencji nie mogło zabraknąć przedstawicieli z ośrodka lubelskiego. Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Geografów im. Adama Malickiego wygłosili 12 kwietnia w czasie sesji referatowej odczyty: „Wpływ podłoża na topoklimat na przykładzie centrum miasta Lublin” (Małgorzata Pysznia, Grzegorz Siwek); „Kras lubelski” (Jarosław Szuwarski, Łukasz Tkaczyk); „Analiza gospodarowania odpadami w województwie lubelskim” (Monika Włodarczyk, Katarzyna Kamińska, Kamil Kap).

W konferencji uczestniczyły również przedstawicielki Studenckiego

Koła Naukowego Turystyki i Rekreacji „Globtroter”, które przedstawiły referaty z zakresu geografii turystyki: „Analiza potencjału województwa lubelskiego w zakresie rozwoju turystyki aktywnej” (Katarzyna Pioś, Aleksandra Piskorek, Marlena Gogół) i „Turystyka festiwalowa w województwie lubelskim na przykładzie Letniej Akademii Filmowej w Zwierzyńcu” (Karolina Skoczylas).

Organizatorzy, obok sesji referatowej i terenowej, starali się zapewnić uczestnikom szereg dodatkowych atrakcji, jak np. zwiedzanie Twierdzy Toruń – Fort IV, nocne podchody na terenach Fortu IV, gra na orientację w zabytkowej części miasta i wiele innych.

Kulminacyjnym punktem programu XXXVII Ogólnopolskiego Zjazdu SKNG było pożegnalne spotkanie wszystkich uczestników, podczas którego organizatorzy podsumowali tegoroczną konferencję, wręczyli nagrody autorom najciekawszych wystąpień oraz ogłosili organizatora następnego, XXXVIII Ogólnopolskiego Zjazdu SKNG. W imieniu całego SKNG UMCS jest mi niezmiernie miło poinformować, iż organizacja przyszłorocznego zjazdu została powierzona lubelskim geografom. Dziękujemy koleżankom i kolegom z ośrodka toruńskiego za obdarzenie nas zaufaniem. Zdajemy sobie sprawę z ogromu wyzwań, jakie przed nami stoją. Dołożymy wszelkich starań, aby przyszłoroczny zjazd stał na równie wysokim poziomie, jak i te organizowane przez naszych poprzedników.

Jarosław Szuwarski

Fot. Katarzyna Kawka

„THE THIN LINE BETWEEN LAW SOCIETY AND NOVEL BIOTECHNOLOGY”

W dniach 17–19 maja 2013 r. w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą (Hotel „Spichlerz”) odbyło się II Międzynarodowe Seminarium Studentów Biotechnologii połączone z VII Ogólnopolskim Seminarium Studentów Biotechnologii pt. „The thin line between law society and novel biotechnology”. Konferencja została zorganizowana przez studentów zrzeszonych w Studenckim Kole Naukowym „Mikron”, działającym przy Zakładzie Biochemii na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS, przy współudziale Krajowego Laboratorium Multidyscyplinarnego Nanomateriałów Funkcjonalnych „NanoFun” oraz Wydziału Politologii UMCS.

Wzorem lat poprzednich konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem studentów z ośrodków naukowych z całej Polski, m.in. z Gdańska, Poznania, Krakowa, Wrocławia, Olsztyna i rodzimego Lublina. Swoją obecnością zaszczylicili organizatorów Prodziekani Wydziału Biologii i Biotechnologii dr hab. Magdalena Staszczak i dr hab. Adam Choma. Program konferencji składał się z cy-

klu wykładów wygłoszonych przez zaproszonych gości.

Pierwszym z honorowych gości konferencji był prof. Tomasz Twardowski z Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu. Wygłosił prezentację pt. „Planting GMOs in social and legal context”, w której poruszył problem społecznego odbioru genetycznie modyfikowanych organizmów. Po jego wystąpieniu rozwinęła się burzliwa dyskusja,

ale Profesor odpowiedział wyczerpująco na wszystkie zadane mu pytania. Kolejnym gościem był mgr Kamil Deryło z Zakładu Biologii Molekularnej UMCS. Przedstawił prezentację na temat obrazowania dynamiki molekularnej w żywych komórkach przy wykorzystaniu nowych metod wizualizacji za pomocą nowoczesnego mikroskopu konfokalnego zakupionego w ramach działania projektu NanoFun. Prezentację gości hono-

rowych zakończyła mgr Jolanta Figurska, która zaprezentowała cztery filmy o tematyce związanej z biotechnologią oraz ogłosiła konkurs pt. „Competition on Development of a School Curriculum on Biotechnology” firmowany przez Dział Rolny Ambasady USA w Warszawie. W pierwszym dniu Konferencji odbyła się także sesja posterowa, w czasie której młodzi naukowcy mogli zaprezentować wyniki swoich badań. Streszczenia wystąpień zostały zebrane i wydane w formie Książki Abstraktów opatrzonej numerem ISBN 978-83-63768-19-5.

W drugim dniu konferencji zaplanowany został panel społeczny poświęcony aspektom prawnym związanym z żywnością modyfikowaną genetycznie (GMO) oraz roli biotechnologii w społeczeństwie. Panel ten był wynikiem współpracy SKN Biotechnologów „Mikron” z Wydziałem Politologii UMCS. Pierwszym z prelegentów był mgr Kazimierz Murzyn, dyrektor Klastra LifeScience z Krakowa. W swoim wystąpieniu poruszył aspekty rozwoju wiedzy oraz zmian, jakie powinny być poczynione w edukacji młodych ludzi. Kolejnym gościem był mgr Robert Gabarkiewicz z organizacji „Green Biotechnology in Europe”. W drugim dniu konferencji swoje wyniki zaprezentowała również mgr Aleksandra Małyska, która badała opinie dotyczące postrzegania GMO

przez naukowców i praktyków. Kolejnym gościem była dr Ewa Waszkowska z Urzędu Patentowego RP, która przedstawiła w bardzo przystępny sposób warunki uzyskania patentu oraz to, w jaki sposób wynalazki biotechnologiczne są chronione prawnie. Ostatnim prelegentem panelu społecznego była dr Monika Szkarłat z Wydziału Politologii UMCS, która mówiła o statucie GMO w prawie międzynarodowym.

Spotkanie w Kazimierzu to nie tylko wykłady, ale również czas na integrację uczestników konferencji. W sobotę wieczorem odbyła się uroczysta kolacja na świeżym powietrzu. W tym roku swoją obecnością nasze spotkanie zaszczyliło 85 osób, co świadczy o dużym zainteresowaniu imprezą wśród studentów biotechnologii.

Seminarium nie odbyłoby się gdyby nie ciężka praca, zaangażowanie i zapał członów SKN „Mikron”, a także wsparcie okazane przez Wydział Politologii UMCS oraz Projekt NanoFun. Pozyskano również środki sponsorskie od firm LGC oraz Sarstedt.

Organizatorów cieszą opinie, jakie spływają po zakończeniu spotkania. Na ich podstawie można stwierdzić, że kolejna edycja konferencji w Kazimierzu Dolnym zakończyła się sukcesem, co cieszy, ale również stanowi wyzwanie do jeszcze lepszej organizacji. Bardzo ważny dla nas jako organizatorów jest również fakt możliwości zaprezentowania naszego Wydziału, badań prowadzonych przez naukowców oraz naszych wspianych studentów na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej. Uczestnicy w ciągu trzech dni wymieniali się swoją wiedzą, pasjami, a także pomysłami. Dzięki wspianiałej atmosferze udało się zintegrować uczestników konferencji i stworzyć możliwość wymiany doświadczeń i poglądów między studentami a środowiskiem naukowym.

Michał Chojnacki,
Prezes SKN „Mikron”
Dr Magdalena Jaszek,
Opiekun SKN „Mikron”

STUDENCI UMCS W FINALE KONKURSU Z DZIEDZINY RACHUNKOWOŚCI

20 marca 2013 r. Lubelski Oddział Stowarzyszenia Księgowych w Polsce po raz czwarty gościł finalistów Międzuczelnianego Konkursu Wiedzy z Rachunkowości dla Studentów pt. „Rachunkowość jako źródło informacji”. Wydarzenie powstało przy współpracy z pracownikami naukowymi z Zakładu Rachunkowości Wydziału Ekonomicznego UMCS, Katedry Finansów i Rachunkowości Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej, Katedry Rachunkowości Wydziału Nauk Społecznych KUL i Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji. Celem konkursu jest rozwijanie zainteresowań rachunkowością oraz analizą finansową wśród studentów lubelskich uczelni wyższych. Do konkursu zgłosiło się 40 żaków z UMCS i KUL, a do I etapu testowego ostatecznie przystąpiło 28 studentów. Do finału zakwalifikowało się sześcioro uczestników, zarazem reprezentantów Wydziału Ekonomicznego UMCS: Ilona Zdeb, Edyta Kmiecik, Katarzyna Krzewska, Beata Lewicka, Radosław Matuszok oraz Emil Mańkowski.

Etap finałowy polegał na przygotowaniu rozwiązania dla wylosowanych przez siebie pytań problemowych oraz przedstawieniu ich przed Kapitułą konkursu. Komisja w składzie: dr hab. Henryk Ro-

Fot. Barbara Zak

Studenci (od lewej): B. Lewicka, I. Zdeb, K. Krzewska, E. Kmiecik, R. Matuszok, E. Mańkowski z Komisją Konkursową

nek, prof. nadzw., dr Małgorzata Kamieniecka, Anna Janik-Czop oraz dr Anna Spoz (w zastępstwie prof. nadzw. KUL Heleny Żukowskiej) bardzo wysoko ocenili poziom wiedzy uczestników. I miejsce zajęła Beata Lewicka, II miejsce Ilona Zdeb – studenci stacjonarni kierunku finanse i rachunkowość na Wydziale Ekonomicznym UMCS. Laureaci zostali uhonorowani nagrodami rzeczowymi oraz dyplomami. Pierwszą nagrodę – laptopa ufundował Oddział Okręgowy SKwP w Lublinie, dodatkowe nagrody w postaci książek swojego autorstwa przekazali członkowie Kapituły – prof. Helena Żukowska oraz prof. Wiesław Janik. Dodatkowo uczestnicy finału będą mieli możliwość zrealizowania praktyk zawodowych w firmie audytorskiej Doradca Sp. z o.o.

Dzięki konkursowi „Rachunkowość jako źródło informacji” młodzi adepci rachunkowości otrzymali możliwość nie tylko sprawdzenia swojej wiedzy teoretycznej, ale również jej praktycznego zastosowania w określonych sytuacjach. Wydarzenie to niewątpliwie stanowiło duże doświadczenie dla studentów, którzy wiążą swoją przyszłość z zawodem księgowego lub audytora.

Małgorzata Kamieniecka
Beata Lewicka

Fot. Włodzisław Kosko

ROMANSE W CJKP UMCS

16 maja 2013 r. w auli CJKP UMCS odbył się jedyny w swoim rodzaju koncert romansu rosyjskiego przygotowany przez studentów cudzoziemców pochodzących z Białorusi, Ukrainy i Rosji. I właśnie z Rosji, z Nowosybirsk pochodzi główna inicjatorka i organizatorka koncertu – Ludmiła Duplińska, z wykształcenia architekt, a obecnie studentka podyplomowych studiów humanistycznych w CJKP. Dzięki jej zaangażowaniu mogliśmy usłyszeć dziesięć romansów w wykonaniu studentów, z akompaniamentem akordeonu, skrzypiec i gi-

tary oraz w nastrojowej scenografii i w stylizowanych kostiumach.

W drugiej części gościnnie wystąpił Borys Somerscha, znany dyrygent, kompozytor, muzyk i pieśniarz, z pochodzenia moskwianin, związany od 20 lat z Lublinem. Przy aplauzie sali wykonał również kilka romansów, stwarzając ciepłą i miłą atmosferę. Na gitarze znakomicie akompaniował mu dr Jacek Niedoborek, pracownik Wydziału Artystycznego naszego Uniwersytetu. Całość wieczoru poprowadził piszący te słowa.

Jacek Brzeziński

Fot. Włodzisław Kosko

W dniach 22–26 kwietnia 2013 r. Instytut Historii UMCS gościł uczestników XXI Ogólnopolskiego Zjazdu Historyków Studentów (www.xxiozhs.umcs.lublin.pl).

W tym roku największa studencka impreza naukowo-kulturalna w kraju odbyła się pod hasłem „Historia – Tradycja – Nowoczesność”, a Komitet Organizacyjny w składzie: Aleksandra Marzec, Urszula Pitura i Paweł Wrona zdecydował się zrealizować ideę Zjazdu w panelach tematycznych. Podczas wystąpień prelegenci mogli podzielić się wynikami swoich badań, refleksjami i postulatami na przyszłość. Uczestnicy zaś pogłębić swoją wiedzę z zakresu polityki, religii, społeczeństwa czy historii regionalnej. Przez pięć dni ponad 300 studentów i doktorantów z Polski i z zagranicy wzięło udział także w wydarzeniach okołozjazdowych.

22 kwietnia w Auli Dużej nastąpiła uroczysta inauguracja Zjazdu, która zgromadziła władze Uczelni z JM Rektorem prof. dr. hab. Stanisławem Michałowskim na czele. Udział w niej wzięli również przedstawiciele instytucji, które udzieliły wsparcia XXI OZHS. Uświetnił ją swoim wykładem prof. Jacek Banaszkiewicz, rozważając problem dewystytury dawniej i dziś.

Dwa kolejne dni poświęcono na obrady, które toczyły się w ponad 20 panelach tematycznych. Wygłoszono szereg prelekcji, dyskutowano, a także zachęcano do spojrzenia na historię w nieco inny sposób. Proponowano nowe, bardziej nowatorskie i niekonwencjonalne metody uprawiania historii. Pierwsza tura obrad rozpoczynała się o godzinie 9:00 rano, a ostatnia kończyła około godziny 17:00. Moderatorami czuwającymi nad przebiegiem i porządkiem obrad byli pracownicy naukowcy Wydziału Humanistycznego UMCS, którzy ze względu na swoje doświadczenie wielokrotnie służyli radą i po-

XXI OGÓLNOPOLSKI ZJAZD HISTORYKÓW STUDENTÓW

mocą początkującym historykom. Poziom prelekcji był bardzo wysoki, uczestnicy rzetelnie przygotowani, a ich wystąpienia wzbudziły zainteresowanie słuchaczy. Należy również dodać, że wstęp na obrady był wolny. Podsumowaniem każdego panelu była dyskusja, niejednokrotnie burzliwa, ale interesująca.

Oprócz tradycyjnych dla konferencji obrad naukowych, uczestnicy mogli wziąć udział w 13 warsztatach. W ciągu dwóch dni (23–24 kwietnia) można było doskonalić się w zakresie: analizy filmu historycznego, wirtualnej transkrypcji, gier i komiksów historycznych, historii mówionej, ikonografii, typografii czy kultury ludowej. Nad każdym z warsztatów czuwał wyznaczony przez organizatorów opiekun, który służył cennymi wskazówkami i z chęcią odpowiadał na kłopotliwe pytania uczestników. Warsztaty prowadzone były przez doświadczonych ekspertów. Organizatorzy przygotowali także dla miłośników gier komputerowych *gamesroom*. Każdy mógł spróbować swoich sił w „planszówkach”, wcielając się np. w rolę powstańca warszawskiego.

Należy ponadto wspomnieć, że 24 kwietnia odbył się sejmik studencki mający na celu podsumowanie Zjazdu oraz wyłonienie organizatora kolejnego – XXII OZHS. Z przykrością stwierdzamy, że dało się odczuć zatrwającą niechęć do organizacji przyszłego zjazdu (sic!). Ostatecznie podjęli się jej studenci Uniwersytetu Gdańskiego.

XXI OZHS miał również swoją drugą stronę. W przerwach między naukową dyskusją uczestnicy mogli wziąć udział w licznych wydarzeniach kulturalnych – zagrać w gry historyczne (w tym osła-

wiony „Dywizjon 303”) i odwiedzić miasteczko rekonstrukcyjne, które okazało się idealnym miejscem dla fanów rekonstrukcji historycznych. Organizatorzy postarali się bowiem, aby swoje dokonania rekonstrukcyjne zaprezentowały grupy z Lublina i kraju. Uczestnicy mieli więc okazję dosłownie dotknąć historii. Mogli zobaczyć z bliska mundury różnych formacji żołnierskich, ich broń, a także obejrzeć pokazy. Pod pomnikiem Marii Curie-Skłodowskiej goście i lublinianie mogli zapoznać się również z wystawą plenerową Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie pt. „Sonderlaboratorium SS Zamojszczyzna”. 24 kwietnia w kawiarni „Kawka” dr Marek Sioma, historyk dziejów najnowszych i pisarz Marcin Wroński dyskutowali nt. „Jak mówić, pisać i uprawiać historię?”.

W dniu kolejnym w Muzeum Wsi Lubelskiej odbył się historyczny LARP (ang. *live action role-playing* – gra terenowa) pt. „Partyzancki kraj”, który uczestnikom i gościom umożliwił odbycie fascynującej podróży w czasie do wydarzeń, jakie rozgrywały się podczas II wojny światowej na Lubelszczyźnie. Widzowie dali się porwać chwili, w której ważyły się losy Europy. Po jednej stronie Armia Czerwona, po drugiej Wehrmacht, między nimi zaś Armia Krajowa. W Muzeum Wsi Lubelskiej odbył się również uroczysty bankiet, na który zaproszono wszystkich uczestników Zjazdu. Organizatorzy pragnęli, aby także ta część upłynęła z historią w tle. Co za tym idzie, stoły zostały zastawione tradycyjnymi potrawami, m.in. bigosem i pierogami.

Dwa ostatnie dni Zjazdu poświęcone zostały na wycieczki.

W czwartek uczestnicy odwiedzili miejscowości naszego regionu, podążając „Śladami średniowiecznej Lubelszczyzny”, „Szlakiem lubelskiego Powiśla” i „Pałaców magnackich”. Prawdziwym wydarzeniem okazała się jednakże wycieczka do... Lwowa, w której udział wzięło 40 osób. 26 kwietnia zjazdowicze zapoznawali się z przeszłością Lublina – mieli okazję zobaczyć uniikatowe zbiory Muzeum na Majdanku oraz przejechać się trajtkiem „Ziutek”. Na „Jagiellońskim szlaku Unii Lubelskiej”, dzięki tabletom, mogli również porównać dzisiejsze zabytki miasta z ich wirtualnymi rekonstrukcjami. Na uczestników czekały też liczne imprezy integracyjne.

Oprócz młodych historyków w Zjeździe udział wzięło około 50 doświadczonych badaczy i popularyzatorów historii z różnych środowisk (IPN, Fundacja Polsko-Niemieckie Pojednanie) zajmujących się historią w Polsce.

XXI OZHS wsparło kilkadziesiąt instytucji administracyjnych, samorządów, mediów, organizacji naukowych, popularyzatorskich, kulturalnych, opiekujących się dziedzictwem, archiwów, bibliotek, muzeów, fundacji, stowarzyszeń i towarzystw. Organizatorzy pragną podziękować współorganizatorom Zjazdu – Oddziałowi IPN w Lublinie, Ośrodkowi Brama Grodzka – Teatr NN, Urzędowi Miasta Lublin oraz jednemu z partnerów, Stowarzyszeniu „Studnia Pamięci”. W sposób szczególny na podziękowania zasługują również sponsorzy: Wydawnictwo Naukowe PWN, Wargamer Lublin, Surge Polonia, Memobook, Hotels Lublin i Motel PZM.

**Karolina Sternik
Paweł Wrona**

Fot. Sylwester Spasiewicz

Sędzia Anna Maria Wesołowska z uczestnikami spotkania

SĘDZIA ANNA MARIA WESOŁOWSKA NA WYDZIALE PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII

15 maja 2013 r. na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UMCS, z inicjatywy dr Grażyny Kwaśniewskiej, odbyło się spotkanie z sędzią Anną Marią Wesołowską.

Wystąpienie, którego tematem była „Rola pedagoga w walce o bezpieczeństwo. Nowe zagrożenia”, to kolejne wydarzenie propagujące, zainicjowaną przez Rzecznika Praw Dziecka, kampanię społeczną: „Nie ma dzieci – są ludzie”.

Podczas prelekcji sędzia Wesołowska, przedstawiając swoje wieloletnie doświadczenia sędziowskie i efekty z ogólnopolskich działań edukacyjno-popularyzatorskich, wskazywała na konieczność podejmowania działań w zakresie ochrony praw obywatelskich przez pedagogów. Wielokrotnie w trakcie wykładu podkreślała znaczenie roli pedagogów i ich aktywnej obecności w przestrzeni społecznej.

„Codzienna rzeczywistość weryfikuje nasze zaćmione poglądy i ukazuje prawdziwość życia, gdzie nie

Fot. Sylwester Spasiewicz

Sędzia Anna Maria Wesołowska

ma wykwalifikowanych pedagogów, gdzie nie ma kompetentnych rodziców czy wyedukowanej młodzieży. Wszystko to prowadzi do tego, że zarówno młodzież, jak i dzieci nie mają odpowiednich wzorców, autorytetów i wartości. A od takich postaw do przestępstw i czynów karalnych jest już bardzo blisko” – argumentowała sędzia Wesołowska, uświadamiając przyszłym pedagogom, jak ważną rolę odgrywają nie tylko w życiu codziennym, szkolnym, ale i społecznym.

Przytaczając konkretne sytuacje z sali sądowej, zwróciła uwagę na konieczność podmiotowego i godnego traktowania dzieci, uzasadniając to takimi słowami: „nie należy się bać działać w imię prawa, nie należy stać biernie, to wszystko dotyczy nas samych i dzieje się również w naszym otoczeniu”. Przedstawiając i charakteryzując najważniejsze akty prawne odnoszące się do zapobiegania i ochrony przed przemocą, uzasadniała, że prawo stoi po stronie ofiar, ale również, że czasami trzeba pomóc tym ofiarom to zrozumieć.

Po tym niezwykle i satysfakcjonującym spotkaniu można było zauważyć ożywione dyskusje, podjęta tematyka wzbudziła wśród zgromadzonych duże poruszenie, co daje nadzieję, że będziemy bardziej wrażliwi i otwarci w działaniach na rzecz dzieci – ofiar przemocy.

Izabela Tokarska
Aleksandra Strojna

TYGIEL 2013

V Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa – TYGIEL 2013 odbyła się w dniach 23–24 maja 2013 r. na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS. Podczas obrad we wnętrzu tzw. interdyscyplinarnego tygla wiedzy mieszały się pasje, pomysły uczestników spotkania z problemami ich naukowych zmagani. Konferencja adresowana była do młodych pracowników naukowych, doktorantów oraz studentów polskich uczelni wyższych.

Patronat honorowy nad przedsięwzięciem objęli: Rektor Politechniki Lubelskiej (PL) prof. Piotr Kacejko, Rektor Uniwersytetu Marii-Curie Skłodowskiej w Lublinie prof. Stanisław Michałowski, Rektor Uniwersytetu Medycznego w Lublinie (UM) prof. Andrzej Drop, Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II ks. prof. Antoni Dębiński, Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (UP) prof. Marian Wesołowski, Prorektor ds. Nauki PL prof. Marzenna Dudzińska, Dziekan Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS prof. Kazimierz Trębacz, Dziekan Wydziału Mechanicznego PL prof. Zbigniew Pater, Dziekan I Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologicznym UM prof. Ryszard Maciejewski. Przewodniczącą Komitetu Naukowego została prof. Barbara Surowska – Kierownik Katedry Inżynierii Materiałowej PL.

Ideą przyświecającą uczestnikom TYGLA była integracja studentów i młodych naukowców, wymiana pomysłów i zainteresowań, a także przedstawienie tematyki prowadzonych badań. Inicjatywa ma zachęcić do tworzenia interdyscyplinarnych zespołów badawczych, głównie dzięki wymianie doświadczeń pomiędzy studentami z różnych uczelni i często z pozornie odległych dziedzin nauki. Piąta edycja konferencji stanowi kontynuację projektu pn. Kongres Studenckich

Kół Naukowych TYGIEL, który odbywał się cyklicznie w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki (www.festiwal.lublin.pl). Pierwszy TYGIEL miał miejsce w 2009 r., a idea funkcjonuje nadal, by jak najlepiej przyczynić się do rozwoju i poszerzenia wiedzy uczestników spotkań.

Tegoroczna konferencja została zorganizowana przy współpracy międzyuczelnianego zespołu studentów reprezentujących Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Politechnikę Lubelską, Uniwersytet Medyczny oraz Politechnikę Śląską. Po raz kolejny prace zespołu organizacyjnego oraz przebieg Konferencji nadzorowany był przez przewodniczących Komitetu Organizacyjnego: mgr. inż. Mirosława Szalę – Katedra Inżynierii Materiałowej (PL) oraz Kamila Maciąga – Studenckie Koło Naukowe Biotechnologów „Mikron” (UMCS).

Spotkanie uroczyście otworzyły władze Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS: prof. Kazimierz Trębacz, dr hab. Adam Choma oraz dr hab. Magdalena Staszczak. Uczestnicy wysłuchali wykładów: dr. hab. n. med. Grzegorza Buszewicza (UM) pt. *Osiemdziesiąt lat wzoru Widmarka. Co nowego w toksykologii alkoholu etylowego?*, prof. Krzysztofa Grzywnowicza pt. *Hydrofobiny, czyli jak grzyby zostały nanobiotechnologami*. Wystąpienia pokazały olbrzymi potencjał drzemący na granicy różnych dziedzin nauki: inżynierii, biotechnologii i medycyny

oraz to, jak w łatwy i przydatny sposób można je połączyć. Piąta edycja TYGLA została uświetniona wystąpieniem inicjatorów idei międzyuczelnianego kongresu: mgr. inż. Jacka Cabana oraz mgr. inż. Mirosława Szali, którzy przedstawili sekrety powstania, a także proces ewolucji tej interdyscyplinarnej inicjatywy. W prezentowanych wykładach specjalnych nie zabrakło poczucia humoru, nutki inspiracji i przedstawienia najnowszych trendów badawczych.

Prezentacje studentów, doktorantów oraz młodych pracowników naukowych poruszały zagadnienia niemalże z każdej dziedziny nauki. Wystąpienia zostały podzielone na cztery panele tematyczne: społeczno-ekonomiczny, inżynierski, przyrodniczy i medyczny. Uczestnicy reprezentowali takie ośrodki naukowe jak: Politechnika Lubelska, UMCS, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, KUL Jana Pawła II, Politechnika Śląska, Politechnika Częstochowska, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytet w Białymstoku, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach oraz Warszawski Uniwersytet Medyczny.

Wśród prac wygłoszonych przez uczestników zainteresowanie wzbudziły: *Zastosowanie biomateriałów w medycynie na przykładzie endoprotezy stawu biodrowego* (Klaudia Klimaszewska, ►

Politechnika Częstochowska), *Telerehabilitacja jako nowe oblicze pracy logopedy i audiologa* (Oktawia Czechowska, Agnieszka Kaspercuk, UMCS), *Ciała obce nosa – stan zagrożenia życia czy błaha sprawa?* (Edyta Lipska, Małgorzata Lewińska, UM w Lublinie), *Wpływ hierarchii społecznej prosiąt na ich behavior* (Kinga Kropiwek, Marcin Hałabis, Mikołaj Firlej, Marcin Letkiewicz, Damian Iwon, UP w Lublinie), *Porfiryry – właściwości oraz wykorzystanie w terapii przeciwnowotworowej* (Maciej Frant, Aleksandra Żurek, UMCS). Wszystkie te prace otrzymały stosowne wyróżnienia. Zapraszamy do zapoznania się ze streszczeniami wystąpień zamieszczonych w materiałach konferencyjnych dostępnych on-line (www.goo.gl/AgIwI).

Każdy dzień obrad kończył się spotkaniem integracyjnym sponsorowanym przez klub Karuzela (www.pubkaruzela.pl).

Uczestnicy konferencji mieli możliwość opublikowania abstraktów swoich wystąpień w materiałach konferencyjnych opatrzonych numerem ISBN. Natomiast zgłoszone w ramach TYGLA artykuły zostaną wydane w recenzowanych monografiach tematycznych, opublikowanych przez Bibliotekę Politechniki Lubelskiej. Monografie będą dostępne zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej za pośrednictwem Biblioteki Cyfrowej PL (www.bc.pollub.pl). Najbardziej ambitni uczestnicy mieli możliwość bezpłatnej publikacji prac badawczych w interdyscyplinarnym czasopiśmie „Advances in Science and Technology” (4 punkty na liście czasopism punktowanych MNiSW – www.astrj.pollub.pl).

Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa TYGIEL cieszy się coraz większym zainteresowaniem ze strony młodych badaczy. Do tegorocznej edycji zostało zgłoszonych ponad 100 tytułów i streszczeń wystąpień, autorstwa blisko 300 osób.

W imieniu Komitetu Organizacyjnego TYGIEL 2013 składamy serdeczne podziękowania Naukowemu Komitetowi Honorowemu i Recenzentom, członkom Komitetu Organizacyjnego oraz wszystkim, którzy przyczynili się do realizacji wydarzenia.

Aktualne informacje dotyczące TYGLA, odnośniki do wydawnictw związanych z poprzednimi edycjami oraz informacje związane z kolejnym TYGLEM są dostępne na stronie www.facebook.com/TYGIEL.Lublin. Kolejna edycja Konferencji planowana jest na wiosnę 2014 r.

Serdecznie zapraszamy do spotkania we wnętrzu interdyscyplinarnego tygla wiedzy!

**Kamil Maciąg, Mirosław Szala,
Grzegorz Winiarski**

Fot. Małgorzata Allitt

Jeden z paneli dyskusyjnych

MIĘDZYUCZELNIANA KONFERENCJA PRAWNICZA

15 kwietnia 2013 r. odbyła się Międzyuczelniana Konferencja Prawnicza, zorganizowana pod Honorowym Patronatem prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego, Rektora UMCS oraz ks. prof. dr. hab. Antoniego Dębińskiego, Rektora KUL, pt. „Contemporary Challenges for International Law – Human Rights Protection, Combating Terrorism and Prosecution of International Criminals” (Współczesne wyzwania dla prawa międzynarodowego – ochrona praw człowieka, walka z terroryzmem i ściganie międzynarodowych przestępców).

Konferencja została zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji oraz Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych UMCS we współpracy z Wydziałem Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji oraz Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych KUL JP II jako wspólne przedsięwzięcie pracowników obu uczelni.

Jak powiedziała Dziekan WPiA UMCS dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak, prof. nadzw. otwierając konferencję – jej celem było podjęcie dyskusji nad współczesnymi zagadnieniami prawa międzynarodowego oraz umożliwienie studentom prawa zaprezentowania ich stanowiska w kwestiach nurtujących współczesną społeczność międzynarodową.

Obrady toczyły się w języku angielskim w czterech panelach dyskusyjnych: International Protection of Human Rights – Regional Systems; International Protection of Human Rights – Universal System; Combating Terrorism and Prosecution of Terrorists; International Criminal Law – International Tribunals.

Czternastu studentów (po siedmiu z UMCS i KUL) zaprezentowało swoje poglądy, a potem odpowiadało na pytania oraz wzięło udział w dyskusji z udziałem swoich koleżanek i kolegów, studentów prawa obu uczelni, co pozwoliło im zdobyć doświadczenie w zakresie wystąpień publicznych w obcym języku. Jednocześnie moderatorzy każdego z paneli podsumowali dyskusję, wskazując najważniejsze aspekty zarówno wystąpień, jak i samej dyskusji.

Zamykając konferencję, Prorektor ds. Promocji i Współpracy z Zagranicą KUL dr hab. Ewa Agnieszka Lekka-Kowalik, prof. KUL podkreśliła dużą wrażliwość młodych ludzi na bolesne problemy współczesnego świata, a także wyraziła nadzieję, że współpraca obu uczelni w zakresie organizacji takich przedsięwzięć dla studentów będzie się rozwijać i w przyszłym roku będziemy mogli uczestniczyć w podobnym wydarzeniu poświęconemu nie mniej ważnym kwestiom.

Ewa Orłowska

Fot. Jarosław Bartnizuk

Uczestnicy konferencji

„MEDIA A WARTOŚCI” – NAUKOWE ROZPRAWY O TYM, JAK NALEŻY POSTRZEGAĆ WSPÓŁCZESNE MEDIA

W dniach 15–16 maja 2013 r. w Kolegium Licencjackim UMCS w Białej Podlaskiej odbyła się trzecia konferencja naukowa z cyklu „Media a wartości”. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane przez Koło Dziennikarskie Studentów KL UMCS w Białej Podlaskiej, Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej oraz Podlaską Fundację Wspierania Talentów. Wiodącym tematem spotkania były media lokalne i ogólnopolskie oraz media elektroniczne. W ciągu dwudniowych obrad młodzi naukowcy wygłosili 24 referaty.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali dyrektor Kolegium Licencjackiego UMCS w Białej Podlaskiej mgr inż. Tadeusz Pawelec oraz przewodnicząca Koła Dziennikarskiego Katarzyna Dybowska. Gośćmi byli przedstawiciele UMCS: dr Monika Gabryś-Sławińska, dr Anna Tryksza i dr Aneta Wysocka oraz dr Bartłomiej Maliszewski z Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS.

Celem konferencji było wieloaspektowe opisanie mediów drukowanych i elektronicznych jako medium po-

średniczącego w tworzeniu i popularyzowaniu wartości. Naukowe grono referentów przybyłych m.in. z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz UMCS interesował ogląd zarówno mediów lokalnych, jak i ogólnokrajowych. Zrealizowane bloki tematyczne dotyczyły różnorodnej problematyki. Wystąpienia referentów wiązały się z prasą kobiecą, sportową, podróżniczą, muzyczną oraz militarną. Przeprowadzone podczas spotkania dyskusje poruszały kwestie aksjologiczne, hierarchii wartości i postaw w pracy dziennikarza, a także zagadnienia idei w kształtowaniu profilu medioznawczego.

Podczas dwudniowych obrad zaprezentowano również publikację referatów z II Konferencji Naukowej, wydanej w formie elektronicznej dzięki współpracy białskiego Kolegium Licencjackiego UMCS oraz Podlaskiej Fundacji Wspierania Talentów.

Joanna Aleksandruk

Fot. Włodzisław Kostko

EGZAMINY Z JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO W CJKP

W dniach 25–26 maja 2013 r., już po raz trzeci, odbył się w Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców państwowy egzamin certyfikacyjny z języka polskiego jako obcego. Członkami komisji egzaminacyjnej, pracującej pod przewodnictwem prof. Włodzisława Makarskiego z KUL, byli pracownicy CJKP: dr Grażyna Przechodzka (sekretarz komisji), dr Małgorzata Rzeszutko-Iwan oraz mgr Marzena Porębska (KUL). Nad sprawnością sprzętu audio czuwał mgr Włodzisław Kostko z CJKP.

Do egzaminu przystąpiło 48 osób z różnych krajów: Niemiec, Rosji, Ukrainy, Białorusi, Armenii, Japonii, Brazylii, Nowej Zelandii. Zdający przyjechali do naszego ośrodka z różnych części Polski, nawet tak odległych od Lublina jak Wrocław, Katowice, Szczecin czy Białystok.

Jednocześnie należy podkreślić, iż również w innych, odbywających się w tym samym terminie na terenie

kraju i poza jego granicami, państwowych egzaminach certyfikacyjnych wzięli udział (jako członkowie komisji) nasi pracownicy:

- ♦ w komisji warszawskiej, pracującej pod przewodnictwem prof. Jana Mazura, egzaminowali: dr Katarzyna Sobstyl (sekretarz komisji), dr Anna Dunin-Dudkowska, dr Bartłomiej Maliszewski;
- ♦ w komisji ukraińskiej (Dniepropietrowsk): dr Anna Trębska-Kerntopf.

Warto zauważyć, iż na wniosek prof. Jana Mazura – dyrektora CJKP – kolejne egzaminy certyfikacyjne odbędą się (zgodnie z harmonogramem centralnym) w Centrum we wrześniu i listopadzie. Dzięki temu CJKP staje się wiodącym certyfikacyjnym ośrodkiem egzaminacyjnym w regionie południowo-wschodnim.

Grażyna Przechodzka

Fot. Joanna Smoter Pawlak

Studenci przed Dworkiem Fryderyka Chopina w Żelazowej Woli

LEKCJE MUZEALNE DLA STUDENTÓW WYDZIAŁU ARTYSTYCZNEGO

W dniach 8 i 16 maja 2013 r. w ramach projektu „Profesjonalizm w edukacji. Przygotowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Artystycznym UMCS” odbyły się lekcje muzealne przeznaczone dla studentów Wydziału Artystycznego UMCS i współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Studenci Instytutu Muzyki wzięli udział w lekcjach w Muzeum Fryderyka Chopina w Żelazowej Woli oraz w Pałacu Ostrogskich w Warszawie, natomiast studenci Instytutu Sztuk Pięknych zwiedzili Muzeum Narodowe i Galerię „Zachęta” w Warszawie.

Program wyjazdu studentów edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej obejmował dwa główne miejsca związane z postacią wielkiego polskiego kompozytora, jakim był Fryderyk Chopin. W Muzeum w Żelazowej Woli obejrzeli edukacyjne filmy oraz zwiedzali park, korzystając z nowoczesnych

źródeł informacji, udostępnianych przez muzeum w postaci elektronicznych przewodników. Ponadto, słuchając muzyki, poznali najnowocześniejsze nagłośnienie plenerowe w Polsce.

Muzeum w Pałacu Ostrogskich w Warszawie, realizujące założenie „muzeum otwartego”, w którym widz może eksplorować proces twórczy Chopina jako kompozytora i pianisty, ale również może wybrać indywidualną ścieżkę zwiedzania dotyczącą wydarzeń i miejsc związanych z kompozytorem, ukazało nowoczesne możliwości poznawania sylwetki tego kompozytora.

Studenci edukacji artystycznej w zakresie sztuk plastycznych zapoznali się ze stałymi i czasowymi ekspozycjami w Muzeum Narodowym, a szczególnie z Galerią Sztuki XX i XXI w., która niedawno została udostępniona publiczności i należy do największych zbiorów tego rodzaju w Polsce. Dział Edukacji przygotował lekcję muzealną umożliwiającą odbiorcom aktywne spotkanie ze sztuką współczesną oraz

zdobywanie wiedzy i doświadczenia niezbędnych do samodzielnego i świadomego eksplorowania świata sztuki. Pracownicy muzeum przedstawili studentom program i przykładowe ćwiczenia mające na celu wyjaśnienie różnym grupom odbiorców znaczenie tworzenia sztuki przez wskazywanie jej wartości poznawczo-etycznych oraz związku z codziennym doświadczeniem życiowym. W Zachęcie uczestnicy zwiedzili wystawę „Splendor tkaniny”, na której zaprezentowano tkaniny artystyczne w szerokim kontekście sztuki współczesnej. Studenci mieli możliwość zwrócenia uwagi na dziedzinę twórczości pozostającą w ostatnich dziesięcioleciach poza obszarem głównego zainteresowania czołowych instytucji wystawienniczych.

Lekcje muzealne pozwoliły studentom poznać w praktyce nowoczesne metody dydaktyczne, które będą mogli stosować, kiedy podejmą własną aktywność zawodową.

Renata Gozdecka
Anna Mazur

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UMCS
UNIWERSYTET MEDYCYNY I ŻYWIENIA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Człowiek – najlepsza inwestycja

Fot. Wacław Kostko

Przy ruinach zamku biskupów krakowskich w Bodzentynie

OD KRZEMIONEK DO SANDOMIERZA

4 czerwca 2013 r. odbyła się programowa wycieczka dydaktyczno-naukowa dla studentów archeologii (obowiązkowa dla studentów II i III roku studiów pierwszego stopnia).

Jego celem było zapoznanie się z różnymi formami ekspozycji relikwii archeologicznych, architektonicznych oraz najważniejszymi stanowiskami archeologicznymi Sandomierszczyzny, zaś głównymi punktami programu było zwiedzanie rezerwatu przyrodniczo-archeologicznego w Krzemionkach Opatowskich, będącego oddziałem Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Ostrowcu Świętokrzyskim, zespołu cysterskiego w Wąchocku i Sandomierza.

W Krzemionkach, gdzie znajduje się największy w Europie kompleks neolitycznych kopalń krzemienia, w których wydobywano krzemień pasiasty, uczestnicy mogli obejrzeć w nowo oddanych do użytku pomieszczeniach muzealnych wystawę archeologiczną dotyczącą pradziejów i wczesnego średniowiecza okolic Ostrowca, przede wszystkim zaś zwiedzić część kopalni – zarówno ich partie naziemne, z zachowaną rzeźbą pola górniczego i rekonstrukcjami obudów szybów i szafasów, jak i podziemne

korytarze i komory, w tym różnie te zamknięte do zwiedzania dla zwykłych turystów. Po wystawie i rezerwacie oprowadzał uczestników pracujący w muzeum ostrowieckim absolwent archeologii UMCS, mgr Artur Jedynak.

Drugim punktem programu był Bodzentyn, gdzie obejrzano ruiny wzniesionego w połowie XIV w., później kilkakrotnie przebudowywanego, zamku biskupów krakowskich. Z Bodzentyna udano się do Wąchocka, gdzie znajduje się jeden z najlepiej zachowanych zabytków architektury romańskiej – fundowany w końcu XII w., a wzniesiony w ciągu wieku XIII zespół klasztorny cystersów. Poza kościołem zwiedzono całą dostępną część klasztoru, w tym kapitułarz, refektarz, fraternię i karcer (w dwóch ostatnich pomieszczeniach ekspozycyjne są zabytki wydobyte podczas prowadzonych tu badań archeologicznych) oraz dziedziniec opacki mieszczący m.in. lapidarium. Kolejnym punktem na trasie był Opatów z romańską kolegiatą św. Marcina z końca XII w., sięga-

jącym początkami XI w. kościołem Najświętszej Marii Panny na tzw. Żmigrodzie i nowożytnymi, z połowy XVI w. fortyfikacjami miejskimi. Niestety tutaj zwiedzanie utrudnił padający deszcz, który również uniemożliwił obejrzenie znajdujących się przy trasie z Opatowa do Sandomierza pradziejowych i wczesnosredniowiecznych kurhanów w Leszczkowie, Święcicy i Kleczanowie – uczestnicy wycieczki mogli je zobaczyć jedynie z okien autobusu.

Ostatnim punktem programu był Sandomierz, przede wszystkim zaś jego Starówka z rynkiem, ratuszem, katedrą, zamkiem, Domem Długosza i innymi atrakcjami. Tutaj zainteresowani mogli też obejrzeć biżuterię wykonaną z krzemienia pasiastego, reklamowanego jako „kameń optymizmu” – swoistej specjalności jubilerów sandomierskich.

Doskonałą merytoryczną opiekę nad wycieczką sprawował dr Marek Florek z Instytutu Archeologii, zajmując opowiadając o archeologicznych i historycznych obiektach i ciekawostkach na trasie przejazdu i zwiedzania. Takie wycieczki ujęte w program studiów na kierunku archeologia stanowią doskonałą okazję do przyjrzenia się zarówno znanym z zajęć zabytkom, jak i praktycznego zaznajomienia się z perspektywami zawodowymi naszych absolwentów.

Marek Florek
Urszula Kurzątkowska

Fot. SKNP UMCS

„EGZOTYCZNE SMAKI – PLENERÓWKA W BOTANIKU”

Jak smakuje owoc kaktusa? Skąd wywodzi się capoeira? Jak się bawić ogniem, żeby się nie sparzyć? – rozmowy na ten temat oraz degustacja egzotycznych owoców odbyły się 4 czerwca 2013 r. w Ogrodzie Botanicznym UMCS.

Impreza, zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Planistów UMCS we współpracy z Ogrodem Botanicznym UMCS oraz Kawiarnią U Baby Jagi, miała na celu integrację dwóch najbliższych środowisku przyrodniczemu Wydziałów UMCS: Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej oraz Biologii i Biotechnologii. Choć impreza była skie-

rowana głównie do żaków, pojawili się także pracownicy Wydziałów, a wśród nich goście honorowi – Dziekan WBiB prof. dr hab. Kazimierz Trębacz i Prodziekan ds. studenckich WNoZiGP dr Jolanta Rodzoś.

Wydarzenie rozpoczęło się prezentacją pt. „Egzotyczne smaki” poprowadzoną przez dyrektora Ogródu Botanicznego dr Grażynę Szymczak, podczas której można było dowie-

dzieć się, skąd pochodzą najbardziej egzotyczne owoce świata, a także ich spróbować. Następnym punktem programu był pokaz tańca współczesnego w wykonaniu Sylwii Filipek. Dużym zainteresowaniem gości cieszyły się energiczne tańce animacyjne prowadzone przez Magdalenę Drwał, Kacpra Orzechowskiego, Tomasza Hojdy i Matesza Kędrę. Serca studentów poruszyła brazylijska capoeira w wykonaniu Capoeira Siao Lublin. Po występie studenci mogli uczestniczyć w krótkich warsztatach capoeiry. Po wszystkich tych atrakcjach nadszedł czas na karaoke. Gwoździem programu było FireShow w wykonaniu grupy Fantasmagorie. Niespodzianką był spontaniczny występ Radosława Nakielskiego, który zaprezentował technikę płucia ogniem. W tle płonęło ognisko, przy którym studenci integrowali się, piekąc kiełbaski. Po wszystkich atrakcjach goście bawili się do białego rana w gorących rytmach muzyki.

Patronatem honorowym wydarzenia objęli: Dziekan WNoZiGP prof. Radosław Dobrowolski oraz Dziekan WBiB prof. Kazimierz Trębacz.

Magdalena Kasprzak, Olga Janiszewska, Krzysztof Czerwiński, Studenckie Koło Naukowe Planistów UMCS

Fot. Ireneusz Chorościński

Wręczenie nagród

W dniach 11–12 maja 2013 r. na obiekcie sportowym Collegium Licencjackiego UMCS w Radomiu rozegrany został XXI Ogólnopolski Memoriał Michała Sawickiego. Rywalizowało w nim 60 zawodniczek i zawodników z kilkunastu klubów z całej Polski. Wśród zawodowców na łuczniczych torach zwyciężyli: Paulina Tyszko (Marymont Warszawa), natomiast w rywalizacji mężczyzn Rafał Dobrowolski (Stella Kielce). Współorgani-

ZAWODY ŁUCZNICZE W KOLEGIUM UMCS W RADOMIU

zatorami Memoriału byli: Warszawsko-Mazowiecki Związek Łuczniczy, Zarząd Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, Collegium Licencjackie UMCS w Radomiu, Zespół Szkół Agrotechnicznych i Gospodarki Żywnościowej w Radomiu, a Patronat objął Prezydent Radomia.

Michał Sawicki był pierwszym mistrzem świata w historii łucznictwa (Lwów 1931), siedmiokrotnie, w latach 1931–1935, zdobywał medale mistrzostw świata, pięć razy

zwyciężał w mistrzostwach Polski w wieloboju indywidualnym (1930–1934) i szesnaście razy w strzelectwie sportowym (1932–1938 i 1949–1956). Zajmował się także, z sukcesami, strzelectwem sportowym. Michał Sawicki był zawodnikiem Harcerskiego Klubu Strzelecko-Łuczniczego w Warszawie, zawodnikiem radomskich klubów Broni i Spójni, a także szkoleniowcem. Zmarł w 1986 r. w Warszawie.

Ireneusz Chorościński

Fot. Natalia Stępień

Studenci przed Uniwersytetem w Iwano-Frankowsku

PROJEKT EDUKACYJNY „WSCHODNIE SĄSIEDZTWO”

Projekt edukacyjny „Wschodnie sąsiedztwo: wyzwania dla współczesnych relacji polsko-ukraińskich” to inicjatywa studentów stosunków międzynarodowych z Koła Naukowego Europy Środkowo-Wschodniej i Koła Naukowego Badaczy Bliskiego Wschodu, działających na Wydziale Politologii UMCS. W jego ramach i dzięki wsparciu Dziekana Wydziału prof. Grzegorza Janusza, jedenastu studentów oraz dwóch pracowników naukowych: dr Jakub Olchowski i dr Bartosz Bojarczyk, złożyli wizytę na Przykarpaccim Uniwersytecie Narodowym im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankowsku.

Wyjazd, który odbył się w dniach 23–26 kwietnia 2013 r., poprzedziły miesięczne przygotowania oraz nawiązanie współpracy ze stroną ukraińską. Głównym celem projektu było podniesienie wiedzy uczestniczących w nim osób na temat perspektyw i szans rozwoju stosunków polsko-ukraińskich, w szczególności w kontekście rozszerzenia Unii Europejskiej. Dlatego też dr Jakub Olchowski i dr Bartosz Bojarczyk poprowadzili wykład o korzyściach i zobowiązaniach wynikających z członkostwa w Unii oraz politycznych i ekono-

micznych uwarunkowaniach naszej akcesji. Ponadto, polscy i ukraińscy studenci mieli okazję skonfrontować swoje poglądy podczas debat prowadzonych w językach rosyjskim i angielskim. Panele dyskusyjne dotyczyły relacji polsko-ukraińskich w kontekście UE, sytuacji geopolitycznej Ukrainy oraz perspektyw Ukrainy po ostatnich wyborach parlamentarnych. Nie zabrakło również miejsca na prezentację i promocję naszego Uniwersytetu.

Oczywiście, realizowany projekt nie opierał się jedynie na kwestiach stricte naukowych – uczestnicy mieli bowiem czas na zwiedzenie Iwano-Frankowska, miasta będącego niegdyś rezydencją polskiej magnaterii oraz ważnym polskim ośrodkiem politycznym, kulturowym i społecznym. Co ciekawe, dawny Stanisławów (nazwa miasta funkcjonująca do 1962 r.) to także miejsce, w którym urodził się prof. Grzegorz Leopold Seidler, jeden z „ojców założycieli” UMCS. Ponadto studenci mogli poznać jeszcze jedną miejscowość, istotną dla polskiej kultury – Jaremcze. To małe, górskie miasteczko nie bez przyczyny nazywane było niegdyś „Perłą Karpat”. Był to bowiem najlepiej zagospodarowany i najpo-

pularniejszy kurort zimowy, obok Zakopanego czy Krynicy. Dzisiaj Jaremcze jest uzdrowiskiem i ośrodkiem wypoczynkowym, a przy tym nade wszystko kwintesencją kultury ludowej Ukrainy i znakomitą obrazem ukraińskiej wsi.

Zwieńczeniem pobytu była wizyta we Lwowie. Uczestnicy wyjazdu mieli okazję przekonać się o wielokulturowości i wieloetniczności miasta, znajdującego się przez wieki w granicach Polski. Charakter zabytków, różnorodność świątyń, nazwy ulic i dzielnic Lwowa są najlepszym odzwierciedleniem mozaiki narodowościowej.

Zrealizowany projekt i wizyta na Ukrainie był doskonałą okazją do integracji środowisk naukowo-studenckich, bowiem nawiązanie kontaktów z Przykarpaccim Uniwersyteciem Narodowym jest szansą bliższej współpracy między instytucjami. O tym, że takowa współpraca może być owocna świadczy fakt, że w październiku będziemy gościć na Wydziale Politologii dr. Ihora Huraka – koordynatora projektu po stronie ukraińskiej. Ponadto pobyt w Iwano-Frankowsku dał studentom szansę na lepsze zrozumienie wschodnich realiów, ukraińskiej polityki oraz percepcji środowiska międzynarodowego. Z perspektywy studentów stosunków międzynarodowych takie przełożenie wiedzy książkowej na praktyczne doświadczenia jest bardzo ważne. Wyjazd z pewnością przyczynił się również do promocji UMCS na arenie międzynarodowej.

Adriana Rybak

Fot. Natalia Stępień

Wycieczka do Jaremcza

Fot. Grażyna Szymczak

„MAJÓWKA RODZINNA” Z OGRODEM BOTANICZNYM I „GLOBTROTEREM”

Malowanie buziek, modelowanie balonów, tańce animacyjne, a do tego wyjątkowe otoczenie prawie 7000 gatunków i odmian drzew, krzewów i roślin zielnych – m.in. takie atrakcje czekały na odwiedzających Ogród Botaniczny w Lublinie podczas jednej z majowych niedziel.

Ogród Botaniczny UMCS wraz ze Studenckim Kołem Naukowym Turystyki i Rekreacji „Globtroter” działającym na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS zorganizował „Majówkę Rodzinną”, aby zachęcić mieszkańców Lublina do aktywnego spędzenia czasu w rodzinnym gronie, w otoczeniu wiosennej przyrody. Wydarzenie miało miejsce 12 maja 2013 r. na terenie Ogródu Botanicznego UMCS. Udział w nim mógł wziąć każdy, kto lubi ruch na świeżym powietrzu.

Najwięcej atrakcji zostało przygotowanych oczywiście z myślą o najmłodszych. Dzieci mogły skorzystać ze sprzętu sportowego, m.in. ringo, hula hop, skakanek, frisbee, pomalować twarz w wymyślne wzory bądź postacie. I tu inwencją twórczą musieli wykazać się członkowie „Globtrotera”, którzy stanęli przed nie lada wyzwaniem, tworząc na prośbę dzieci na ich twarzach nie tylko łatwe motylki, kwiatki, ale i znacznie trudniejsze wzory, np. tygrysa, krokodyla czy Spidermana. Wielką frajdą, zwłaszcza dla najmłodszych było skręcanie kolorowych balonów w różne, często skomplikowane kształty. Dla dzieci również przygotowano liczne konkursy plastyczne, w których mogły wykazać się swoim talentem i pomysłowością na temat „Co kojarzy się z Ogrodem Botanicznym?”. Nie mogło zabraknąć też zabaw dla całej rodziny. Można było wziąć udział w grze terenowej, która wymagała odbycia dłuższego spaceru ścieżkami Ogródu, by odnaleźć kilka punktów zaznaczonych na mapie i odpowiedzieć na pytania znajdujące w wyznaczonych miejscach. Za ukończenie gry uczestnicy nagradzani byli słodkim upominkiem. Głównym punktem Majówki były jednak turnieje rodzinne. Odważni rodzice, którzy zgłosili się ze swoimi pociechami do turnieju, z pewnością bawili się świetnie w wymyślonych przez studentów konkurencjach. Oczywiście na

Fot. Grażyna Szymczak

zwycięzców czekały atrakcyjne nagrody. Rodziny były również zachęcane przez członków „Globtrotera” do tańców animacyjnych, takich jak znane wszystkim „Kaczuszki” czy przebój „Waka, Waka”. Nie wymagały one wybitnych umiejętności tanecznych, wystarczyło naśladować ruchy studentów, tańczyć i dobrze się bawić przy niezwykle prostych układach, które dostarczały wiele radości i śmiechu.

Szczęśliwie pogoda tego dnia dopisała i wszystkim uczestnikom oraz organizatorom „Majówki Rodzinnej” zapadnie w pamięci ten czas spędzony w miłej, rodzinnej atmosferze pełnej radości i niezapomnianego uśmiechu dzieci, rodziców i opiekunów. „Majówka Rodzinna” w Ogródku, to pierwsze wspólne przedsięwzięcie Ogródu Botanicznego UMCS i „Globtrotera”. Mamy nadzieję, że będzie ono początkiem owocnej współpracy.

Paweł Antoń, „Globtroter”

Grażyna Szymczak, Ogród Botaniczny

NOWE SPOJRZENIE NA ARCHITEKTURĘ DZIELNICY UNIwersYTECKIEJ

W przyszłym roku UMCS będzie obchodził 70. rocznicę swego powstania. Dlatego dobrze się stało, że ukazała się publikacja poświęcona jego Miasteczku Akademickiemu – *Architektura Dzielnic Uniwersyteckiej w Lublinie. Od modernizmu do postmodernizmu* (Wydawnictwo UMCS 2013).

Jest to interesująca prezentacja lubelskiego kampusu jako zespołu budowli dobrze zaprojektowanych pod względem urbanistycznym, architektonicznym oraz funkcjonalnym. Jej Autorką jest Izabela Pastuszko, która po ukończeniu prawa na UMCS studiowała historię sztuki na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie w 2011 r. obroniła pracę magisterską będącą podstawą omawianej książki. W zainteresowaniu Izabeli Pastuszko zabudową lubelskiego kampusu domyślać się można jej sentymentu do miejsca pierwszych studiów, tak jak w umiejętności fachowego spojrzenia na walory plastyczne omawianej dzielnicy należy dostrzec sprawności wyniesione z drugich studiów.

Książka liczy 202 strony, składa się z wprowadzenia, czterech zasadniczych rozdziałów, a ponadto aneksów zawierających wywiady ze świadkami budowy i twórcami lubelskiej Dzielnic Uniwersyteckiej oraz jej aktualnymi planami. We wprowadzeniu Autorka wyjaśnia m.in., jak należy traktować termin „Dzielnica Uniwersytecka w Lublinie” i dlaczego nie mieszczą się w jego zakresie budynki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Pierwszy rozdział przedstawia skróto historię powstania Uniwer-

sytetu Marii Curie-Skłodowskiej, ukazuje towarzyszące temu „powstawaniu” problemy organizacyjne, naświetla sprawę wyboru patrona Uczelni. Kolejne dwa rozdziały poświęcone są analizie zabudowy Dzielnic Uniwersyteckiej, przybliżeniu jej genezy, koncepcji, projektantów, chronologii budowy poszczególnych obiektów, a także przekształceniom, jakim podlegała ich stylistyka – od lat 50. aż po dziś, od socrealizmu przez modernizm do postmodernizmu i neomodernizmu. Końcowy rozdział poświęcony jest rzeźbom ułożonym na terenie Dzielnic Uniwersyteckiej. Jest w nim szczegółowa historia pomnika Marii Curie-Skłodowskiej, a także informacje o pozostałych pomnikach oraz innych dekoracjach kampusu.

Włączone do książki w formie aneksów wywiady z: Aliną Seidler – wdową po rektorze UMCS Grzegorzu Leopoldzie Seidlerze, Wiesławem Skrzydłą – rektorem UMCS z lat 1972–1981, a także architektami Stanisławem Ciechanem i Stanisławem Fijałkowskim, należy traktować jako cenny materiał źródłowy. Znakomitym komentarzem do treści książki są zamieszczone w niej archiwalne oraz współczesne fotografie ukazujące w przeróżnych ujęciach tak poszczególne budowle, jak szersze

– panoramiczne – ujęcia Dzielnic Uniwersyteckiej.

Istnieją już publikacje omawiające dzieje, organizację oraz działalność UMCS. Również jego architektura już od lat 70. ma swą obszerną monografię autorstwa Zdzisława Kowalskiego. Mimo tego książka Izabeli Pastuszko jest czymś nowym. Po pierwsze, traktuje także o gmachach najnowszych – zbudowanych do 2012 r. Po drugie, skoncentrowana jest na analizie układu przestrzennego i stylistyki gmachów Dzielnic Uniwersyteckiej oraz na powiązaniu tego z tendencjami charakterystycznymi dla urbanistyki i architektury XX w. Zachęcając gorąco do zapoznania się z książką *Architektura Dzielnic Uniwersyteckiej w Lublinie*, przytoczmy zdania z jej zakończenia: „Doceniając rolę ludzi, którzy projektowali lubelską Dzielnicę Uniwersytecką – zespół budynków o modernistycznej estetyce, która podąża w kolejnych latach kierunkiem postmodernizmu, nie gubiąc jednak funkcjonalistycznych poszukiwań – zwracam uwagę na wysoką klasę architektoniczną lubelskich obiektów. Poznanie i ochrona całego zespołu urbanistycznego, jak i poszczególnych gmachów, to ważny aspekt dzisiejszych rozmów na temat polskiej architektury”.

Jerzy Żywicki

Fot. Katarzyna Link

Wykonanie
„Te Deum”
W. Kilara

W dniach 23–25 maja 2013 r. w Lublinie odbył się I Festiwal Chórów Miast Partnerskich Lublina. W organizowanym wspólnie przez Miasto Lublin i Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej wydarzeniu udział wzięły: Chór Koncertowy Uniwersytetu Mercyhurst, Erie (USA), Chór „Lik” Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego, Omsk (Rosja), Chór Kameralny „Cantemus”, Timișoara (Rumunia) oraz Chór Akademicki UMCS im. Jadwigi Czerwińskiej.

Pierwszy z festiwalowych koncertów odbył się 23 maja w Trybunale Koronnym. Lubelskiej publiczności zaprezentowały się chóry – goście. Mieliśmy okazję podziwiać kunszt śpiewaczy trzech znakomitych, ale jakże różniących się od siebie zespołów. Różnorodny, bardzo ciekawy repertuar, jaki na ten wieczór przygotowały, z pewnością nie pozwolił nikomu pozostać obojętnym. Licznie zgromadzona publiczność w skupieniu słuchała chóralnego śpiewu, a potem długo oklaskiwała artystów. Wśród gości obecni byli: Prezydent

Miasta Lublin dr Krzysztof Żuk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin dr Katarzyna Mieczkowska-Czerniak i prof. sztuk muz. Urszula Bobryk, Prorektor ds. Studenckich UMCS. Podczas uroczystego otwarcia koncertu inauguracyjnego festiwalu prof. Urszula Bobryk podkreślała, że inicjatywa ta to początek międzynarodowej współpracy kulturalnej: „Cieszymy się, że chóry z całego świata przyjechały do Lublina, aby rozśpiewać nasze Miasto Inspiracji. Pamiętajmy, że muzyka łączy nas, dając możliwość otwarcia na świat”. Prezydent Lublina Krzysztof Żuk pod-

kreślał, że Lublin jest miastem fascynującym, jeśli chodzi o różnorodność kultury. „Jesteśmy znakomici, bo nasze chóry akademickie reprezentują wysoki poziom. Nic tak nie buduje dobrego wizerunku Lublina jak wydarzenia artystyczne i kulturalne.”

Piątek organizatorzy zaplanowali jako dzień prezentacji plenerowych, niestety deszczowa aura pokrzyżowała plany. Lublinianie mieli jednak okazję posłuchać chórów w CHR Plaza. Miejsce do koncertowania nietypowe, ale okazało się, że nawet w takiej przestrzeni dobrze śpiewające chóry są w sta-

Fot. Katarzyna Link

Goście Koncertu Inauguracyjnego,
Trybunał Koronny

Fot. Katarzyna Link

Chór „Lik” Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego, Omsk (Rosja)

Fot. Katarzyna Link

Prezydent Lublina i Rektor UMCS wręczają dyrygentom pamiątkowe dyplomy

nie przyciągnąć słuchaczy i sprawić, że zabiegani ludzie na chwilę się zatrzymają i posłuchają z uśmiechem.

Festiwalowe dni wypełnione były nie tylko koncertowaniem. Chóry zagraniczne zwiedzały nasze miasto, a ich dyrygenci prowadzili także warsztaty dla studentów w Instytucie Muzyki na Wydziale Artystycznym. Przedpołudnia wszyscy chórzyści spędzali bardzo pracowicie – w Akademickim Centrum Kultury „Chatka Żaka” odbywały się bowiem próby do wspólnego wykonania „Te Deum” Wojciecha Kilara. Był również czas na integrację – potwierdziło się, że muzyka jest językiem uniwersalnym i łączy ludzi, dla których jest ona pasją i którzy wspólnie nad nią pracują.

Ostatni festiwalowy dzień – sobota to czas intensywnych przygotowań do Koncertu Finałowego. Od rana w Archikatedrze Lubelskiej rozbrzmiewały tony „Te Deum” i piękny chórалny śpiew. A wszystko po to, by wieczorem zaprezentować słuchaczom muzykę najwyższej próby. Piękne wnętrza świątyni wypełniło się wieczorem ludźmi i dźwiękami. Na początku zabrzmiała pieśń „Gaude Mater Polonia”. Zaśpiewały ją razem wszystkie chóry, a dyrygowała nimi prof. Urszula Bobryk. Publiczność wysłuchiwała pieśni na stojąco, jak każda tradycja. W dalszej części koncertu każdy z chórów zaprezentował sakralny repertuar *a cappella*. Z Chórem Akademickim UMCS wystąpił

Fot. Katarzyna Link

w swojej kompozycji „Alleluja – z życia do życia” jako pianista i solista Piotr Selim. Przyszedł wreszcie moment wykonania dzieła Wojciecha Kilara. Uroczysta, bardzo przejmująca muzyka zabrzmiała w pięknej lubelskiej świątyni głosami ponad stuosobowego międzynarodowego chóru, Orkiestry Trybunału Koronnego oraz solistów (Aleksandra Bubicz – sopran, Piotr Olech – alt, Aleksander Kunach – tenor, Artur Janda – bas). Całość poprowadziła prof. Urszula Bobryk.

Chór Akademicki UMCS i Piotr Selim

Na zakończenie Koncertu Finałowego Prezydent Miasta Lublin i Rektor UMCS wręczyli dyrygentom chórów biorących udział w Festiwalu pamiątkowe dyplomy, wyrażając nadzieję na kolejne edycje wydarzeń.

I Festiwal Chórów Miast Partnerskich Lublina przeszedł już do historii. Trud wielu ludzi włożony w organizację tego przedsięwzięcia zaowocował trzema rozśpiewanymi dniami. Pokazał mieszkańcom fantastycznych młodych ludzi, których połączyła muzyka i dowiódł, że Lublin potrzebuje takich wydarzeń.

Izabela Urban

Fot. Katarzyna Link

Chór Kameralny „Cantemus”, Timișoara (Rumunia)

Fot. Sergiusz Kurczuk

Debata z Kasią Boniecką-Chyziewicz

Pomimo głośnych nawoływań z rozstawionej w pobliżu juwenaliowej sceny, na dwa dni „Chatka Żaka” zamieniła się w prawdziwy port filmowy, do którego napływały fale rządnych wrażeń kinomanów. Nic dziwnego, bo organizatorzy w tym roku przygotowali wiele dodatkowych atrakcji. Podczas repliki zaprezentowana została twórczość studentów z Łódzkiej Szkoły Filmowej, zgłoszona do udziału w konkursowym przeglądzie „XI Łodzi po Wiśle” w Warszawie. Można było zobaczyć etiudy reżyserskie dokumentalne, fabularne, operatorskie, a także krótkie formy animacyjne. Filmy zostały podzielone na cztery dwugodzinne bloki o różnorodnej tematyce tak, aby każdy widz, według indywidualnych upodobań, mógł odnaleźć coś dla siebie. Równoległe do pokazów odbywały się warsztaty operatorsko-montażowe dla laureatów przeprowadzonego wcześniej konkursu „Spisz się!” na krótką formę scenariusza filmowego, a po seansach – ciekawe debaty z udziałem zaproszonych gości. Dopisały: publiczność, dobry humor i przede wszystkim pozytywna atmosfera.

Pierwszego dnia festiwalu, po uroczystym otwarciu i powitaniu przybyłych gości, Inkubator Medialno-Artystyczny UMCS zamienił się w prawdziwą przestrzeń filmową. W sali widowiskowej odbywały się seanse i poseansowe dyskusje,

ŁODZIĄ PO WIŚLE W LUBLINIE

W dniach 17–18 maja 2013 r. w nowo otwartym Inkubatorze Medialno-Artystycznym ACK „Chatka Żaka” odbyła się Replika XI Festiwalu Filmów Studenckich z Łódzkiej Szkoły Filmowej „Łodzią po Wiśle w Lublinie”. Tegoroczne wydarzenie to już trzecia edycja święta młodych filmowców organizowana przez Studenckie Koło Kultury Audiowizualnej, działające przy Instytucie Kulturoznawstwa UMCS, przy współpracy z PWSFTViT w Łodzi.

a w profesjonalnym, supernowoczesnym pomieszczeniu studyjnym – plan zdjęciowy. Warsztaty montażowe poprowadził Marcin Ściegliński, absolwent Wydziału Operatorskiego i Realizacji Telewizyjnej PWSFTViT w Łodzi, laureat wielu prestiżowych nagród, m.in. w konkursie „Łodzią po Wiśle” za najlepsze zdjęcia do filmu „Motur” (2011). Podczas szkolenia każdy z uczestników mógł sprawdzić się w roli reżysera, operatora jednej z trzech kamer, a także spróbować swoich sił w reżyserce wizji i dźwięku, wybrać odpowiedni moment cięcia, rodzaj kadru czy wjazd kamery. Uczestnikami kursu byli zarówno studenci, jak i licealiści, przedsięwzięcie miało charakter ogólnopolski. W warsztatach uczestniczył m.in. Hubert Patynowski, student II roku kulturoznawstwa Uniwersytetu Łódzkiego, który swoją przyszłość wiąże z pisaniem scenariuszy i pracą na planie filmowym: „Jestem pod ogromnym wrażeniem studia telewizyjnego w Inkubatorze Medialno-Artystycznym UMCS. Nagrywaliśmy fragment z mojej scenki – flirtującą parę młodych ludzi, bo dostępna sceneria idealnie do tego pasowała. Próbowaliśmy skoordynować pracę dwóch aktorów z trzema kamerami i pracę operatorów z reżyserką. Muszę przyznać, że nigdy wcześniej nie montowałem spontanicznie obrazu z trzech kamer. Tego typu zadanie było czymś nowym dla nas wszystkich i na pewno stanowi ciekawe doświadczenie filmowe”.

Pod koniec pierwszego dnia odbyła się dyskusja z udziałem Luizy Skrzek, studentki II roku na Wydziale Organizacji Sztuki Filmowej PWSFTViT w Łodzi. Ta młoda producentka filmowa ma na swoim koncie kilkadziesiąt filmowych przedsięwzięć, m.in. prezentowany w I bloku filmowym „Ogień” Andac Karabeyoyoglu. Podczas rozmowy opowiadała, na czym polega praca kierownika produkcji, jak wielkich wymaga wyrzeczeń i pokładów cierpliwości. Zgromadzona na sali publiczność pytała o udział w projektach komercyjnych i o możliwości sprzętowe, jakie zapewnia PWSFTViT w czasie realizacji filmowych pomysłów. Bez wątpienia, nowo otwarty Inkubator Medialno-Artystyczny swoimi możliwościami przybliżył nas do Łódzkiej Filmówki.

W sobotę odbyły się dwa kolejne bloki filmowe i ponad dziesięcogodzinne warsztaty montażowe, poprowadzone przez Katarzynę Boniecką-Chyziewicz, studentkę IV roku na spec. montaż filmowy PWSFTViT w Łodzi. Tym razem młodzi filmowcy mogli zmierzyć się ze sztuką łączenia ujęć i kadrów, nauczyć się obsługi systemu AVID-a, zapoznać się pracą na etapie postprodukcji materiału, w której określa się tempo akcji, dynamikę i nastrój filmu. „Uczestnicy warsztatów to młodzi, zdolni ludzie, którzy szybko opanowali sprawy techniczne i od razu rozpoczęli pracę nad scenami. Przygotowałam dla nich skręcone wcześniej profesjonal-

nie materiały – scenę akcji w której trzeba było wymontować napięcie, emocje, i scenę dialogową z zastosowaniem zwrotu akcji” – opowiada Katarzyna Boniecka-Chyziewicz.

Seans twórczości z Łódzkiej Szkoły Filmowej zakończył IV blok filmowy, na którym zaprezentowane zostały etiudy laureatów tegorocznego warszawskiego festiwalu „Łodź po Wiśle”. Można było zobaczyć Najlepszą Etiudę Animowaną – „Łukasza i Lottę” w reż. Renaty Gąsiorowskiej, „Lecieć – nie lecieć” w reż. Anieli Gabryel, który zdobył nagrodę dyrektora PLANETE+ DOC Film Festival Artura Liebharta dla najlepszego dokumentu, 25-minutowego „Króla kosmosu” Marka Wegnera, okrzykniętego najlepszą etiudą fabularną czy „Arenę” Martina Rath’a. Najdłuższym filmem, bo 45-minutowym i cieszącym się największym zainteresowaniem wśród lubelskiej publiczności był obraz „Self-less portrait” w reż. Mateja Bobrika, zdobywcy Grand Prix i nagrody dla najlepszej etiudy dokumentalnej. To autobiograficzna wypowiedź reżysera, składająca się z fotografii, nagrań wideo, rodzinnych rozmów telefonicznych i internetowych, opowiadających jego codzienne życie, relacje z najbliższymi kobietami – dziewczyną Mariko, samotną babcią i zmarłą matką.

Po filmach odbył się panel dyskusyjny z prowadzącą warsztaty montażowe Kasią Boniecką-Chyziewicz, która również była współtwórczynią nagrodzonego filmu „Lecieć – nie lecieć” – dokumentu o ornitologach obrączkujących ptaki, którzy zamknięci w swoim świecie, próbują odkrywać tajemnice otaczającej ich dzikiej natury. Zgromadzonym na spotkaniu widzom zdradziła, jak długo zajmuje się techniką zestawiania ujęć i kadrów, skąd zrodziła się ta pasja i jak wyglądał egzamin do Łódzkiej Filmówki. „Przed wszystkim urzekło mnie w montażu to, na ile różnych sposobów można opowiedzieć historię, jak wydobyć pożądany nastrój i emocje. Jest coś pięknego w opowiadaniu historii, a montażysta robi to własnymi rękoma. Mon-

Uczestnicy warsztatów wraz z prowadzącymi

taż filmowy to ciężka praca, wymagająca zaangażowania i współpracy z drugim człowiekiem – reżyserem, co często wymaga kompromisu” – opowiadała Kasia Boniecka-Chyziewicz. Z wielką sympatią i uznaniem wypowiedziała się także o uczestnikach warsztatów tegorocznej repliki, a na koniec udzieliła kilku cennych wskazówek i rad osobom, które chciałyby zmierzyć się w przyszłości z materią montażu.

Replika XI Festiwalu Filmów Studenckich z Łódzkiej Szkoły Filmowej „Łodź po Wiśle w Lublinie” spotkała się z dużym zainteresowaniem lubelskich miłośników srebrnego ekranu. Pomimo wielu utrudnień, związanych z odbywającymi się w tym samym miejscu i czasie koncertami juvenaliowymi, dopisała frekwencja i dobra atmosfera. Nic dziwnego, bo poziom prezentowanych filmów był naprawdę wysoki. Intrygujące, niekiedy eksperymentalne etiudy wzbudzały zainteresowanie, skłaniając widzów do dłuższych refleksji. Lublinianie mogli poczuć się jak na warszawskim festiwalu.

Podczas organizacji tegorocznego przedsięwzięcia Studenckie Koło Kultury Audiowizualnej mogło liczyć na wsparcie Uczelni, w szczególności Wydziału Humanistycznego i Instytutu Kulturoznawstwa, za co należą się ogromne podziękowania

dla Dziekana prof. Roberta Litwińskiego, prof. Jana Adamowskiego i Opiekunki SKKA prof. Nataszy Ziółkowskiej-Kurczuk. Dzięki wielkiemu zaangażowaniu ACK „Chatka Żaka” – Dyrektor Barbary Wybacz i niezrównanej pomocy Panów odpowiedzialnych za wszelkie techniczne prace, przegląd filmów studenckich zakończył się sukcesem. Ogromne podziękowania należą się również znakomitym gościom: Katarzynie Bonieckiej-Chyziewicz, Luizie Skrzek oraz Marcinowi Ściegłińskiemu, a także wszystkim, którzy przyczynili się do realizacji tego wydarzenia.

Rozwijająca się międzyuczelniana współpraca SKKA UMCS z PWSFTViT w Łodzi to cenne doświadczenie, a także wspaniała promocja dla Instytutu Kulturoznawstwa UMCS, jak i całego Uniwersytetu.

Pokazy etiud, zrealizowanych przez studentów z Łódzkiej Szkoły Filmowej, jak i równolegle odbywające się warsztaty okazały się ciekawym doświadczeniem dla wielu miłośników twórczości filmowej i równocześnie udowodniły, że w czasach modnych multipleksów, trójwymiarowych (za)światów i czerwonych dywanów istnieją jeszcze entuzjaści filmowi, wymagający od filmu artyzmu formy i głębi treści.

Klaudia Olender

Fot. Archiwum Artura Popka

BESTIARIUM & AROUND

NAJNOWSZE PRACE MALARSKIE ARTURA POPKA W USA

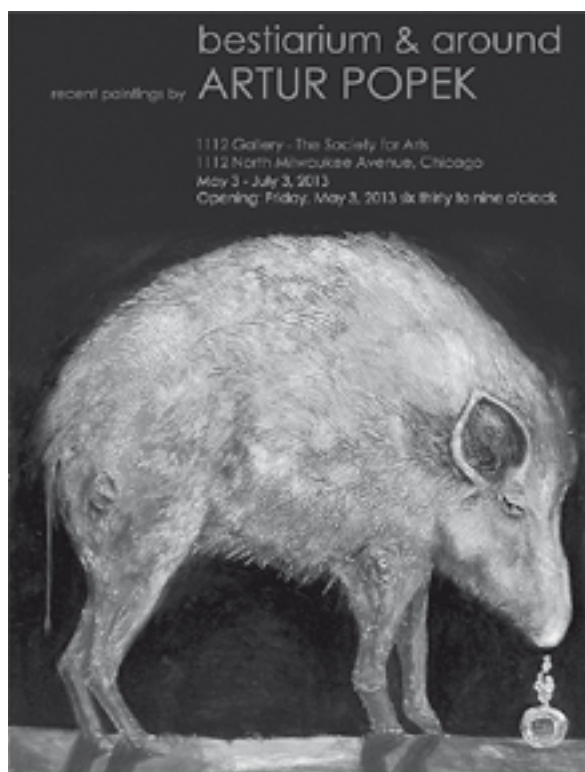
The Society for Arts w Chicago otwiera swój kolejny sezon wystawieniczy ekspozycją malarską Artura Popka, jednego z wybitnych polskich artystów współczesnych. Ponad trzydzieści prac z ostatnich dwóch lat składa się na wystawę *Bestiarium & Around* w Galerii 1112 (1112 North Milwaukee Ave., Chicago), która trwa od 3 maja do 3 lipca 2013 r.

Artur Popek jest dziekanem Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Marie Skłodowskiej-Curie w Lublinie. Uzyskał rozgłos jako grafik, przede wszystkim autor niepowtarzalnych mikroskopijnych rycin wykonywanych najczęściej w technikach metalowych. Te perfekcyjnie wykonane oraz zakomponowane z niezwykłą dbałością o niezliczoną ilość szczegółów miniatury cechuje poetycka aluzyjność i wieloznaczność,

Fot. Archiwum Artura Popka

Artur Popek

Fot. Archiwum Artura Popka

tak charakterystyczne dla surrealizmu dla widzenia świata, w którym artystyczny światopogląd Popka znajduje swoje źródła. Od kilkunastu lat artysta skupia się jednak na swojej twórczości malarskiej. W ostatnich cyklach szuka on metaforicznych odniesień do współczesnego świata w mikrokosmosie animalistycznym. Jego zwierzęta z cyklu *Bestiarium* odznaczają się

pełnięciami i deformacjami, które cechują kondycję ludzką, ale które jednocześnie nie pozbawiają ich niezwykłego uroku. Drugi cykl, *Peregrynacje*, stanowią poetyckie refleksje malarskie z odbywanych ostatnio licznych podróży po świecie. Popka nie interesuje jednak jakiegokolwiek dosłowne odtwarzanie krajobrazu. Obrazy są tutaj raczej odbiciem jego emocjonalnych transpozycji wrażeń i obserwacji. Te nowe prace wyróżnia fascynująca penetracja faktury połączona z poszukiwaniem kolorystycznego ekwiwalentu.

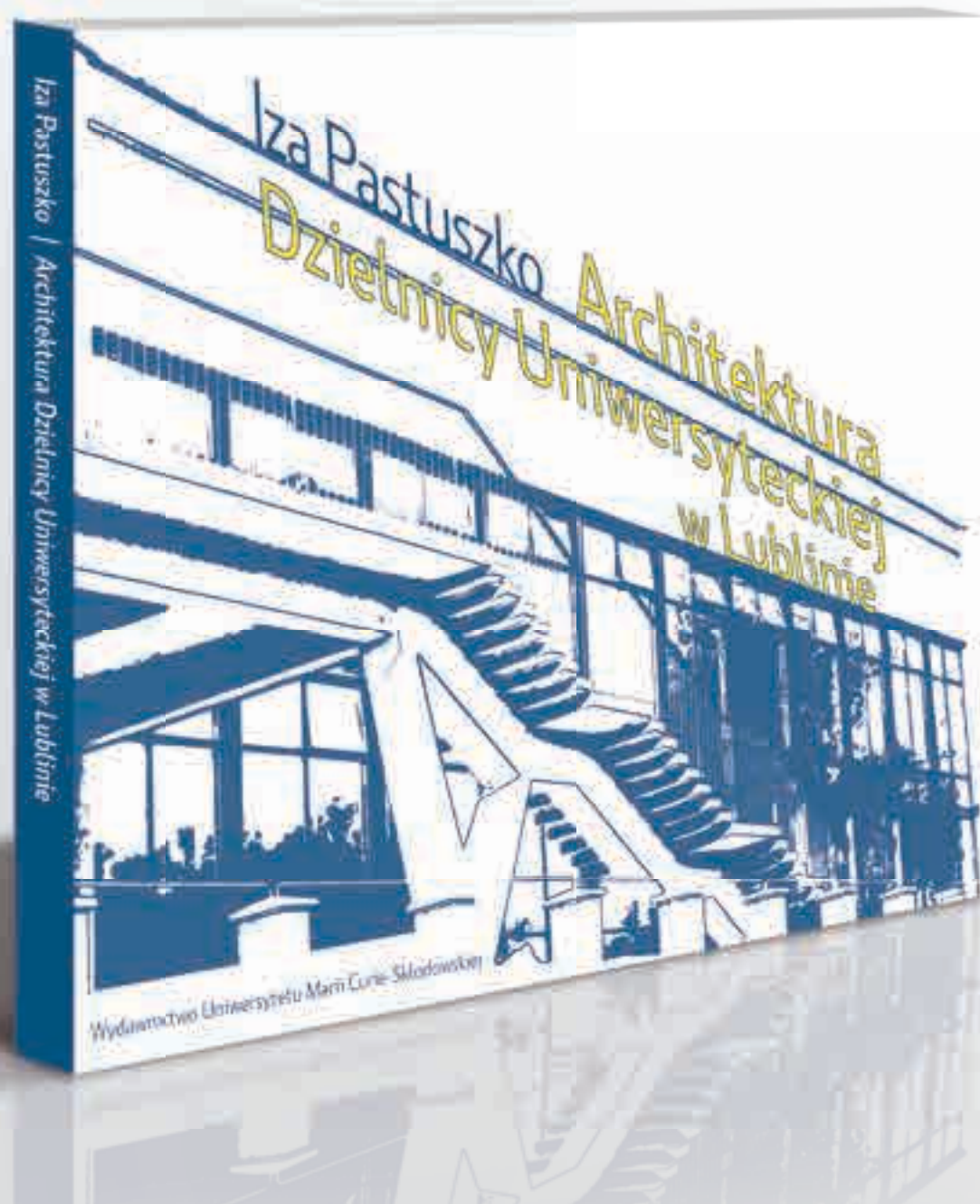
W ramach tegorocznego północnoamerykańskiego tournée prac artysty, oprócz wystawy w Chicago, odbędą się także ekspozycje w Nowym Jorku, Buffalo, Madison i Cincinnati. Po szczegółowe informacje prosimy odwiedzić stronę The Society for Arts: www.societyforarts.com.

Nadesłał A. Popek

UNIwersYTET DZIECIĘCY 2012/2013

Fotografie: Karolina Burno, Katarzyna Link,
Daniel Małysiak, Aneta Śliwińska

Książka dostępna jest w Księgarni Uniwersyteckiej
(pl. M. Curie-Skłodowskiej 5, Lublin)
oraz w księgarni internetowej:
www.uniwersytecka.pl

